

Varčno pripravljen kongres

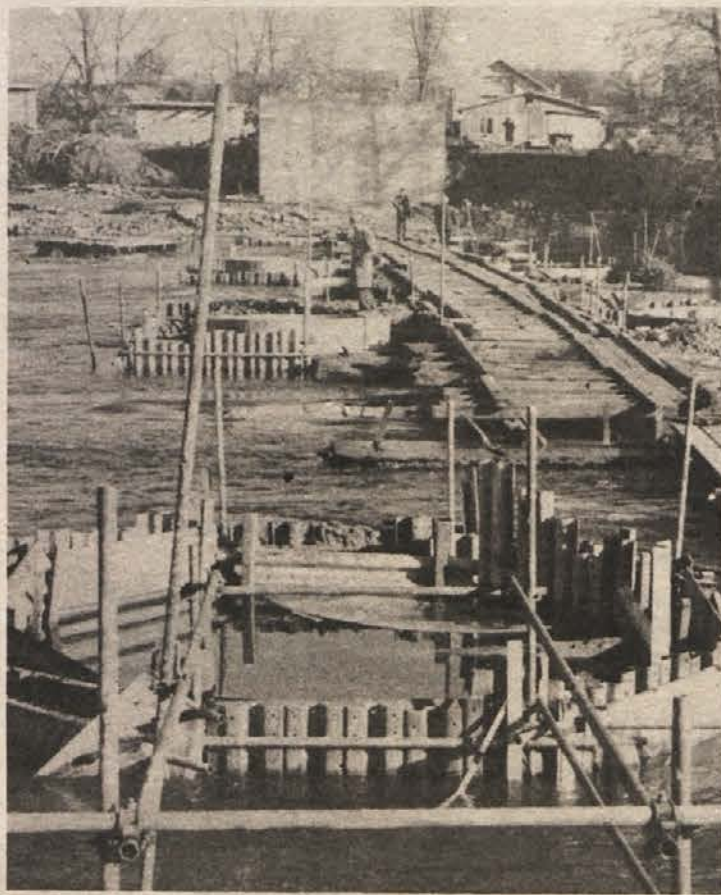
Manj delegatov na 11. kongresu ZSMS oktobra 1982 v Novem mestu — Največ o položaju mlade generacije

Priprave na XI. kongres Zveze socialistične mladine Slovenije, ki bo oktobra prihodnje leto v Novem mestu, so se že pričele. Na republiški ravni je ustanovljen odbor za pripravo kongresa, sekretariat in vse potrebne komisije, pa tudi mladi v Novem mestu ne drže rok križem. Odbor je že sklenil, da bo kongres prilagojen sedanjemu trenutku, stabilizacijski, kar pa ne bo okrnilo njegove vsebine.

V Novem mestu se bo tako zbralo skoraj polovico manj delegatov kot na zadnjem kongresu v Novi Gorici oz. okrog 400, predvidena pa je še udeležba delegacij iz drugih republik in zamejstva. Ker bo kongres ob koncu tedna (od petka do nedelje), bodo delegati zgubili manj delovnih in učnih ur, možno pa bo tudi bivanje v dijaškem domu, kar vse prispeva k zmanjšanju stroškov za kongres.

Kongresna gradiva bodo pripravljena že decembra. Mladi jih bodo obravnavali v javni razpravi, ki naj bi bila čim bolj široka, tako v njej kot na kongresu pa bo brez dvoma veliko govora o položaju mlade generacije. To vprašanje se namreč vleče že vse letošnje leto na razpravah v mladinski organizaciji. Velja omeniti, da priprav, ki bi bile izključno kongresne, ne bo. Mladinska organizacija bo le nekoliko intenzivneje nadaljevala z delom, ki ga opravlja vseskozi. V tem času bo poleg vseh ostalih aktivnosti tudi nekaj problemskih konferenc. Že v kratkem bo problemska konferenca o mladinskih delovnih akcijah, ki bo morala dati odgovore na mnoga vprašanja. Če naj bo program mladinskih delovnih akcij za to srednjeročno obdobje v celoti uresničen (republiška konferenca ZSMS meni, da je to nujno), bo zanje le treba zagotoviti sredstva. Podpisniki družbenega dogovora o mladinskem prostovoljnem delu pa se ob zmanjšanju sredstev za skupno in splošno porabo nekako najlažje odrečejo prav mladinskim delovnim akcijam.

Z. L. — D.

MOST ČEZ KOLPO — Spomladi 1979 je narasla Kolpa podira leseni most čez Kolpo med Krasincem in Pravutino. Novi most naj bi bil nared do poletja. Zanj bo metliška občina prispevala 9 milijonov dinarjev ali 35 odst. stroškov, ostalo pa hrvaška skupnost za ceste in ozaljska občina. (Foto: A. Bartelj)

Kaj je pokazalo preverjanje

2. in 3. decembra je delovna skupina CK ZKS pod vodstvom Martina Mlinarja v novomeški občini opravila šest obiskov v delovnih organizacijah

V domala istem sestavu kot leta 1979 je delovna skupina CK ZKS na dvodnevnem obisku v novomeški občini preverjala, kaj so komunisti dosegli pri odpravljanju takrat ugotovljenih slabosti.

Najprej so se mudili v tovarni IMV, kjer so po izjavi Martina Mlinarja naleteli na bistveno drugačne razmere in vzdušje kot pred dvema letoma. V zadnjem času so komunisti v IMV postali številnejši. Bili sta ustanovljeni dve novi osnovni organizaciji ZK, število članstva pa se je povečalo za 10 odstotkov. Danes je v IMV 460 komunistov, ki po svoje vloge tudi doslej še niso povsem uveljavili. V pogovoru so se najdlje pomudili pri uresničevanju sanacijskega programa, pri čemer so gostje opozorili, da ne sme priti do starih napak, da bi ta najvažnejši dokument nastajal med strukturami izven delavcev. Le-ti morajo biti prepričani, da so sanacijske odločitve prave, komunisti pa bi morali

delavcem pojasnjevati, da gre pri tem za odločitve tudi s posledicami.

Očitne spremembe na bolje je bilo po mnenju delovne skupine zaznati tudi v vrstah Novolesovih komunistov, kjer jim je uspelo odpraviti večino slabosti, ugotovljenih pred dvema letoma. Tudi v Novolesu je ZK postala številčno močnejša, saj šteje 143 članov (pred dvema letoma 100), od teh jih je 86 iz proizvodnih tozdov. V Novolesu so se zadnje čase kot nova oblika samoupravnega dela močno uveljavile proizvodne skupine. Medtem ko so znotraj Novolesa ekonomsko samoupravni odnosi že na zavidljivi ravni, pa z njimi zelo težko prodirajo navzven, pri sklepanju sporazumov z raznimi partnerji.

V pogovoru s komunisti s področja zdravstva, ki je bil v Dolenjskem zdravstvenem centru, je v delovni skupini CK kot poznavalka razmer sodelovala še Majda Gaspari. Iz razprave je bilo zaznati, da je novomeško zdravstvo v hudih gtonih težavah, delitev dela med bolnišnico in zdravstvenim domom očitno napreduje, je pa v okviru centra še vrsta možnosti za združevanje nekaterih dejavnosti, ki bi pomenile pocenitev. Kljub dokaj dobremu sodelovanju z občinsko zdravstveno skupnostjo bo potrebnega še več dogovarjanja, kako in kje zarezati in program zdravstvenega varstva. Ni več dvoma, da je šlo v preteklosti za preveč širokogrudno delitev pravic zavarovancev, ki pa jih gospodarstvo ni zmoglo kriti. Pričakujejo, da bo vrsta nedorečenih zadev v zdravstvu jasneje opredeljena na bližnji problemski konferenci, ki so jo v zdravstvenem centru napovedali še za letošnji december.

Ob obisku delovne skupine CK ZKS so tudi komunisti v SGP Pionir nanizali nekaj perečih problemov, čeprav so se pohvalili z letošnjimi dobrimi gospodarskimi rezultati. Le-te in polno zaposlenost v veliki meri omogoča nastop na tujih tržičih in gradnje v naših obmorskih krajih. Precej kritike pa je bilo izrečene na račun povezovanja v gradbeništvu. Pionir sodeluje v dveh

Res popolno sodelovanje

Več prireditev v tednu invalidov od 6. do 13. decembra

Vse letošnje leto je mednarodno leto invalidov in teče pod geslom „popolno sodelovanje“. V njega smo se vključili tudi v naši republiki in to s prizadevanji, da bistveno več kot doslej naredimo za enakopravno vključevanje invalidov v družbeno in politično življenje

JEDRSKA ELEKTRARNA SPET DELA

V nedeljo je bil končan pregled vseh sistemov jedrske elektrarne. Takrat so generator tudi ponovno priključili v omrežje. Moč elektrarne se postopoma dviga, ponovno preizkušajo vse sisteme pri različnih močeh, dokler ne bo dosežena polna zmogljivost. Kot je znano, je JE 2. oktobra letos prvič sinhronizirala generator električne energije na 380 KV daljnovidno omrežje. Strokovnjaki so postopoma dvigovali moč elektrarne do polovične zmogljivosti. Ko je bilo to doseženo, so elektrarno ustavili in pričeli z načrtovanim remontom, ki je bil, kot je že rečeno, uspešno končan.

ter združeno delo, seveda glede na njihove psihofizične sposobnosti. Kljub prizadevanjem rezultati na tem področju namreč niso najboljši.

Ciljev v letošnjih akcijah je bilo več. Predvsem naj bi pregledali družbenoekonomski položaj invalidov, utrdili zavest o nujnosti njihovega vključevanja v družbo in delo ter pri zdravih oblikovali pravičen odnos do invalidnih oseb.

Vse akcije, ki potekajo v letu invalidov, bodo strnjene in poudarjene v tednu invalidov, ki letos traja od 6. do 13. decembra; odslej bo organiziran vsako leto. Že v ponedeljek so na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani odprli razstavo Rehabilitacija prizadetih, na kateri strokovni delavci obiskovalcem prikazujejo napredek stroke na posameznih področjih rehabilitacije. V torek je bilo posvetovanje o odpravljanju ovir za funkcionalno ovirane ljudi, jutri bodo v Zavodu za rehabilitacijo invalidov v Ljubljani odprli zobno ambulanto za invalide, ki so trajno vezani na voziček. V okvir prireditev sodijo tudi seminar za slepe ženske, vrsta športnih tekmovalj in že odprte delavnice pod posebnimi pogoji v Novem mestu.

DVE RAZSTAVI V DOLENJSKEM MUZEJU

Etnološki oddelk Dolenjskega muzeja je pripravil zanimivo razstavo „Slike na steklu“. Odprli jo bodo jutri ob 17. uri v Dolenjski galeriji. Na ogled bo okoli 80 slik na steklu, ki so jih zbrali v raznih krajih, veliko tudi na Dolenjskem. Razstava bo odprta do 6. januarja. Uro kasneje bodo v mali dvorani novega oddelka NOB in ljudske revolucije Dolenjskega muzeja odprli razstavo skulptur akademskega kiparja Jožeta Vrščaja iz Črnomlja.

»Dolenjski list« v vsako družino

„TONE TOMŠIČ“ BO PEL V NOVEM MESTU

V organizaciji Glasbene mladine Slovenije — OK Novo mesto bo v petek, 11. decembra, ob 19.30 v domu JLA koncert Akademskega pevskega zbora Tone Tomšič.

UREDNIŠTVO V GOSTEH

V torek, 15. decembra, bomo novinarji Dolenjskega lista obiskali krajevno skupnost

JESENICE NA DOLENJSKEM

S krajani se bomo pogovarjali v gasilskem domu v Obrežju od 18. ure dalje; želimo zvedeti kar največ o vsakdanjem življenju ljudi v tamkajšnjih vaseh.

KITAJCI UGNALI NOVOLES — Pred polno tribuno v novomeški Športni dvorani je bila v torek zvečer prijateljska košarkarska tekma kitajskega vicešampiona Jiansuja in Novolesa. Kitajski košarkarji si bodo Novo mesto zagotovo zapomnili, saj so tu dobili prvo tekmo, odkar gostujejo po Jugoslaviji. Zmaga je bila tesna — 99:100 (51:54). Srečanje so omogočile nekatere delovne organizacije novomeške občine, pokrovitelj pa je bil Novoles. (Foto: Pavlin)

Lani preveč, letos premalo

Pri Slovinu so računali z večjim odkupom vina

Pri Slovinu v Brežicah so razočarani nad skromno ponudbo grozdja.

Vinogradnikom očitajo, da so jih pustili na cedilu, češ lani smo bili pa dobri, ko kmetje niso vedeli kam s pridelkom. „V naši delovni organizaciji smo naredili vse, da bi prevzeli rekordni lanski pridelek,“ zatrjujejo slovinovci, zato se letos ne morejo sprizniti z izredno majhnimi količinami grozdja. Jeseni 1980 so ga odkupili 395 vagonov, v poznejših mesecih pa tudi precej vina. Za letos so planirali 316 vagonov odkupa, dobili pa so ga komaj 116 vagonov ali dobro tretjino.

Celo kooperanti prodajajo vino zasebnim kupcem v Sloveniji in na Hrvaškem. Letina je bila skromna, vendar izredno kvalitetna, zato gre vino dobro v denar. Vinogradniki dobijo zanj več, zato nekateri sami

rahljajo kooperantske vezi, večina pa se jih kljub vsemu veže na delovno organizacijo v dobrem in slabem. V temeljni organizaciji kooperantov delovne organizacije Slovin Brežice Bizeljsko je zdaj vključenih 900 kmetov, od tega 200 kooperantov Plešivice na Hrvaškem in 700 v slovenskem vinorodnem okolišju.

J. T.

RADOVIČ RAZSTAVLJA V KRKI

Jutri, 11. decembra, bodo ob 13. uri v avli novomeške Krke v Ločni odprli razstavo petdesetih fotografij novomeškega študenta fotografije Bojana Radoviča. Razstava, na kateri se bomo lahko seznanili z dosedanjim Radovičevim delom, bo odprta do 25. decembra.

NOVO MESTO: KDO BO KRIV ZA MANJSI IZVOZ?

V novomeški občini tovarnam pojemajo zaloge, posebno iz uvoza, in ker je ta trenutno povsem zaprt, že prihaja do zastojev v proizvodnji. Vsak dan pošiljajo telegrame na razne republiške organe, tudi na izvršni svet, a za zdaj še ni uspeha. Nerazumljivo se delovnim ljudem zdi, da reprovmaterial, potreben za izpolnitev izvoznih obveznosti, leži v carinskih skladiščih zaradi administrativnega ukrepa, delo za stroji pa morajo prekinjati, ker ni materiala.

V Novoteksu si morajo izposojati od sorodnih kolektivov blago, za katero so plačali 200.000 dolarjev in je na carini nedostopno. Tako je vprašanje, če bodo lahko izpolnili izvozno obveznost. Čedalje kritičnejše postaja v IMV.

KAKŠNA BO PRIHODNJA LETINA? — Komaj se je Martin dobro poslovil, se kmetje in vinogradniki že pripravljajo na vinco letošnjega pridelka. Dolga jesen je letos v mnogočem prispevala, da bodo poleg polj preorani in prekopani tudi vinogradi, saj je dobra praha že pol uspeha, seveda če naslednje leto ne bo pozebe ali toče. Oranja s konjem srečamo vse manj, čeprav bi bil za dolenjske gričke konj večkrat mnogo bolj primeren kot traktor, pa tudi nesreč bi bilo manj. Pri oranji morata biti vedno dva. Pri Gorenčevih je tako, da sin Martin, ki hodi v 7. razred šole na Otočcu, vodi plug, očetu Francu pa je zaupal le vajeti. (Foto: Janez Pavlin)

Do konca tedna bo spremenljivo vreme, občasno bodo vmes padavine.

Španski premier Calvo Sotelo je imenoval nedavni poziv vodje socialistov Felipeja Gonzaleza po ustanovitvi enotne vlade skupaj z njegovo stranko in komunisti (demokracičnimi silami nasploh) „pretirano dramatičiranje“. Samo dva dneva sta minila, da bi na luč dneva prišla španska politična stvarnost, takšna kakršna tudi dejansko je in so nanjo

Španska vsakdanost v senci zarote

opozarjale demokratične sile.

V nedeljo ob polnoči je sto oficirjev in podoficirjev objavilo manifest, v katerem napadajo španski tisk, ki ba je „žali, ponižuje in omalovažuje armado“, zahtevajo spoštovanje avtonomije obojroženih sil in obsojajo sodni proces proti voditeljem februarskega neuspelega državnega prevrata.

Tako se je pokazalo, da Španija ne živi samo v senci tega neuspelega posega vojske, da bi zrušila demokratično ureditev, marveč tudi pod nenehno grožnjo novih poskusov vračanja v čase Francove diktature. Slednje trditve je Sotelo nenehno in vztrajno zavračal, predvsem zato, da bi se izognil sodelovanju z izjemno močno opozicijo socialistov in komunistov. Takšna ozka strankarska politika in logika je skupaj s številnimi nesoglasji znotraj vodilne stranke demokratičnega centra dajala nasprotnikom demokratičnega razvoja države vtis in prepričanje, da ima Španija neučinkovito in majavo vladno, ki bo raje popustila zahtevam in pritiskom desnice, kot da stopi v močno koalicio z levičarskimi strankami.

Ze po prvih aretacijah in čistkah v armadnih vrstah po neuspelem prevratu je

bilo očitno, da je to le vrh ledene gore frankizma, ki je ohranil najgloblje korenine prav med poveljniskim kadrom oboroženih sil. Omejevanje preiskave le na neposredne organizatorje in udeležence napada na skupščino ter zelo počasen in omiljen sodni postopek proti zarotnikom je frankiste v uniformah prepričal, da za njihovo delovanje ni nobene resne ovire.

Trenutek za objavo manifesta je bil skrbno izbran. Španci praznujejo tretjo obletnico razglasitve demokratične ustave, kralj Juana Carlos, ki velja za prvega varuha ustave, pa je bil izven države. Redkim Špancem je bilo te dni prijetno, saj so sledi diktature še vedno sveže, zato se je država že naslednji dan zbudila okrašena z zastavami in napisi „živele ustava“. Španci so se še enkrat izrekli za obrambo ustavne ureditve, a ni pričakovati, da bo to frankiste kaj posebej ganilo. Načelnik generalštaba general Ignacio Alfara je preprosto dejal, da gre za „kršitev obvezne vojske discipline“, ki pa bo, sodeč po dosedanjih izkušnjah, minila brez večjih posledic.

Vprašanje pa je vsekakor, ali bo ta dogodek končno streznil premiera Calva Sotela, ki se je doslej predvsem ukvarjal z razprtijami znotraj lastne stranke in prepričevanjem opozicije in Špancev nasploh, da demokracija v državi še ni v celoti izgrajena, da pa je vsekakor trdna, o kakršnikoli nevarnosti pa sploh ne more biti govora. V Španiji nihče več ne verjame v te trditve, kajti če je že moč zatiskati ušesa pred stvarili o ponovni krepitvi frankističnih prevratniških sil, je nemogoče zapirati oči pred zahtevami in pritiskom desnice, kot da stopi v močno koalicio z levičarskimi strankami.

Ze po prvih aretacijah in čistkah v armadnih vrstah po neuspelem prevratu je

– ZORAN SENKOVIC –

S PRIZORIŠČA TRAGEDIJE – Na korziški gori San Pietro (1362 metrov), kjer je v razbitinah letala Inex Adrie avioprometa našlo smrt 180 potnikov in članov posadke, so pripadniki francoske armade, žandarmerije, policije, gasilcev, civilne zaščite in tujske legije navkljub ostremu vetru in mrazu sedem dni opravljali mukotrpno in žalostno delo zbiranja ostankov letala in ponesrečenih. Poročevalci z mesta največje nesreče v zgodovini jugoslovanskega civilnega letalstva so težko opisali razdejanje na skalah, kjer so doslej zašli le redki pastirji. Zato je bilo delo vseh komisij toliko bolj zahtevno. Posmrtno ostanke ponesrečenih so zaradi izjemnega prizadevanja francoskih in korziških oblasti ter komisij lahko prepeljali v Ljubljano teden dni po nesreči, medtem ko bo dokončno odkrivanje identitete ter vzrokov nesreče trajalo še nekaj časa.

Sence na kmetijski politiki

Se vedno ni soglasij glede cen pridelkov – Kratkovidno je, če pridelovalci ne dobijo umetnega gnojila, ker niso sklenili pogodb, gnojila pa ostajajo

Zastavo kmetijstva smo visoko dvignili, ko smo mu dali prednost v srednjeročnih načrtih. V načrtih in resolucijah. Ni mogoče trditi, da se glede razvoja kmetijstva in zboljšanja odnosa do kmetijstva, do pridelovanja hrane nič ne spreminja, toda spreminja se prepočasno.

Tako več ali manj ugotavljajo tudi razpravljalci na številnih razpravah o razvoju kmetijstva. Zal so razprave bile in ostale dokaj posplošene in nedoročene. Premalo so v njih zavrtali v vzroke, ki bistveno vplivajo na stanje v kmetijstvu. In pustile so vtis o žugajočem kazalcu, ki je usmerjen k bazi.

Ni nobenega dvoma, da v „bazi“, v okolju neposrednega pridelovalca, stvari tudi ne gredo, kakor bi lahko. Npr. ob njegovi večji zaupljivosti, ob njegovi večji socialistični in samoupravljalski zavesti, večji materialni zainteresiranosti. Ko pa vemo, da ključnih nesoglasij v kmetijstvu ne morejo odpraviti ljudje v „bazi“, bi bilo pravilno žugajoči kazalec usmeriti drugam.

Vsak čas bo minilo prvo leto tega srednjeročnega obdobja do 1985.

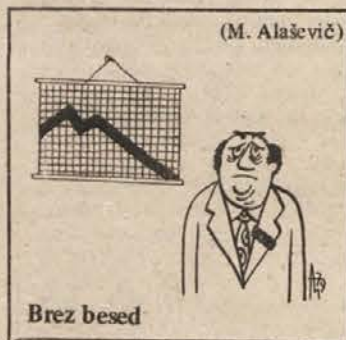
kmetijstva in na njegov račun. In kolikokrat, da je treba v kmetijstvo vlagati več družbenih sredstev?

Kljub temu se dogaja prav nasprotno. V minulem srednjeročnem obdobju je bilo vloženih v primarno kmetijsko proizvodnjo le 3,4% vse vrednosti naložb v Sloveniji v tem obdobju! Odkupna cena za krompir je bila določena sorazmerno nizko, še posebej v primerjavi s ceno v maloprodaji. Potem ko so bili odkupljeni po določenih cenah pšenica, oljarice, sladkorna pesa, so se podražili izdelki iz teh surovin. Na kakšni osnovi? Na osnovi nizke odkupne cene ali zato, da bo višja prihodnja odkupna cena? Kakšna je ali bo delitev tako nastale razlike med odkupno ceno in zvišano drobnoprodajno ceno od prodajalca na drobno do pridelovalca surovine?

Očitno je, da se ob neurejenih dohodkovnih odnosih proces odvajanja presežka vrednosti od pridelovalca nadaljuje z višjim „blagoslovom“. Trenutno pa so manj očitne gospodarske in politične posledice takega ravnanja, saj pridelovalca gotovo ne spodbujajo k večjemu pridelovanju. Enako kot množice pridelovalcev, ki sicer pridelujejo v glavnem za svojo družino, a obdelujejo v skupnem pomembno površino zemlje, ne spodbujajo k večjemu pridelovanju in obdelavi sleherne pedl zemlje takšni enostranski in slabo utemeljeni ukrepi, kot je, npr. onemogočanje nakupa mineralnih gnojil, ker niso sklenili pogodb o prodaji določenega pridelka in ker pridelovalci niso „zdrženi“.

Posledica je ostajanje mineralnih gnojil v skladiščih zadrug in temeljnih organizacij kooperantov na eni strani, kakor pravi dr. Babovič iz INE, pa manjša proizvodnja takšnih kmetij na drugi strani. S takšnim ravnanjem pa ne spravljamo le v neenakopraven položaj pomembne množice pridelovalcev. Zanimako tudi tezo, da moramo dobro izkoristiti vsak košček zemlje primeren za obdelovanje.

STEFAN KUCHAR

Ko gre za izvajanje stališč in sklepov kmetijske politike, nemalokrat kaže, da to zadeva samo kmetijstvo in nikogar drugega. Nemalokrat kot da desnica ne ve, kaj počne levica. Ne enkrat je bilo poudarjeno, da je končno treba prestopiti z dosedanjim prakso, da bi druge dejavnosti akumulirale iz

TELEGRAMI

OSLO – Norveška policija je v nedeljo preiskala okoli 30 naftnih ploščadi za črpanje nafte in plina v Severnem morju takoj po anonimnem telefonskem obvestilu, da so na nekaterih od ploščadi postavljene tempirane bombe. Gre namreč za ploščadi, ki pripadajo velikim multinacionalnim družbam, kot sta Mobil in Philips Petroleum.

WASHINGTON – Libijski voditelj Gadafi je zavrnil ameriške obtožbe, da je poslala Libija v ZDA komandose, ki naj bi ubili predsednika Reagana. V intervjuju za ameriško televizijo je Gadafi dejal, da Libija „ne namerava nikogar ubiti“, da pa želi normalne odnose z ZDA, vendar meni, da njihovega zboljšanja ni moč pričakovati, dokler bo trajal mandat sedanjega predsednika.

RIM – Desničarska teroristična skupina „Zdržena revolucionarna celica“ je prevzela odgovornost za uboj policista v Rimu. Na 38-letnega policista Romana Radicija so neznane osebe streljale iz avtomobila v središču Rima. To je drugi napad na rimske čuvaje reda v zadnjih štirindvajsetih urah.

PREFEKT PARIŠKE POLICIJE JEAN PERIER JE PRED kratkim imenoval 29-letno Nadine Joly za šefa 450-članske policijske enote, ki skrbi za red in varnost v pariškem metroju. Zaradi vedno češjih napadov in huliganstva so okrepili policijsko ekipo v pariškem metroju, razporedili več patrolj po vseh progah, predvsem na postajah, hodnikih pa tudi v vlaku samem. Leta 1980 so v metroju zabeležili 803 napade na potnike, zaradi česar so zaostrili varnostne ukrepe in Nadine Joly zdaj poveljuje 268 „podzemskim policajem“ ter dvema eskadronoma letedečih policije, tako da jih je vsega skupaj 450. Poveljuje iz pisarne na policijski centrali in si pomaga z natančnim zemljevidom. Preden je bila imenovana na to odgovorno funkcijo, je pet let delala kot policijski inšpektor.

TE DNI SO FRANCOZI IZVEDELI, da je njihova vlada siromašna. Do sedaj so vedeli le za premožnejšo stanje predsednika Mitterranda. Objavil ga je sam, kakor hitro se je vselil v Elizejsko palačo. V Parizu ima stanovanje, ki meri okoli 160 kvadratnih metrov, hišo na deželi, 80 arov velik ribnik in 75 borznih delnic, ki so vredne okoli 9000 frankov; na razpolago mu je tudi velikansko, luksuzno stanovanje v Elizejski palači, vendar Mitterrand v njem ne prenočuje. Vsako jutro „prihaja na delo“ in vsak večer se vrača v stanovanje na levem bregu Seine. Tednik „Journal de dimanche“ je vsem članom vlade poslal vprašalnik, s katerim so ugotovili, kaj francoski ministri imajo in koliko zaslužijo. Večina ministrov ima kakšno skromno hišo v domačem ali volilnem kraju ali pa stanovanje v Parizu. Nekateri imajo oboje. Več ministrov je izjavilo, da so do tega prišli s „poslanskim“ stanovanjskim kreditom, saj so bili skoraj vsi prej poslanci. Odkar so člani vlade, so se jim mesečni dohodki povečali za 4000 do 7000 frankov.

NAVADNO IMAJO LJUDJE RADI MESTU, v katerem živijo, a za Londončane to ne velja: kar polovica od 7 milijonov bi se jih izselila, če bi imela možnost. Le 44 odstotkov današnjih Londončanov se je rodilo v tem mestu, vsi ostali so od drugod, iz tujine jih je kar 15 odstotkov. Tretjina vseh prebivalcev je belih priseljencev, ki so se naselili v Londonu v zadnjih 20 letih. Največja anketa, ki je bila doslej objavljena o življenju Londončanov, pa je pokazala še druge zanimivosti: polovica prebivalcev Londona je pesimističnih, mislijo, da v tem mestu ne gre nič na bolje, da je vedno nasilja in nezakonitega ravnanja kot prej, da je mesto bolj umazano in da se je poslabšal javni promet, predvsem avtobusni. Po mnenju večine stare ljudi zdaj manj spoštujejo in ljudje so manj prijazni drug do drugega. Življenjski standard je boljši, trgovine so boljše založene in restavracije ponujajo več.

TELEGRAMI

NEW DELHI – Najmanj 50 ljudi je izgubilo življenje med požarom, ki je zajel tempelj Ahmedabadu v državi Gudzerat v zahodni Indiji. Poročajo, da so med mrtvimi večina ženske in otroci, umrli pa so v ognju, ki je zajel maketo Himalaje, visoko približno 20 metrov, izdelano iz lesa.

NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

Centralni komite Zveze komunistov Jugoslavije je na svoji 22. seji sprejel dolgoročni načrt za tehtnejšo in prodornejšo akcijo organiziranih socialističnih političnih sil pri nadaljnjem razvoju družbeno-ekonomskih odnosov ter socialističnega samoupravljanja, bratstva in enotnosti na Kosovu.

V načrt so smiselno vgrajena tudi opozorila, ki sta jih nekdanjemu političnemu vodstvu Kosova izrekla Tito in Kardelj. Malo pozno – vendar bolje sedaj kot nikoli. In huda je bila zmotna, da tega nismo storili že prej, še hujska odgovornost, ker do nedavna javnost ni bila seznanjena z vsebino njunih besed.

Pred menoj leži glasilo KP Slovenije – Ljudska pravica. Datum: 6. maj 1945. Na prvi strani je objavljen ukaz o imenovanju narodne vlade Slovenije. Kardeljeve besede: „Ustanovitev narodne vlade

Dolgoročno reševanje

Slovenije zaključuje prvo razdobje v izgradnji demokratične federativne Jugoslavije.“

Pozornost mi je pritegnil članek „Za združeno Slovenijo v Titovi Jugoslaviji“ s klicajem. Beseda kipi od revolucionarne romantike, sega nazaj v leto 1848. Vihar evropskih narodov. Tedaj je bil oklican tudi program združene Slovenije.

Na tej misli je bila utemeljena Osvobodilna fronta slovenskega naroda znotraj jugoslovanske skupnosti narodov in narodnosti, za to idejo so prhnela mlada partizanska življenja.

Pribrorili smo si veliko: Primorska je naša, za zeleno pogajalno mizo pa smo izgubili del slovenske matice. Ostala je pretežno v Avstriji, Italiji, a kri ni voda. Slovenska beseda se sliši za mejo, svoje kulturne načrte snujemo skupaj, za nas je državna meja sicer zgodovinsko dejstvo, vendar ne tudi duhovno slovo od programa združene Slovenije. Če bi delali drugače, bi se upravičeno mobilizirala

množica mrtvih, ki je padla za združeno Slovenijo v Titovi Jugoslaviji. Pohod mrtvih pa je najstrašnejše dejanje: poslednje. Zato nas politični razum sili v nova dejanja upanja, širine, odprtosti, demokratičnosti, humanizma. In socialistična, samoupravna Jugoslavija stoji trdno na teh pozicijah.

Na vse to sem mislil, ko sem prebiral razpravo z nedavno seje CK ZKJ o Kosovu.

Beseda o vzajemni odgovornosti do najmanjšega koščka naše skupne domovine ni zvita iz trte. In vsi Slovenci se bomo morali tudi v vseh svojih praktičnih ravnanjih še bolj ovesti, da je naša usoda tudi jugoslovanska – in kajpak obratno.

Kaj je potemtakem skupnega med programom združene Slovenije in Albanci na Kosovu? Mnogo.

Nočem reči, da bi „morali“ Albanci stopiti na pot slovenske etnične zgodovine, vendar slej ko prej ostajajo veljavne besede, da ima Albanija vse pravice, da se zanima za Albance na Kosovu, kajpak brez lažnega paternalizma in ob spoštovanju vseh dobrih odnosov, ki veljajo med suverenimi državami. Zato je njena sedanja propagandistična nervoza prej izraz šibkosti kot moči in poguma, kajti uveljavljanje pravic o etnični in kulturni celovitosti naroda, razdeljenega med dve ali več držav, je možno le med politikami, ki se strinjata vsaj v točki, da je narodnost most sporazumevanja na račun lažjega uveljavljanja skupnih etničnih in kulturnih lastnosti posameznih narodov. V tem pa so si razmere na Kosovu in program združene Slovenije v Titovi Jugoslaviji podobne.

Toda, da bi to dosegli, je nujno storiti dvojce: v Jugoslaviji se moramo na pametnejši način lotiti hitrejšega razvoja Kosova in ta akcija mora biti v pretežni meri organizirano oprta na delovne ljudi in občane ter naše avtonomne pokrajine ter njihove posebne etnične in kulturne interese v mejah socialistične samoupravne Jugoslavije.

Na drugi strani pa moramo skrbno spremljati družbenopolitični razvoj v Albaniji ter s pametno besedo in ekonomsko vzajemnimi interesi krepiti vse tiste objektivno prisotne družbene sile, ki že po logiki zgodovinskega razvoja težijo k napredku ter odpiranju v demokratični svet.

To pa bo tudi še stvar vseh prihodnjih generacij.

MILAN MEDEN

NA POTI V PITALIŠČA – V Sloveniji odlok prepoveduje klanje telet, na Hrvaškem pa je v vseh mesnicah teletine na pretek. Iz brežiške občine jih kmetje le malo pripeljejo na odkupno postajo. Večina telet roma čez Sotlo, ker jih tam bolje plačajo. (Foto: J. Teppy)

NOVO PROČELJE CERKVE – Med znane kulturnozgodovinske spomenike v novomeški občini spada tudi cerkev v Stari vasi pri Šentjerneju, na kateri prav zdaj potekajo obnovitvena dela. Pročelje stavbe je že skoraj povsem obnovljeno. (Foto: R. Bačer)

PRIPRAVLJENI NA ZIMO – Na Regerskih košenicah pri Novem mestu s mladinci, ljubitelji smučarskih skokov, sami zgradili manjšo smučarsko skakalnico. Za doskočišče so izkoristili primerno vrtačo, zaletišče pa so postavili iz lesa. (Foto: M. Markelj)

SLOVESEN DAN REPUBLIKE – Obletnico II. zasedanja AVNOJ so nadvse svečano proslavili tudi v kočevski občini. Prireditev je bila v stari stavbi osnovne šole, kjer so prvošolčki prvič po sprejemu v pionirsko organizacijo nastopili s pionirskimi simboli. (Foto: F. Brus)

„GRADIVO DOBITE NA SEJI“

Pogosto se dogaja, da z vabili na to ali ono sejo delegati dobijo le del gradiva, za nekaj pa vabilo obljubljajo, da bo „podano na seji“. Zato je na zadnji seji zborov občinske skupščine delegat iz Semiča dejal, da se večkrat počuti kot odbornik in ne kot delegat, saj se mora odločati sam, ne da bi gradivo dobro prebral, kaj šele, da bi na sejo o tem ali onem vprašanju prišel z mnenjem širokega kroga ljudi.

Sejmišča

NOVO MESTO: Ponedeljkov sem je bil zelo živahen, cene pa so ostale nespremenjene. Naprodaj je bilo 372 pujskov, 14 od tri do pet mesecev starih prašičev in 57 glav goveje živine. Prašičev je bilo prodanih 333, govedu pa 40; pujski so veljali 2.100 do 3.000 din, starejši prašiči pa 3.100 do 4.200 din. Cene goveje živine so bile: voli od 56 do 62 din, za krave od 42 do 48 in za mlado živino od 54 do 60 din za kilogram žive teže.

BREŽICE: Sobotni sem je bil spet bogato založen, saj so prodajalci ponujali kar 527 pujskov in 18 nad tri mesece starih prašičev. Prvih so prodali 415 po 110 do 120, drugih pa 11 po 80 din kilogram žive teže.

Kmetijski nasveti

Vrag se naseli v žganje

Vedno ni bila, zdaj pa je domača žganjekuha, ta dolenska folklorna zanimivost, vsesplošno dovoljena in nenadzorovana. Iz številnih bakrenih kotličev se je tudi letos ali se še bo nacedilo na sode „kajče sline“. Vse mogoče destilate bi bilo mogoče ugotoviti, od prvovrstnih žganj do komaj pitnih zvrkov, odvisno od tega, kakšen mojster je kuhal in kako je bilo sadje za žganjekuho pripravljeno.

Za dobro sadno žganje mora biti sadje prav dozorelo, čisto, ne gnilo, ne predrobno zdrobljeno, povreto brez dostopa zraka v treh do šestih tednih, pravilno prekuhano v bakrenem kotlu in na koncu prav razredčeno z mehko ali destilirano vodo, seveda če je premočno, in ne nazadnje še odležano.

Kljub skrbi za dobro žganje, ki je pri Dolenjcih res ne manjka, pa se včasih pojavijo tudi napake vonja in okusa. O tej nevspečnosti bo danes beseda. Napake nastanejo običajno zaradi nečistoče, nepravilnega postopka pri napravi vrele drozge, pri uporabi neprimerne posode ali iz neznanja pri destilaciji.

Ni tako redka napaka okus in vonj po očetni kislini. Kot je splošno znano, kis ali oacet pridobivajo iz alkohola, očetna kislina pa se iz alkohola lahko dela tudi takrat, ko to ni zaželeno, v žganjekuhi. Če jo zaznamo v alkoholu, jo nevtraliziramo s kalcijevim karbonatom (v prah zdrobljenim apnenecem), tako da karbonat zamešamo v žganje, nakar se izločene snovi sesedejo, žganje pa ostane čisto, ne da bi ga bilo treba prekuhavati.

Iz plesnivega ali gnilega sadja lahko vonj po plesni preide tudi v žganje. V tem primeru se vonja po plesni znebimo z dodajanjem drobno mletega rastlinskega aktivnega oglja (eponita), vendar ni priporočljivo uporabljati prevelikih količin oglja, saj iz žganja pobere tudi aromatične snovi, brez teh pa ni dobre pijače. Pri kuhanju slivovke se lahko pojavi tudi priokus po amikdalinu, ki ga nevtraliziramo s srebrom nitritom in amonijem prekuhavanjem, ali priokus po zažganem, kar je moč vsaj delno odpraviti s ponovnim destiliranjem žganja.

Inž. M. L.

Izvoz ne bo več naključje

KZ Krka iz Novega mesta naj bi prihodnje leto izvozila za 22 milijonov dinarjev hrane – Zaposlili bodo tudi strokovnjake za devizno trgovino

Kmetijska zadruga Krka iz Novega mesta naj bi v prihodnjem letu izvozila za 22 milijonov dinarjev hrane, zelišč in izdelkov domače obrti. V primerjavi z letošnjim izvozom štirih milijonov dinarjev (v glavnem na račun hmelja) je načrtovani izvoz za več kot petkrat večji ter naj bi potrdil, da je tudi v kmetijstvu mogoče izvažati zares, in ne samo na papirju ali z besedami.

Seveda pa načrtovani Krkin korak med izvoznike ni nikakršna modna muha, ampak življenjska potreba. Kmetijska zadruga potrebuje samo za nemoteno delovanje mešalnice oziroma tovarne močnih krmil za 46 milijonov dinarjev deviz. Kje pa so devize za primerno oskrbo z umetnimi gnojili in zaščitnimi sredstvi? Denar je doslej zagotavljala republika, v prihodnje pa bo treba manjkajoči del deviznih dinarjev zbrati v sodelovanju z uporabniki krmil, s tistimi, ki sodelujejo v reprodukcijski prehranski verigi.

Ne glede na vse težave, ki se obetajo KZ Krka in tistim, ki z njo sodelujejo, pa je 22 milijonov dinarjev izvoza v letu 1982 hvalevredno prizadevanje. Poglejmo, kako so si pri KZ Krka zamislili pot do tega denarja. Z odkupom in izvozom zelišč, gob in polžev naj bi pridobili

6 milijonov deviznih dinarjev, izvoz konj in goveda nad 300 kg naj bi prinesel 14 milijonov, preostanek do 22 milijonov pa bo prinesel izvoz sena, gozdnih sadežev in domače obrti.

V naslednjem srednjeročnem obdobju bo KZ Krka vprašanju izvoza posvetila še več moči, pravzaprav se bo zadeve prvič lotila z vso pozornostjo. V prihodnje bo namreč treba izvažati namensko, ne pa po naključju. KZ Krka bo zaposlila tudi strokovnjake, ki se bo ukvarjal samo z devizno trgovino.

M. B.

KLUB ISKRINIH ŠTIPENDISTOV

V semiški Iskri name ravajo ustanoviti klub štipendistov te delovne organizacije; njegovi člani naj bi postali vsi Iskrini štipendisti na visokih, višjih in srednjih šolah pa tudi Iskrini delavci, ki študirajo ob delu. Klub štipendistov naj bi poglobil stike med delovno organizacijo in štipendisti, ki so sedaj marsikdaj precej ohlapni.

Kmetijski načrti

Ribnica: 6-odstotna rast kmetijske proizvodnje

V ribniški občini načrtujejo za prihodnje leto na področju kmetijstva za 6 odstotkov večjo proizvodnjo. Tako naj bi odkupili 4 milijone litrov mleka (5,3 odst. več kot letos), 490 ton klavne govedu (2 odst. več), 173 glav mlade pitane živine (5 odst. več), podpirali pa bodo tudi rejno konj (predvsem za izvoz). Za doseg teh ciljev bodo

»Slabo se nam piše, kmečki turizem se je začel tudi na naši kmetiji...« (iz »Zadruge«)

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: Tit Doberšek

Pretakanje vina

Nadaljujemo z nasveti, mnenji in izkušnjami, ki so v zvezi s pretakanjem vina. Eden izmed problemov, ki se pojavljajo pri tem delu, je

način pretakanja vina

Pri pretakanju vina je važno: ali bomo vino pretakali zaprto, brez dostopa zraka s pomočjo vinske črpalke, ali pa odprto, z zračenjem. Glede tega je med strokovnjaki kletarji več mnenj. Dr. Slavica Sikovec v priročniku Sodobno kletarstvo (Ljubljana 1980) načelno odklanja zračenje z obrazložitvijo, da vino siromaši na buketnih snoveh in ogljikovem dvokisu; zračenje ima za posledico, da ima vino okus po zraku in je starikavo. Z zaprtim pretokom ohranimo več ogljikovega dvokisa, ki daje vinu svežost, ohranja aromatične snovi in s tem boljše kakovosti. Miško Judež v knjigi Klasično in sodobno vinarstvo (Ljubljana 1981) je istega mnenja kot dr. Sikovec, priporoča pa pred pretokom preizkus vina na učinek zračenja tako, da pustimo vino v kozarcu 24 ur stati in potem pogledamo, kako zrak deluje nanj. Če se vino v kozarcu čisti, če dobi sivo ali črno barvo, če ima okus po žveplovi dvokisu ali celo po žveplovi dvokisu ali je sluzasto, ga je treba pretakati odprto, z dostopom zraka. Pri porjavanju pa je treba pred pretokom dodati na 100 litrov vina 10 do 15 gramov kalijevega metabisulfitu in nato vino pretočiti odprto, z zračenjem.

Skalicky v knjigi Kletarstvo (Ljubljana 1924) priporoča pri prvem pretoku zračenje vina in trdi, da kisik pospešuje nadaljnje čiščenje vina, pospešuje pa tudi zorenje vina v procesu šolanja. Tudi drugi starejši pisci kletarskih knjig na splošno priporočajo, da pri prvem pretoku vino zračimo, to je, da pretakamo odprto.

Ker večina naših malih vinarstev nima na voljo vinske črpalke, da bi lahko vino pretakali zaprto, brez zračenja, ne preostane drugega, kot da pretakamo z dostopom zraka. Velikokrat smo zaradi pomanjkanja vinske posode prisiljeni vino z droži pretočiti v kad, sod oprati in vino preliti nazaj v sod. Tako pride do dvojnega zračenja. Pri množičnih ocenah vin ob prireditvah tedna dolenskega cvička smo se prepričali, da so bila vina, tako cvički kot bela dolenska vina, kljub takemu, recimo, zastarelemu načinu pretoka vina prav dobra in celo odlična. Zato lahko rečemo, da je zračenje vina koristno za do-

lenjska in belokranjska vina, posebno ker želimo vino čimprej usposobiti za promet in ker naša vina na splošno nimajo izrazite arome, za katero bi se lahko bali. Zato bomo prvi pretok opravili v glavnem z zračenjem.

Žveplanje vina ob pretoku

ni nujno potrebno, zlasti če smo pravilno (s kalijevim metabisulfitom) žveplali drozgo pri predelavi ali mošt, zlasti pa, če smo mošt razsluzili. Miško Judež v omenjeni knjigi glede žveplanja na splošno sodi, da kislina malo žveplamo, manj kislina pa bolj. Po Judežu je malo žveplanje to, če na 100 litrov prostornine damo pol žveplenega traku ali okrog 5 gramov kalijevega metabisulfitu. Na splošno dolenska vina malo žveplamo. Pri drugem pretoku žveplamo še manj. Tako bomo pri prvem pretoku vino na Dolenjskem malo žveplali, to je s pol azbestnega traku ali 5 gramov kalijevega metabisulfitu na 100 litrov prostornine. Le če je vino ob pretoku vlečljivo, navedeno količino žvepla podvojimo. Dr. Sikovec pravi, da premo žveplana vina nimajo svežine in imajo okus po zraku. Iz prakse vem, da je nevarno z žveplanim zakadom žveplati popolnoma mokre sode. Zato moker sod pustimo nekaj ur, da se znotraj delno posuši, ali pa ga osušimo z električnim grelcem in šele nato žveplamo. Zato je bolje, da namesto žveplene zakada uporabimo kalijev metabisulfit, in to 5 do 10 gramov na 100 litrov prostornine. Pri uporabi žveplene zakada pa damo en azbestni trak na 300 l vsebine.

Vreme ob pretoku

Vsi starejši pisci kletarskih knjig na splošno priporočajo, naj pretakamo ob lepem in hladnem vremenu. Pri vlažnem, deževnem in toplem vremenu je nizek zračni tlak, ki povečuje izhlapevanje ogljikovega dvokisa in aromatičnih snovi. Pri lepem vremenu z visokim zračnim pritiskom je izhlapevanje teh snovi manjše, zato je v prostorih, kjer vino organoleptično ocenjujemo, ne smemo kaditi.

Kaditi je prepovedano

Kot trkanje po sodih je tudi kajenje v kletih nezaželeno, v večjih kletih po večini prepovedano. To velja zlasti pri pretakanju in še posebej, če pretakamo odprto. Vino je zelo občutljivo in se hitro navzame smrdljivega tobačnega vonja. Zato tudi v prostorih, kjer vino organoleptično ocenjujemo, ne smemo kaditi.

DT

Kaj je pokazalo...

(Nadaljevanje s 1. str.)

tem pa je povsem jasno nujnost povezovanja, da bi v prihodnjih letih ublažili težave v gradbeništvu zaradi zmanjšanja investicij. Prav tako bi morali komunisti poskrbeti za nadaljnje razvijanje dohodkovnih odnosov, izboljšanje kvalitete, ureditev cen itd. Za lažji prodor na tržišču pa Pionir še naprej skrbi za izpolnitev svoje ponudbe od projektiranja do zaključnih del z vključevanjem manjših tovrstnih delovnih organizacij.

Vrsto problemov smo slišali tudi v razpravi v novomeški stanovalski skupnosti, kjer imajo komunisti zaradi različne uspešnosti pri uresničevanju zastavljenih nalog občutek, da niso napravili dovolj. Medtem ko plačilo lastne udeležbe ni tak problem, kot se je pred uvedbo prikazovalo, in smo z ekonomskimi stanarini v novomeški občini pohiteli bolj kot drugje, se družbeno usmerjena gradnja v praksi ni dovolj uveljavila. Samo upravni sporazumi o gradnji sosesk so se pokazali dobre, a mnogi stari problemi ostajajo, saj je stanovanjska izgradnja še vedno precej nepovezana in tudi zato predraga.

R. B. in Z.L.-D.

BORCI 15. UDARNE DIVIZIJE

Odbor skupnosti borcev 15. divizije preključje vabilo na tovariško srečanje, ki naj bi bilo 12. decembra v Ljubljani. Srečanje je predstavljeno na kasnejši datum.

SINDIKAT O RAZVOJU V PRIHODNJEM LETU

Občinski sindikalni svet je na seji prejšnji četrtek v Črnomlju ocenil gospodarjenje v občini v devetih mesecih ter sprejel naloge sindikata pri izdelavi smernic za družbeno-ekonomski razvoj črnomljske občine v prihodnjem letu. Na seji je beseda tekla še o pripravah na občne zbornice sindikalnih organizacij.

Birokraciji se slabo piše

Kako so v brežiški občini zastavili akcijo za zmanjšanje družbene režije na vseh ravneh

V navado je prešlo, da so se zaposleni izza strojev „prekvalificirali“ za bolj plačano pisarniško delo, saj so nove moči povsod širokogradno sprejemali.

Komisije za zmanjšanje družbene režije poskušajo s svojim vplivom zaustaviti ta tok in doseči, da se bo povečala kakovost in učinkovitost upravnega, strokovnega in drugega pisarniškega dela. Franca Bukovinskega, ki predseduje komisiji v brežiški občini, smo zaprosili, naj pojasni, kako so se lotili te naloge, na kakšne ovire zadevajo in kakšne rezultate pričakujejo. Tako le povedal: — Komisija je bila ustanovljena februarja letos,

Naša stališča smo poslali v kolektive, v družbenopolitične organizacije in SIS po dveh poteh: vodilnim delavcem po oblastni poti, družbenopolitičnim organizacijam pa preko OK ZKS sindikata in Socialistične zveze, da se bodo tudi osnovne organizacije seznanile z našimi zahtevami in spodbudile politično akcijo. Menili smo, da je bolje, če vsak pri sebi pretehta, v čem so njihove službe neracionalne, kako so plačane v primerjavi s proizvodnjo in v čem se kaže njihova privilegiriranost. Ponekod v drugih občinah so se komisije same lotile proučevanja in s tem povzročila ogromno administriranje, mi pa smo z drugače zastavljenim delom izognili gori pisarje.

— In kdaj pričakujete prve rezultate?

— Vsem smo postavili dvo-mesečni rok. V tem času so v gospodarskih organizacijah, v občinski upravi, v SIS, DPO in društvi dolžni pripraviti program ukrepov, ki jih morajo sprejeti najvišji samoupravni organi, da bodo imeli značaj splošnih aktov.

— Za koliko naj bi se zmanjšal administrativni aparat v občini?

— V petih letih povprečno za 10 odstotkov. Zahtevali smo takojšnjo zaustavitev zaposlovanja, in tudi na mesta tistih, ki gredo v pokoj, naj ne bi na slepo sprejemali novih moči, ampak zapolnili vrzeli s prerez-porejanjem delavcev. Komisija nadalje priporoča odpravo vseh pogodbenih del. Tudi upokojencev naj ne bi več zaposlovali. Družbenopolitičnim organizacijam, društvom in zvezam društev smo prav tako svetovali, naj z združevanjem racionalizirajo nekatera računovodska in druga opravila.

— V čem vi sami vidite pot k večji učinkovitosti in pocenitvi?

— V modernizaciji strokovno administrativnih služb, v odpravi večkratnosti pri zbiranju in obdelovanju podatkov ter v zaposlovanju takih delavcev, ki svoje delo brezhibno obvladajo.

J. TEPPEY

Fran Bukovinsky: „Ko bomo zmanjševali administrativni aparat, ne smemo nikogar postaviti na cesto. Zavedati se moramo, da se prizadeti niso sami posadili na pisarniške stolčke, in jim moramo zato priskrbeti drugo delo.“

vendar delovne organizacije do konca maja še niso delegirale vanjo svojih predstavnikov. Zelo so se obotavljale, ne vem čemu? Naša komisija je pr-delu ubrala drugačo pot kot komisije v večini slovenskih občin. Sprejela je stališča, v katerih zahtevamo, da v vseh sredinah proučijo, kaj lahko racionalizirajo, kdo v pisarni ne ustreza za delo, ki ga opravlja; in kam ga lahko preusmerijo. Akcijo vodi izvršni svet, mi pa jo usmerjamo, usklajujemo in ustvarjamo zanjo sprejemljivejšo družbeno klimo.

BOLJŠI POGOJI ZA PREVENTIVO — V Ribnici so te dni odprli novi zdravstveni dom. Tako je dobilo osnovno zdravstvo boljše možnosti za delo, tudi zdravnikov specialistov bodo imeli zdaj več kar doma; novi prostori dajejo tudi možnost, da bolje organizirajo preprečevanje bolezni. (Foto: Primc)

V Ribnici nov zdravstveni dom

Poslej manj potov do specialistov v Ljubljani in Kočevju — Bolniki bodo manj časa čakali na preglede — Novi prostori omogočajo tudi uspešnejšo zdravstveno preventivo

Novi zdravstveni dom so odprli v Ribnici v okviru praznovanja ob dnevu republike. Dom ima okoli 3.500 kvadratnih metrov površin in je veljal 106.851.157 din, od tega oprema 17.078.199 din. Na svečanosti ob otvoritvi je pel Ribniški oktet iz Ljubljane, igrala pa je domača godba na pihala.

Govorniki na svečanosti so poudarjali izredni pomen te pridobitve za ribniško občino, bolj ali manj jasno pa so povedali tudi, da pričakujejo težave z zagotavljanjem denarja, predvsem za delovanje in za vzdrževanje novega doma.

Predsednik občinskega izvršnega sveta Viktor Pogorelec je poudaril, da bodo zdaj delovni ljudje in občani ribniške občine lahko dobili pretežno zdravstveno pomoč doma. Podražitev pri gradnji je bilo le za 26 milijonov. „Pri gradnji smo ravnali s sredstvi racionalno, tako obnašanje pričakujemo zdaj tudi od zdravstva.“

V imenu kolektiva zdravstvenega doma Ribnica se je vsem, ki so kakor koli pomagali k dograditvi tega objekta, zahvalil dr. Božidar

• Gradnja in oprema novega zdravstvenega doma v Ribnici je veljala 106.851.157 din. Viri financiranja so bili: krajevni samoprispevek 25.555.864,95 din, regionalna zdravstvena skupnost Ljubljana 57.145.292,05 din, posojilo LB-GB 15 milijonov, sredstva SKS Ribnica 1 milijon dinarjev, sredstva sklada za izgradnjo zaklonišč 1.650.000 din, s prodajo starega zdravstvenega doma pa so pridobili 6,5 milijona dinarjev. Zdravstveni dom so začeli graditi jeseni 1979, rok dograditve je bil marec 1981; prekoračen je bil „zaradi za-stojev finančne narave.“

Voljč, ki je med drugim dejal, da so polne čakalnice v zdravstvenem domu znak slabo organiziranega dela. V novem domu se bo dalo delo

TUDI V BRUSNICAH SLOVESNO

Dan republike so s kulturno pridetvijo počastili tudi Brusničani. Program so izvedli člani kulturno-umetniškega društva. Partizanske pesmi so deklamirali člani dramsko-recitatorske skupine. Njihov nastop je bil popestren z ustrezno glasbeno spremljavo.

JUBILEJ FOLKLORE

Folklorna skupina iz Dolenje vasi pri Ribnici, ki jo vodi Cveto Križ iz Kočevja, praznuje letos 5-letnico obstoja. V počastitev tega jubileja bo v soboto, 12. decembra, ob 18. uri v dvorani DC 16 v Dolenji vasi kulturni večer, na katerem bodo sodelovali poleg domače folklorne skupine še nonet Vitra iz Ribnice, folklorna skupina iz Škofje Loke, pevski zbor Lončar iz Dolenje vasi in kulturna skupina JLA (s skečem). Ob tej priložnosti bo tudi razstava fotografij o delu doljenjvaške folklore.

Združitev kina in knjižnice?

Referendum v Kočevju — Nov kulturni center

Referendum o združitvi kina „Jadran“ Kočevje in Ljudske knjižnice Kočevje bo v torek, 15. decembra. S to združitvijo bo ustanovljen Kulturni center Kočevje, v okviru katerega bosta poslovali kot enoti kino in knjižnica, razen njiju pa še muzej.

V Ljudski knjižnici je redno zaposlenih le 5 članov kolektiva, v kinu „Jadran“ pa še zmeraj zaradi česar ne moreta samostojno poslovati tako, kot določa zakon o združenem delu, saj je zaradi majhnega števila zaposlenih oteženo samoupravljanje. Še večje težave so bile pri Pokrajinskem muzeju oz. muzejski dejavnosti, kjer je le en zaposlen, njegovo stanje pravno ni urejeno (pravno ga torej niti ni, zato v muzeju ne bo referenduma) in posluje zdaj v okviru Ljudske knjižnice. Z vključitvijo v Kulturni center pa bi tudi muzej dobil pravni status.

IZVOZ SE JE ZMANJŠAL

Ob devetmesečnih rezultatih ugotavljajo v brežiški občini, da med izvozniki ni novih imen in da je v primerjavi z istim obdobjem lani izvoz upadel za 1 odstotek. Vrednost, ki jo je gospodarstvo ustvarilo s prodajo izdelkov, turističnih in gostinskih storitev tujcem, je konec septembra dosegla 194,5 milijona dinarjev. Uvoz se je v tem času povečal za tri odstotke.

Za prihodnje leto so načrti veliko pogumnejši. V osnutku resolucije so Brežičani zapisali, naj bi se izvoz povečal za 15 odst. Glavni izvozniki bodo: Tovarna prikolic IMV, Tovarna pohištva, Agraria, Gozdno gospodarstvo, Trimo, Dekörles, GOI, Beti in Rudnik Globoko. Svoje storitve bodo prodajali: Terme, Motel Čatež in SAP—tozd Brebus.

bolje organizirati. S prehodom v novi zdravstveni dom pa prevzema njegov kolektiv tudi veliko odgovornost do združenega dela, ki je to gradnjo financiralo.

J. PRIMC

Boris Debelak

V nedeljo popoldne so položili k zadnjemu počitku na gabrijelskem pokopališču Borisa Debelaka iz Krmelja.

Rojen je bil leta 1918 v Ljubljani. Kot knjigovodja se je zaposlil najprej pri senovskem rudniku, do upokojitve pa je delal v Krmelju.

Ceprav invalid 1. kategorije, Boris nikdar ni nehal z delom v številnih organizacijah in društvih, bodisi, da je bila to krmeljska SZDL, Svoboda, tajništvo pri občinski gasilski zvezi v Trebnjem ali drugod. Bil je tudi predan aktivist Rdečega križa. Mnogim mladim je znan kot vnet šahist. Prav po osnovnih šolah Mirenske doline je za to plemenito igro v šahovskih krožkih navdušil največ mladine. Leta 1957 je bil v Sevnici soustanovitelj takratne šahovske sekcije. Bil je tudi ustanovni član sevnjskega društva invalidov leta 1974. Mnogo si je prizadeval, da je to društvo minuli mesec lahko razvilo svoj društveni prapor. Zalostno naključje je hotelo, da je prav njega pospremil kot prvega na zadnji poti. Boris je bil zelo priljubljen med ljudmi. Nobena pot mu ni bila predolga. Tovariško se je znal vedno približati bodisi mladim ali vrstnikom. Letos je prejel tudi občinsko srebrno priznanje OF. Boris Debelak je kot dopisnik znan tudi bralcem Dolenjskega lista. Prekateri dogodek ali uspeh je prišel v jasnost s pomočjo njegovega pisalnega stroja. A. Z.

LETNA SKUPŠČINA ELANA

Nogometni klub Elan bo imel v ponedeljek, 14. decembra, redno letno skupščino v dvorani občinskega sindikalnega sveta v Novem mestu, Društveni trg 2. Začela se bo ob 17. uri. Vabljeni!

PIONIR

SPLOŠNO GRADBENO PODJETJE „PIONIR“ NOVO MESTO, DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB

razpisuje proste delovne naloge in opravila

TEHNIČNEGA DIREKTORJA

P OGOJI za sprejem:

- gradbena fakulteta in najmanj 5 let prakse na ustreznih delovnih opravilih
- ustrezne moralne, družbene in politične kvalitete in pooblastilo

Kandidat bo sprejet na opravljanje delovnih nalog in opravil za dobo štirih let.

Kandidat, ki se bo prijavil na razpisane delovne naloge in opravila, mora prijavi priložiti opis dosedanjega dela in ustrezna dokazila, da izpolnjuje razpisne pogoje, in jo v 15 dneh po objavi poslati v zapečateni ovojnici z oznako „ZA RAZPISNO KOMISIJO“ na naslov: SGP „Pionir“, Novo mesto, Kettejev dvored 37.

Kandidat bo o izidu razglašeno obveščen v 30 dneh po dnevu zaključka razglašeno.

KIT KMETIJSKA ZADRUGA ČRNOMELJ — TZO „KMETIJSTVO“ ČRNOMELJ

razpisuje javno dražbo za odprodajo

1 KAMIONA TAM 5500, LETNIK 1972. IZKLICNA CENA VOZILU JE DOLOČENA NA 105.000.— DIN.

1 DVOOSNE (5 t) PRIKOLICE. IZKLICNA CENA JE DOLOČENA NA 32.000.— DIN

Vozila so v voznem stanju.

Javna dražba bo v ponedeljek, 14. 12. 1981, ob 8. uri pri Mehanični delavnici.

Interesenti so dolžni pred pričetkom dražbe položiti varščino v višini 10 % od izklicne cene.

910/50—81

ODBOR ZA MEDSEBOJNA DELOVNA RAZMERJA
KIT — KMETIJSKA ZADRUGA ŽUŽEMBERK

OBJAVLJA PROSTA DELA IN NALOGE

SNAŽILKE

POGOJI:

- končana osnovna šola
- starost nad 18 let

Delovno razmerje se sklene za nedoločen čas. Prijave sprejemamo 15 dni po objavi, kandidate pa bomo o izbiri obvestili 15 dni po preteku roka za sprejemanje prijav.

911/50—81

GOZDNO GOSPODARSTVO NOVO MESTO, N. SUB. O.
TOZD „GOZDARSTVO“ STRAŽA, N. SUB. O.

razpisuje po določenih statuta TOZD in sklepa delavskega sveta prosta dela oz. naloge

VODJE TOZD „GOZDARSTVO“ STRAŽA

Razpisni pogoji:

- strokovna izobrazba gozdarskega inženirja in najmanj 5 let delovnih izkušenj v gozdarstvu ali strokovna izobrazba gozdarskega tehnika in 10 let delovnih izkušenj v gozdarstvu,
- strokovne in organizacijske sposobnosti,
- moralno-politične kvalitete in sposobnost za razvijanje samoupravnih socialističnih odnosov.

Mandat delavca s posebnimi pooblastili in odgovornostmi traja 4 leta.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev pošljite v 15 dneh po objavi razpisa v časopisu na naslov: GG Novo mesto, TOZD „Gozdarstvo“ Straža, Straža št. 83, 68351 Straža pri Novem mestu, z oznako „Za razpisno komisijo“.

Kandidate bomo obvestili o izbiri v 8 dneh po opravljeni izbiri.

912/50—81

Še: Draga šola

Ugovor iz Kostanjevice na zapis, objavljen 26. novembra na 3. strani

Pri poročilu o nesmotnem trošenju družbenih sredstev v šolstvu, ki ga je imel sekretar OK ZK Krško Jože Peterkoč, izjavljamo, da je ta navajal neresnične podatke, čeprav je šola IS SO Krško že dne 14. 9. 1981 dala ustrezno pojasnilo in uradne podatke. Kakor je bilo povedano v četrtak, dne 26. 11. 1981, delegatom KK SZDL v Kostanjevici, bosta predstavnik investitorja in tudi umetnik Ivan Seljak-Copič pri pristojnem sodišču vložila tožbo zaradi grobega potvarjanja dejstev, hujškanje nepoučenega članstva in nesramnih osebnih žalitev.

Isto velja tudi za Dolenjski list, ki mu je bilo pretežno, da bi poiskal, oziroma preveril informacije pri pristojnem naslovu, tako se mu je mudilo v tisk z novico, čeprav je na konferenci OK ZKS v Krškem predsedujoči poudaril, naj se te trditve ne objavljajo, ker niso preverjene.

Osnovna šola Kostanjevica na Krki

BRANA RUBRIKA

Tri leta, kar izhaja vinogradniški koticček „En hribček bom kupil“ v Dolenjskem listu, vedno najprej preberem vrstice o negovanju vinograda. V imenu mnogih bralcev se vam zahvaljujem za to rubriko, saj iz nje zveemo veliko poučnega in zanimivega. Pa tudi ime je zelo lepo, ker je domače.

ANTON ROBEK

Ob izidu „Halucinacij št. 2“

Kulturno mrtvilo v Metliki – da ali ne?

Kulturno mrtvilo – ta beseda je vse preveč prisotna v metliškem kulturnem življenju. Upravičeno? Da in ne. „Ne“ pomeni hkrati tudi zanikanje del posameznikov in skupin, ki delajo in ki skušajo obuditi kulturno življenje. Ni dolgo tega, ko smo v časopisu lahko prebrali, da v metliškem domu kulture ni več gostovanj slovenskih vodilnih odrov in o zatonu celotnega kulturnega delovanja. Namen tega sestavka je opozoriti še na druge oblike kulturnega gostovanja, na delovanje mladinskega kluba, ki je bilo doslej običajno sprejeto z veliko mero hladnosti in nerazumevanja.

Mladinski klub, ki deluje v sklopu OO ZSMS, je priredil več nastopov plesnih skupin, rock koncert, literarni večer sodobne in svetovne poezije, predavanja. Izdal je tudi pesniško zbirko „Halucinacije št. 2“. Ta zbirka je izšla v samozaložbi mimo vseh institucij ter je sad popolnega entuziazma, zato se resnično sprašujemo, ali ni zanikanje entuziazma poglaviti dejavnik, ki mrtvi metliško kulturo. Morda nekateri delijo kulturo na „pubertetniško norost mladine“ in na „resen“ del kulture.

POTRJENA ZVESTOBA – Zakonca Ivan in Marija Fink z Broda pri Novem mestu sta v soboto, 28. novembra, po 50 letih ponovno potrdila zakonsko zvestobo. Ivan Fink je bil klepar, zdaj pa je upokojenec. Dolgo vrsto let je igral v novomeški pihalni godbi, za kar je prejel zlato Gallusovo značko. Aktiven je bil tudi pri gasilcih. Je tudi član ZZB. (Foto: Tone Pungčar)

VEDNO LE TRDO DELO – Pred dnevom republike sta v sevniški poročni sobi potrdila 50 let zakonske zvestobe Terezija roj. Zandir in Jože Repše iz Sentjanža. V rodbini imajo že 16 vnukov in celo enega pravnuka. Kot se ob zlati poroki spodobi, je slavljencema delegat Franc Drobne izročil priložnostna darila. (Foto: A. Zeleznik)

pisma in odmevi

Le skupen nakup kombajna

Semič: predlog za kmete

V Semiču in okolici sejejo precej koruze, vendar je isto delo ročno, zamudno, utrujejoče in neekonomično, saj morajo kmetje začeti obirati koruzo nekaj tednov prej, preden dozori, zato pa pride v koruznjake veliko vlage, koruza plesni in nastaja škoda. Sekanje koruznice pa je sploh problem, zažiganje pa je negospodarno, saj je koruznica odlično gnojilo.

Zato bi bilo prav, ko bi nekaj kmetov skupaj kupilo kombajn za obiranje koruze. Iste delovne izdelujejo v Šempetru pri Celju, stanejo pa okoli 200 tisočakov in so res kvalitetni, saj jih izvažajo tudi v Avstrijo. Za nakup kombajna bi dala KZ Črnomelj 40 odst. posojila. Nakup kombajna, ki obenem pobere storže, zlička in seseka koruznico, bi bil za enega samega kmeta negospodaren, saj ima kombajn veliko zmogljivost.

F. DERGANČ

SLIKAR OMERSA UMRL

Prejšnji teden je na svoj 70. rojstni dan umrl znani slovenski akademski slikar Nikolaj Omerša. Pred tremi leti je dobil Prešernovo nagrado za slikarstvo. Omerša se je udeležil tudi ene od Dolenjskih slikarskih kolonij v Novem mestu.

MOTIV Z BOLA NA BRAČU – Jože Tavčar pred eno zanj naznačilnejših in najboljših olj iz obdobja med obema vojnama. Slika je bila 1935 razstavljena v Beogradu skupaj z deli drugih slovenskih slikarjev tistega časa. (Foto: J. Teppey)

Knjigo oživlja branje, knjižnico njeni bralci

Ljudska knjižnica v Kočevju bo svojo 30-letnico proslavila z več prireditvami in srečanji

Te dni proslavlja kočevska ljudska knjižnica tridesetletnico svojega obstoja. To je prav gotovo pomemben kulturni dogodek, ob katerem se že bolj zavemo resnice, da predstavlja knjižnica zakladnico vsega, kar je zasnoval in ustvaril človeški duh. Toda mnogoštevilni bralci v njej ne iščejo samo tako imenovane duhovne hrane, marveč tudi dela, ob katerih se izobražujejo, si širijo svoje obzorje. Kdove koli stotisočev knjig je šlo v teh tridesetih letih v roke branja željnim obiskovalcem kočevske knjižnice, koliko tisoč ur so se obiskovalci čitalnice poglabljali v revije in knjige in iskali v njih tisto, po čemer jih je zaježalo.

Ljudska knjižnica v Kočevju bo svoj visoki jubilej proslavila z več prireditvami. Že v ponedeljek, 14. decembra, bo ob 19. uri v Šeškovem domu koncertiral Slovenski oktet. Dovoljeno izvajanje tega okteta, ki ga v Kočevju že dolgo niso slišali, bo kakor knjiga, ki nam jo je kdo podaril in jo odnesemo domov. Spomnimo se arabskega pregovora, ki pravi, da je knjiga vrt, ki ga lahko nosiš v žepu.

V torek, 22. decembra, bo DAN ODPRTIH VRAT KNJIŽNICE. Knjižnica bo odprta od 8. do 18. ure in bo v tem času vpisovala nove bralce brezplačno na mladinskem oddelku in oddelku za odrasle. Podobno bo kot na ta dan pred tridesetimi

Bogata slikarjeva žetev

Jože Tavčar razstavlja v Brežicah

Slikarska razstava 82-letnega Jožeta Tavčarja v Brežicah je prijetno kulturno poživilo ne le za stanovalce Doma upokojencev, ampak tudi privlačnost za vse druge obiskovalce. Tavčarja

mnogi občani že poznajo. Svoja dela je imel na vseh razstavah Kluba brežičkih likovnikov.

Tokrat je prikaz njegovih del obsežnejši in celovitejši. Tavčarjevo ustvarjalnost je na otvoritvi tolmačil občinstvu akad. slikar Blaž de Gleria, dopolnjeval pa ga je avtor sam.

Jože Tavčar se je rodil v Trstu v železničarski družini. Študiral je na slovenskem učiteljskišči, vendar so le-to ukini, preden ga je lahko dokončal. Po prvi vojni so se preselili v Jugoslavijo in tako je Jože nadaljeval šolanje v Ljubljani. V letih 1920 – 1924 je služboval v Radencih, Zidanem mostu in Šentjerneju, potem pa do začetka vojne v Brežicah. Nemci so ga takoj 1941 izgnali v Samobor, od koder se je preselil v Ljubljano. Dela ni dobil, zato pa je že tedaj zavzeto sodeloval v Osvobodilni fronti.

Po osvoboditvi je dobil zaposlitev v Pišecah, kjer je prebil trideset let. Zdaj je spet v Brežicah. V Domu upokojencev živi manj odmaknjeno in je še poln delovne volje.

Veselo do slikarstva je dobil že v osnovni šoli v Trstu. Že takrat je rad hodil ogledovat podobe velikih mojstrov v galeriji. Pozneje je postal stalen obiskovalec razstav v vseh evropskih mestih. Živel je samo za slikarstvo. Iz Brežic se je vozil na razstave v Beograd, Zagreb, med počitnicami pa je obiskal malone vse največje evropske galerije, od Dunaja do Pariza in Prage do Pariza, Rima in Firenc. V Pragi je malo pred vojno iskal ruski konzulat, ker bi se rad preselil v Rusijo. Bilo je vse zastraženo, pa si ni upal blizu. In tako je opustil svoj načrt.

Med vojno so mu iz odprtega stanovanja raznesli precej slik. Le redke je dobil nazaj.

Blaž de Gleria je Tavčarja prikazal kot pomembnega umetnika, ki je bil v medvojnih letih še najbližje konstruktivistu Avgustu Černigoju in ki je preliv v slikarstvo podobne strune, kot jih je v poeziji ubiral Srečko Kosovel. JOŽICA TEPPEY

57 LIKOVNIKOV

V ponedeljek, 7. decembra, so v Galeriji Društva slovenskih likovnih umetnikov v Ljubljani (Komenskega 8) odprli novoletno prodajno razstavo. Dela, ki bodo na ogled do 30. decembra, je podarilo 57 slikarjev in kiparjev, članov društva. Izkupiček bodo dali Zvezi paraplegikov Slovenije, Zavodu za usposabljanje invalidnih otrok Janka Premrla – Vojka v Vipavi, nekaj denarja od prodanih slik pa bo šlo za dokončno ureditev Galerije DSLU.

ZA GRUMOVO NAGRADO

Prešernovo gledališče iz Kranja je spet razpisalo nagrado Slavka Gruma. Za najboljšo dramsko besedilo, predloženo žiriji do konca leta, bo avtor prejel 50.000 dinarjev in diplomu. Nagrado bodo podelili prihodnje leto na tradicionalnem tednu slovenske drame v Kranju.

kultura in izobraževanje

Koncert za poživitev

O nastopu glasbene skupine Begnograd v Novem mestu

V novomeškem Domu JLA je 26. novembra nastopila jazz-rock skupina Begnograd. Manj znana skupina je obiskovalce presenetila in osvojila z glasbo, polno rockovskih, jazzovskih pa tudi vzhodnjaških elementov in prinesla ljudske glasbe. Zanimivo je, da uporablja skupina najrazličnejše instrumente od, denimo, klasičnih (harmonike, kontrabasa, klarineta, bobnov) do kuhinjskih loncev, piščalk in podobnih.

Reči je moč, da je omenjena skupina v mnogočem izvirna, da ne posnema ne tujih ne domačih ansamblov te vrste in da se prav v tem močno razlikuje od marsikaterih skupine, ki nastopajo v Jugoslaviji. Brez slehernega izpada kajpak le ni šlo, kar pa je šteti med razloge, da vsi obiskovalci pač ne sprejemajo načina izvajanja te in takih skupin. Mimo tega pa lahko zapišemo, da je skupina Begnograd prinesla v glasbeno življenje Novega mesta, še zlasti njegovih mladih obiskovalcev, prijetno poživitev.

TOMAŽ SLANA

USTANOVILI ZDRUŽENJE

Številnim organizacijam kulturnih ljubiteljev v Sloveniji se je pridružila še ena, in sicer Zruženje tamburaških skupin Slovenije, ki so ga minulo soboto ustanovili v Ljubljani. V zruženje se je včlanilo že 34 skupin, od tega tudi nekatere belokranjske. Pričakujejo, da bo kmalu včlanjenih vseh 62 tamburaških skupin, kolikor jih je v naši republiki.

NASTOP KVARTETA TONETA JANŠE

V okviru glasbenega abonmaja bo 14. decembra ob 19.30 v novomeškem Domu kulture nastopil jazzovski kvartet, ki ga sestavljajo Tone Janša, Neven Frangeš, Karel Novak in Ratko Divjak. Kvartet bo izvedel deset skladb, ki jih je napisal vodja kvarteta Tone Janša. Na sporedu bodo skladbe: Turist blues, Fasy latin, Stroll and flight, Bolan, Track, Morning savana dance, Lev, Gap, Hlapon in Prehod.

Ob jubileju književniškega konzula

Dr. Oton Berkopec, rojak iz Vinice, praznuje 75-letnico

Dr. Oton Berkopec

V nedeljo, 6. decembra, je dopolnil petinsedemdeset let življenja pesnik, prevajalec, publicist, bibliograf, knjižničar in znanstvenik dr. Oton Berkopec, viniški rojak.

Prav je, da se tudi na tem mestu pridružimo čestitkam in priznanjem, ki jih jubilar prejema te dni, obenem pa naj bo to priložnost, da zapišemo vsaj nekaj stavkov o njegovem življenju in delu.

Iz življenjepisnih podatkov je znano, da je bil Oton Berkopec rojen čevljarju in babici. Družina z osmimi otroki se je otepala s pomanjkanjem, kljub temu je Otona, ki je bil v ljudski šoli najboljši

učenec, poslala študirat. Nekaj časa je obiskoval gimnazijo tudi v Novem mestu. Po maturi se je vpisal na pravo, vendar je kmalu prestopil na filozofsko fakulteto, kjer je študiral slovensko literaturo, slovenski jezik in slovanske književnosti. Na priporočilo dr. Ivana Prijatelja je dobil kot najboljši slušatelj prvega letnika študentsko stipendijo za nadaljevanje študija v Pragi. To je bilo leta 1928, to leto pa pomeni tudi prelomnico v Berkopecem življenju in začetek njegovega polstoletnega plodovitega kulturnega udejstvovanja na Češkem.

V deželi, ki je postala njegova druga domovina, Oton Berkopec ni samo študiral. Že kmalu po prihodu v Prago je postal knjižničar v Slovanski knjižnici. Kot referent za jugoslovanske literature je posvetil še zlasti veliko dela slovenskemu in srbohrvatskemu oddelku te knjižnice. Na podlagi disertacije, v kateri je dognal Puškinove stike s Srbi in srbsko ljudsko pesmijo, je bil leta 1933 promoviran v doktorja filozofije.

Delovanje na Češkem ga je vodilo kasneje na Karlovo univerzo, kjer je bil lektor slovenskega jezika na filozofski fakulteti, po vojni nekaj časa kulturni ataše na jugoslovanskem veleposlaništvu v Pragi, nato pa je bil vse do leta 1958 v tamkajšnji Narodni in univerzi-

tetni knjižnici. Tega leta je postal znanstveni sodelavec Češkoslovaške akademije znanosti, bil nekaj časa tudi vodja bibliografskega oddelka slavik na njej. Zavoljo reorganizacije in zmanjšanih dotacij dr. Oton Berkopec ni mogel več uresničevati svojih načrtov, zato je odšel leta 1971 v pokoj. Tega leta je postal tudi dopisni član SAZU in član drugih uglednih institucij v Jugoslaviji in na Češkem. Že prej je postal član Zveze češkoslovaških pisateljev, član Zveze književnikov Jugoslavije in Društva književnih prevajalcev Slovenije, kjer je bil tudi častni član.

Ljubezen do knjige se je v Berkopecu prebudila že v zgodnji mladosti. Pesmi je objavjal že v dijaškem rokopisnem listu na novomeški gimnaziji, kasneje pa v raznih revijah in drugih publikacijah. Pesmi je pisal tudi na Češkem in več so mu jih v češčino prevedli pesniki, s katerimi se je družil in jih navduševal za slovensko in jugoslovansko književnost. Seveda je večino prevajalskega dela opravil sam Berkopec. Po njegovi zašlugi je že 1940 izšla antologija slovenske poezije v češkem prevodu z naslovom „Zvezda nad Triglavom“. Lahko bi rekli, da je dr. Oton Berkopec neposredno vzgojil cel rod prevajalcev iz slovensčine v češčino in da je na

Slovenskem izšlo pravzaprav malo izvirnikov, ki bi ne bili kmalu prevedeni v češki jezik.

Obišmo je Berkopecovo znanstveno in publicistično delo. Bil je sodelavec številnih literarnih, znanstvenih in drugih publikacij. Pisal je o knjižnih novostih, najrazličnejših jubilejih in stikih med kulturami slovanskih in drugih narodov, objavjal literarne in kulturnozgodovinske preglede itd. Pridobil pa si je tudi dostojno mesto med češkimi bibliografi z nekaterimi temeljnimi deli s tega področja.

Vsega na tako majhnem prostoru gotovo ni moč navesti, saj je delo dr. Otona Berkopca tako raznotero in obsežno, da bi že za bibliografijo njegovih objav potrebovali posebno brošuro. Zato naj ta zapis končamo s citatom iz pisma, ki ga je pisatelj Ivan Potrč pisal dr. Otonu Berkopcu maja 1975:

„... moram Ti reči, da takšnega književniškega konzula na Češkem še nismo imeli, kakor ga tudi drugod še nismo imeli, ki bi tako skrbel za našo knjigo ter ji pripravjal pota – vselej Ti je šlo za prelivanje kultur, saj Ti je bila pri srcu tako češka ko slovenska knjiga. Vedno si vedel, da bomo bogatejši, kolikor bolj se bomo poznali.“

I. Z.

uredništvo v gosteh:

SINJI VRH

bo lipa še kdaj zelenela?

Bojazen, da po razriti, deloma zasneženi in poledeneli cesti ne bi mogli priti na Sinji vrh, je bila odveč. In ko smo se novinari Andrej Bartelj, Milan Markelj in Drago Rustja, ki smo tvorili gostujoče uredništvo Dolenjskega lista, znašli sredi gruče vasi v pobočju hriba, smo najprej zagledali dim, ki se je valil iz tlečega panja stare lipa ob cerkvi sv. Janeza Evang. Nekaj dni pred našim prihodom so vrhovski mladinci podrtli lipo, srce slovenske vasi. Vedeli smo, da ti kraji hirajo, da jih že sto let nenehoma zapuščajo človeške moči. Lahko rečemo, da je s to (resda povsem onemoglo, votlo, trhlo) lipo na svojski način zaključena lestevica (ne)razvitosti? Takala lestevica: v razviti Sloveniji so manj razvite občine, med njimi tudi Črnomaljska; v slednji so nerazvite krajevne skupnosti, mednje sodi viniška, njen najbolj nerazvit konec pa je vrhovski. Nerazvitenost je torej stopnjuje iz središč v odročnejše predele. Pa je s padcem stare lipe konec upanja za Vrhovce, se jim obeta pozabljenost? Mladi pravijo, da bo lipov les ogrel njihov prostor v lovskem domu, kjer smo se pogovarjali s prijaznimi ljudmi. Njihova vas ne bo ostala brez srca, mladi se pridružajo, da bodo zasadili novo lipo. Še bo hkrati z njo vnovič razraslo in zacvetelo tudi življenje v teh krajih?

Objudene kot nekaj že dolgo niso več, vasi živorarji, Košenice, na katerih so svojčas pasli črede svinj (odtod prvotno ime Sinji vrh, župnik A. Jerič pa se je v dvajsetih letih tega stoletja močno potrudil, da je pri oblasti dosegel potrditev spremembe imena), dandanes prerašča kopinjje. Ljudi pa je čedalje manj!

Podatki o nenehnem upadanju prebivalstva v krajevni skupnosti Vinica, tem narodnostno mejnem območju, v zadnjih sto letih so zastrašujoči, vsekakor taki, da bi morali prestreči ne samo odgovorne ljudi v črnomaljski občini, marveč bi se (že pred dolgimi leti) nad tem morali zamisliti in sprejeti učinkovite ukrepe v okviru Slovenije. Še posebej očitno pa je narodnostno umiranje teh krajev na vrhovskem območju. Številke so v tem primeru zelo zgovorne: leta 1869 je bilo na Sinjem vrhu, v Dalnjih njivah, Bregu, Damlju, Dragi, Gorici in Špeharjih 1.029 prebivalcev, 1948. leta le še 490, danes pa jih je komaj 302. Tudi podatki o starostni sestavi veliko povedo: od 302 prebivalcev na tem območju je le 17 otrok do šestega leta starosti, od 6 do 18. leta je 32 prebivalcev, od 19. do 50. leta starosti jih je 112, nad 50 let starih pa 141 ali skoraj 47 odstotkov vseh. V Pamlju je samo en otrok mlajši kot šest let, v Dragi pa ni niti en prebivalec mlajši od 18 let.

Pred petnajstimi leti je bila na Sinjem vrhu še popolna osemletka, danes pa se iz teh krajev v šolo v Vinico vozi vsega skupaj 13 otrok, od tega le štirje od prvega do četrtega razreda.

„V Avstro-Ogrski in še stari Jugoslaviji smo imeli svojo občino, pred leti krajevno skupnost, kaj pa danes? Občutek imamo, da nekaj starih ljudi životari tu na obrobju,

od vseh pozabljenih, nikomur potrebni,“ so resignirano govorili ljudje. Predsednik viniške krajevne skupnosti in ravnatelj osemletke Tone Troha pa je med drugim poudaril: „Kakorkoli gledamo na to stvar, naša družba ni naredila dovolj, da bi zaščitila te kraje in ustavila izseljevanje. Nikoli ni nihče zahteval, da mora biti na Sinjem vrhu tovarna. Delovna mesta so ali še bodo v Črnomlju, Vinici, Starem trgu, na Suhorju in še kje. Ampak pot do dela je treba oskrbeti. Prav cesta pa je največji problem, ki tare te ljudi in kraje.“

O cesti je bilo na Sinjem vrhu največ govora. Vedno znova, ko je beseda nanesla na cesto, je izvenelo tako, kot da ta cesta pelje samo v eno smer: v beli svet, kamor je v vseh teh letih odšlo toliko ljudi iz teh krajev, vrnil pa se ni tako rekoč nihče.

Danes morajo ljudje vstajati ob pol štirih zjutraj, da pridejo z avtobusom ob petih v Vinico in od tam naprej v službo v Črnomelj. Nekaj časa to prenašajo, ker jim je težko zapustiti vas, starše, zemljo, dolgo pa takega trpinčenja ne more nihče prenašati in slej ko prej odide.

„Pa bi se marsikdo rad vrnil domov; če bi le dobil delo in ko bi bile druge življenjske razmere bolj ugodne. Smo pa mladi zelo navezani na te kraje, se v mestih nismo pomehkužili in znamo doma še poprijeti za vsako delo,“ je dejala Ivanka Zalec, ki je na novomeški občini zaposlena kot administratorka.

Jože Madronič, kmet iz Drage, pravi, da je zanj kmečki poklic najlepši. „Imam 40 panjev čebel, 25 ovac in tri krave. Moj sin je eden redkih, ki se je vrnil domov; bil je devet let zidar pri Pionirju, tudi v Libiji je delal, sedaj pa je tu dokupil še nekaj zemlje in skupaj nameravamo zgraditi sodoben hlev za 20 glav živine. Le za vodo bo težko, saj živina potrebuje veliko vode, vodovoda pa ni.“

Značilno anekdoto je povedal Ivan Medved. „Pred kakimi 15 leti se podri zid na pokopališču; na sestanku v vasi sem občinarje zaprosil, naj bi nam dali kaj denarja za popravilo, da mrtvi ne bodo še enkrat prišli na ta svet, pa so odgovorili: „Če bomo dali za mrtve, ne bo za žive.“ Pa smo spet sami posegli v žep kot za vse druge stvari.“

„Kolikokrat pa smo delali in zbirali denar zama!“ se je razburjal Vid Špehar in ostali so mu vneto pritegovali. „Pred dobri 20 leti smo se z občino dogovorili, da bomo mi skopali jame in pripravili drogove, občina pa bo prispevala ostalo, da bomo dobili telefon. Mi smo vse svoje naredili: skopali jame do Vinice, marsikdo je že posekal drevo za drog. Ko je bila na vrsti občina, se je vse ustavilo in še danes nimamo telefona, čeprav bi ga, že tako odrezani od sveta, res nujno potrebovali.“

Sinji vrh je bil med prvimi kraji v občini, ki je takoj po vojni dobil elektriko. „Od Črnomlja sta takrat svetila samo Dragatuš in Sinji vrh,“ pravi upokojeni elektro-monter Peter Šneler, ki mu sovaščani priznavajo velike zasluge, da so tako kmalu

dobili elektriko. „Ljudje so tudi takrat sami opravili vsa dela; če po pravici povem, sem potrební material tako rekoč ukradel. Stari ljudje so se takrat branili napredka, zadruga in elektrike, onemogočili so gradnjo nove žage. Danes bi radi kaj dosegli, pa bi jim bilo treba pri tem pomagati.“

Mira Zalec se je v imenu kmetov pritoževala, da kmet povsod potegne krajši konec, naj gre za odkup telet, drv in drugega. „Nas kmete na vsakem koraku okoli prinašajo, na vsako naše delo se obesi kakšen posrednik, ki na naš račun zasluži brez dela. Zadnjič smo teleta iz sejmišča v Vinici vozili nazaj, ker jih po 80 dinarjev za kilo žive teže nihče ni hotel prodati. Mi naj prodajamo pod ceno, če greš pa v mesnico kupit meso, ga moraš pa drago plačati.“

Učenca 8. razreda viniške osemletke Stane Fortun in Matija Zalec sta dejala, da bi se po končanem šolanju rada zaposlila v teh krajih in ostala na domu, saj ju življenje v mestu ne mika. In pripravljenost mladih je treba izkoristiti. Taka modrovanja, češ da bi bilo moč v te kraje v primeru vojne evakuirati veliko število ljudi, trezni Vrhovci hitro zavračajo. „Kdo jih bo pa hranil? Še nas, ki smo ostali tukaj, bo kmalu treba hraniti.“

Na Sinjem vrhu je na poti na zasedanje Avnoja v Jajce prespala slovenska delegacija. Kraj je bil odmaknjen in varen, ljudje zanesljivi. Kraj je danes še vedno odmaknjen, ljudje, kolikor jih je še ostalo, pa kljub vsemu še vedno zanesljivi. In to bi naša družba morala bolj upoštevati in ceniti.

Ivan Šneler, ki je bil pred leti predsednik KS Vinji vrh, je potožil, da se čutijo Vrhovci pozabljeni. „Kamor koli grem, povsod vidim asfaltirane ceste, vidim vaške poti, ki so bolj urejene, kot je naša glavna cesta. Boli me, ker vem, koliko so naši ljudje dali med vojno, zdaj pa smo na repu napredka. Odkar smo izgubili še krajevno skupnost, smo brez pravih sredstev. Ob združitvi 4 krajevskih skupnosti v eno, viniško, smo se domenili, da se bodo sredstva prehlivala. Žal ostajajo večinoma v središču. Pred kratkim smo položili temelje za večnamenski dom. Zanj je vsak član ZZB – preko 60 jih je pri nas, prispeval 2.000 din – mnogi so pomagali pri delu, zdaj bomo pa videli, če bo iz središča prišel kakšen dinar.“

Ivan Madronič je pritegnil tem besedam in poudaril: „Cesta je prvo in glavno pri nas. Tu živim od rojstva, zato vem, kaj pravim, če rečem, da se kaj dosti ni spremenilo. Za nameček je prometna povezava tako slaba, da se bomo ob takšni cesti težko izvili iz zaostalosti.“

Kar naprej je bilo slišati o cesti. Cesta je tisto, o čemer sanjajo vsi. Kaže se jim kot čaroben vhod, skozi katerega bo v te pozabljene kraje zakoral napredek.

„Vsi po vrsti godrnjajo čez cesto, kakršna je danes,“ je povedal svoje mnenje Franc Horvat iz Dalnjih njiv, ki opravlja službo cestarja, pa tako cesto pozna v obisti.

„Nekdaj je takšna cesta zadoščala, danes nič več. Promet je zelo porasel, cesta je ostala enaka. Samo za vzdrževanje gre veliko denarja. Tudi iz tega se mi zdi, da bi dobra asfaltirana cesta veliko prinesla. Če malce hudoobno pripomnim: tisti, ki so med vojno tu preživeli marsikaj, bi se nas lahko spomnili!“

Po tej razrvani in slabi cesti se vozijo s šolskim in delavskim avtobusom na delo mnogi Vrhovci, med njimi tudi Ivan Vrbanec iz Dalnjih njiv. Dela v Črnomlju. Vsak dan izgubi najmanj 2 uri na vožnji, zato misli, da bi z dobro cesto ta izguba bila manjša. „Skrbi me, ker sem slišal, da bodo šolski avtobus ukinili. Tako bomo še ob to redko povezavo s svetom. Mislim, da je narobe, če danes mislimo, naj bi se na delo vozili z osebnimi avtomobili. Kakšno varčevanje z bencinom pa je to?“

Tudi predsednik krajevne konference SZDL Matija Župančič se vsak dan vozi na delo, ob tem pa kot mnogi drugi postori kaj tudi na kmetiji. Zemlja je v teh krajih sicer borna, a nekaj se le da pridelati, še posebno, če so ljudje tako prični, kot so Vrhovci. Takole ocenjuje svoje sovaščane: „Ljudje pri nas so za delo in za skupnost. Toda čutiti bi morali, da se stvari spreminjajo na boljše za ves kraj. Le tako jih bomo obdržali pri zavednosti. Če pogledamo samo udeležbo na volitvah, ki ni nikoli kot 90-odstotna, vidimo, da so naši ljudje predani temu, kar gradimo v naši domovini. Samo, ponovno pravim, nekaj naj bi prišlo tudi k nam.“

Večina Vrhovcev, ki je zaposlena, se ukvarja doma še s kmetijstvom. Od nekdanjih polnih hlevov ni več sledu. Kjer so nekdanj mukale najmanj tri krave, je zdaj komaj ena. Kljub temu pa v Sinjem vrhu pridelajo okoli 400 litrov mleka na dan, včasih pa še več. Človek bi mislil, da se zadruga zanima za to mleko, pa se ne. Marija Zalec je povedala: „Ne zdi se nam prav, da moramo plačevati po dinar na liter mleka za prevoz do Vinice. Zadruga noče organizirati odvoza mleka s Sinjega vrha, zato smo najeli zasebnika, ki vozi naše mleko do Vinice. Seveda mu moramo prevoz plačati.“ Ne samo Zalecva, tudi drugi so ob tem menili, da je merjenje toličke včasih čudno, da nekaj ni vedno prav z meritvami. Tudi to leti na zadrugo.

Francu Žagarju iz Damlja traktor nadomeščata dva vola. Z njima zasluži komaj toliko, da lahko plača davke, zemlje pa na njegovi domačiji nima kdo obdelovati. V štrambah je le najnujnejše, svinjak je prazen. Sploh pa Žagarja pozna veliko mladih, ki so se v preteklih letih udeležili pohoda po avnojski poti slovenske delegacije. Njegov oče je v času zgodovinskih odločitev prepeljal čez Kolpo odločne ljudi, sin pa si zdaj pri sosedu sposoja čoln in podobno uslugo naredi mladim pohodnikom.

„Poleti delamo ko črna živina, pozimi si malo oddahnemo. Ne vemo ne za prvega, ne za petnajsteja, ne zadnjega v mesecu,“ je potarnal Nikolaj Rogina iz Drage. „Sam,

denimo, imam preveč zemlje, ki se je ne splača obdelovati. Kupiti je noče nihče, še država je noče vzeti v dar. Je pač pametna, saj ve, da sama od sebe ne bo mogla izterjati davkov, od mene jih pa, čeprav mi je zapuščena zemlja le v nadlogo. Kdo naj dela? V vasi ni hiše, v kateri bi živela več ko dva človeka. Zakonca sta običajno že ostarela, občasni obiski otrok ne rešijo ničesar, dela ostajajo neopravljena. Pridite čez poldrugo desetletje spet pogledat, dvomim, da se boste lahko s kom pogovarjali.“

Nekateri pa vidijo v naravnih pogojih bodočnost, pravijo, da je okolica Sinjega vrha idealna za neke vrste kmečki turizem. Blizu je Kolpa, bogata z ribami, gozdovi so polni gob, jeseni je obilo kostanja, po bukvah plezajo debeli polhi, po strminah pa se je moč tudi smučati. Vse to vabi turiste.

Ob kmečkem delu bi se ljudje v tem koncu lahko ukvarjali tudi s turizmom, tem nudili sobe, domačo hrano ipd. Marsikoga bi to obdržalo na zemlji, a ponovno se kot velik vprašaj postavi cesta. Dandanes se zaradi slabe ceste, tako menijo Vrhovci, nihče ne upa odpreti niti gostilne, te ni ob cesti od Vinice do Starega trga.

O Sinjem vrhu bi lahko navedli vrsto zanimivih podatkov, ki govorijo, da je bil kraj poseljen že v prazgodovinski dobi, odkrili so keltsko-latske in rimske grobove, slovenski kolonisti iz Zapudja pa so sem zašli med iskanjem svinj. Ko so mnogi kasneje v vas prišli francoski vojaki, so se ti kmalu ukvarjali tudi s turizmom, pa so tudi vaščani, saj so jim razbojniki 1821 oropali župnišče, ubili župnika in kuharico. Prvo šolo so odprli 1860, zdaj pa je kraj brez šole. Popolna osemletka je bila do 1965, osem let zatem pa so ukinili še prve štiri razrede. Ni bilo dovolj otrok. Dušan Zalec, Vinko Barič, Irma Zalec, Jože Madronič, Matija Špehar, Ivan Zalec – ti mladi Vrhovci so si prva znanja še pridobili v domači šoli, zdajšnja mladež pa se mora voziti v Vinico. Dušan Zalec, ki je predsednik mladinske organizacije, je povedal, da se mladi sicer zavedajo, kako usodno je bodočnost kraja odvisna od njihove odločitve: ostati ali se podati v svet, pa četudi samo do Vinice. „Ne morem reči, da mladih ni, tudi tega ne, da niso delavni. A zdi se, da je neke vrste obupanost z odraslih prešla tudi nanje. Mlad človek ne bo ostal doma, če ve, da mu rodna zemlja ne bo dajala dovolj kruha, da je pot do šol, službe slaba, da v vasi nima možnosti za športno, kulturno udejstvovanje itd. Odpravi se v svet, kjer je življenje vsaj za kanček lažje. Tukaj pa mladega človeka čaka garanje na zemlji, naprona vožnja v službo in domov, ob izjemno redkem prostem času pa še slovenskega televizijskega sporeda ne more gledati.“

Mladi bodo lipo zasadili, upajo, da bo rasla, tako, kot je stara, da bo rasla sredi vasi, v kateri bo utripalo življenje.

Ivan Šneler   Jože Madronič   Dušan Zalec   Ivan Madronič   Matija Župančič   Jože Madronič   Ivan Medved   Marija Zalec

Vinko Barič   Irma Zalec   Franc Horvat   Ivan Vrbanec   Vid Špehar   Peter Simonič   Peter Šneler /   Matija Špehar

TELEVIZIJSKI SPORED

11. XII.

petek

1

8.50 TV V ŠOLI: Koledar, Francoščina, Slovenščina
10.00 TV V ŠOLI: Angleščina, Kocka, kockica, Risanka, Zgodovina, Mali program, Risanka, Izobraževalna reportaža, Zadnje minute
15.30 TV V ŠOLI, ponovitev
16.10 SMUK ZA ŽENSKÉ, posnetek iz Piancavalla
17.10 POROČILA
17.15 PADLA Z NEBA
17.45 JAZZ NA EKRAJU: KVINTET BILL HARDMAN - JUNIOR COOK

12. XII.

sobota

1

8.00 POROČILA
8.05 CIBAN, DOBER DAN: LIZIKA
8.20 POPOTOVANJE ŠKRATA HAJASKA
8.30 JELENČEK
9.05 SLALOM ZA ŽENSKÉ, prenos 1. teka iz Piancavalla
10.45 LJUDJE IN ZEMLJA
11.55 SLALOM ZA ŽENSKÉ, prenos 2. teka iz Piancavalla
13.00 NIHČE KAKOR JAZ
13.30 JEDRSKA REVOLUCIJA: ATOM PRED VOJNO
14.00 SREČNO, TUJKA
14.50 POLETNA SREČANJA, češki mladinski film

13. XII.

nedelja

1

9.05 POROČILA
9.10 ŽIVZAV
10.00 ANNO DOMINI 1573
11.10 TV KAZIPOT
11.30 NARODNA GLASBA
12.00 KMETIJSKA ODDAJA
13.00 JUGOSLAVIJA, DOBER DAN
13.35 POROČILA
15.10 OTROK IN IGRA: KUPUJE-MO IGRAČE

18.15 OBZORNİK
18.25 V SENCI ENERGETSKE KRIZE: ENERGIJA VETRA
18.55 NE PREZRITE
19.10 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 J. London: MARTIN EDEN
21.05 TI DNEVI, TA LETA: FILMSKA KRONIKA 1947
21.50 V ZNAMENJU
22.05 NOČNI KINO: KRIK

Pisatelj gleda nogometno tekmo med bolniki psihiatrične klinike in prebivalci bližnje vasi. Med tekmo moža, veččega peresa, zabava najbistrejši med bolniki. Ta je nekaj let živel v Avstraliji, kadarkoli se mu je zahotelo, je ljudi prepričal, da je čarovnik, „izumil“ je celo krik smrti - vse to pa mu ni pomagalo, da se

ne bi znašel na zdravljenju. Film s tako nenavadno vsebino je pred tremi leti za angleško kinematografijo posnel režiser poljskega rodu Jerzy Skolimowski, in sicer po istonaslovni noveli Roberta Gravesa. Glavne vloge igrajo Alan Bates, Susannah York, John Hurt, Robert Stephens in drugi.

2

17.10 Dnevnik v madžarščini - 17.30 Dnevnik - 17.45 Plavica - 18.15 Beseda mladim - 18.45 Poezija - 19.30 Dnevnik - 20.00 Porota - 21.05 Zagrebška panorama - 21.25 Narodna glasba - 21.55 Predstavljamo vam

21.45 MOŽ NA MOŽA, ameriški film

Nadarjen košarkar iz malega mesta v Coloradu dobi univerzitetno štipendijo, film pa kaže, kako se fant uveljavi v moštvu ter končno spozna, da so na svetu tudi vrednejše stvari kakor košarkarska igra. Film je zrealiziral Lemont Johnson, igrajo pa Bobby Benson, Annette O'Toole, G. D. Spradlin in drugi.
23.20 TV KAZIPOT
23.40 POROČILA

2

17.15 Narodna glasba - 17.45 Glasben-album - 18.00 Resna glasba - 19.30 Dnevnik - 20.00 Gore sveta: Niragongo - 20.50 Poročila - 21.00 Feljton - 21.30 Športna sobota - 21.50 Operna predstava

19.10 RISANKA

19.24 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 MANJ STRAŠNA NOČ...
20.55 LIPA, dokumentarna oddaja o APZ T. Tomšič
21.25 ŠPORTNI PREGLED
21.55 V ZNAMENJU

2

16.00 Nedeljsko popoldne - 17.20 Tat, ki je prišel na večerjo (ameriški film) - 19.00 Risanke - 19.30 Dnevnik - 20.00 Portreti opernih hiš - 21.05 Včeraj, danes, jutri - 21.30 Gostitelji in gosti

14. XII.

ponedeljek

1

8.55 SLALOM ZA MOŠKE, prenos 1. teka iz Cortine d'Ampezzo
11.55 SLALOM ZA MOŠKE, prenos 2. teka iz Cortine d'Ampezzo
16.10 SLALOM ZA MOŠKE, posnetek iz Cortine d'Ampezzo
17.20 POROČILA
17.25 GLASBA ZA CIBIBANE: JACEK SPOZNAVA VIOLONČELO
17.50 BURLESKA
18.05 ZA ZDRAVO ŽIVLJENJE

15. XII.

torek

1

9.25 VELESALOM ZA MOŠKE, prenos 1. teka iz Cortine d'Ampezzo
12.25 VELESALOM ZA MOŠKE, prenos 2. teka iz Cortine d'Ampezzo
14.30 ŠOLSKA TV: Neretva, Naravni izbor
16.00 VELESALOM ZA MOŠKE, posnetek iz Cortine d'Ampezzo
17.10 POROČILA
17.15 POPOTOVANJE ŠKRATA SPANČKOLINA

16. XII.

sreda

1

9.00 TV V ŠOLI: Koledar, Ne pozabi, Gana, Zanimivo potovanje
10.00 TV V ŠOLI: Biologija, Risanke, Kocka, kockica, Mali program, Risanke, Telesna vzgoja, Zadnje minute
17.25 POROČILA
17.30 CIRKUS
17.55 ROMANTIKA PROTI KLASICIZMU
18.25 OBZORNİK

17. XII.

četrtek

1

8.55 TV V ŠOLI: Koledar, Biologija, Matematika, Celinski zimzeleni gozd
10.00 TV V ŠOLI: Kemija, Risanke, OZN, Pravljičica, Risanke, Zadnje minute

18.15 OTROK IN IGRA: IGRA V RAZLIČNIH POGOJIH
18.35 OBZORNİK
18.45 MLADINSKA ODDAJA
19.15 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 LUPINA

V velemestnem okolju živi osemnajstletno dekle, ki je preživela leto dni v bolnišnici za živčne bolezni. Sreča taksista, ki ima prav tako težave z osamljenostjo. To jo spomni na njenega nekdanjega fanta, zato skuša obnoviti stike z njim... Ta norveški televizijski film je zrealiziral Odd Geir Saeter, igrajo pa Elisabeth

Scarffenberg, Bjrn Saeter, Kaare Kroppan in drugi.
21.00 KULTURNE DIAGONALE
21.40 V ZNAMENJU

2

17.10 Dnevnik v madžarščini - 17.30 Dnevnik - 17.45 Zgodbe po Shakespearu - 18.00 Ljudske pripovedke - 18.15 Izobraževalna oddaja - 18.45 Telešport - 19.30 Dnevnik - 20.00 Znanost - 20.50 Zagrebška panorama - 21.10 Kratovo, staro rudarsko naselje - 21.45 Človek hoče navzgor

17.25 PTUJ 81, glasbena oddaja
17.55 PISANI SVET: DERBI
18.25 OBZORNİK
18.35 ČAS, KI ŽIVI: RADIO SLOBODNA JUGOSLAVIJA
V boju za resnico o naši nadronosvobodilni borbi in revoluciji je imel veliko vlogo Radio svobodna Jugoslavija. Oddaja bo prikazala pomen tega glasnika.
19.10 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 JUNAKI DELA

Dokumentarna oddaja bo prikazala, kako težko je bilo v času vojne graditve domovine postati udarnik, junak dela. A kljub temu

delovni uspehi niso izostali, denimo: v Zasavju so rudarji tekmovali, kdo bo nakopal več premoga. A zdaj je čas, ko bi se bilo treba spet potrtjevali z udarništvom.

20.45 ŽENSKÉ Z OBALE
22.15 V ZNAMENJU

2

17.10 Dnevnik v madžarščini - 17.30 Dnevnik - 17.45 Pisani svet - 18.15 Odprta knjiga - 18.45 Ob dnevu JLA - 19.15 Glasbena oddaja - 19.30 Dnevnik - 20.00 Zabavnoglasbena oddaja - 20.55 Človek in čas - 21.25 Zagrebška panorama - 21.50 Med nebom in zemljo (perurjski film)

18.40 BALET ZA VSAKOGAR: BALET V ANGLIJI
19.10 RISANKA

19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME

20.00 FILM TEDNA: NEMČIJA, BLEDA MATI

Ona in on se vzljubita in poročita tik pred zadnjo vojno. Že po prvih bojih se ločita, ona rodi sredi bombnega napada in odtlej je njena pot za obstoj trnova, seliti se mora iz kraja v kraj, da bi bila kolikor toliko na varnem. On mora proti svoji volji v vojsko. Odtujita se, ko pa napoči

svoboda, ne najdeta poti drug k drugemu. Igrajo Eva Mattes, Ernst Jacobi, Elisabeth Stepanek, Angelika Thomas in drugi.
22.10 V ZNAMENJU

2

17.10 Dnevnik v madžarščini - 17.30 Dnevnik - 17.45 Neven - 18.15 Izobraževalna oddaja - 18.45 Ob dnevu JLA - 19.15 Kulturni pregled - 19.30 Dnevnik - 20.00 I. Vojnović: Dubrovniška trilogija - 21.25 Zagrebška panorama - 21.45 Anno domini 173

15.55 ŠOLSKA TV: Neretva, Naravni izbor
17.25 POROČILA
17.30 JELENČEK
18.00 MOZAIK KRATKEGA FILMA: NAPREDEK V KUVAJTU
18.30 OBZORNİK
18.40 PO SLEDEH NAPREDKA
19.10 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME

20.00 BOBU BOB
21.30 KONCERT SIMFONIČNEGA ORKESTRA RTV LJUBLJANA - F. Martin: TRIJE PLESI ZA OBOO, HARFO, GODALNI KVINTET IN GODALNI ORKESTER
22.00 V ZNAMENJU

kombivak®

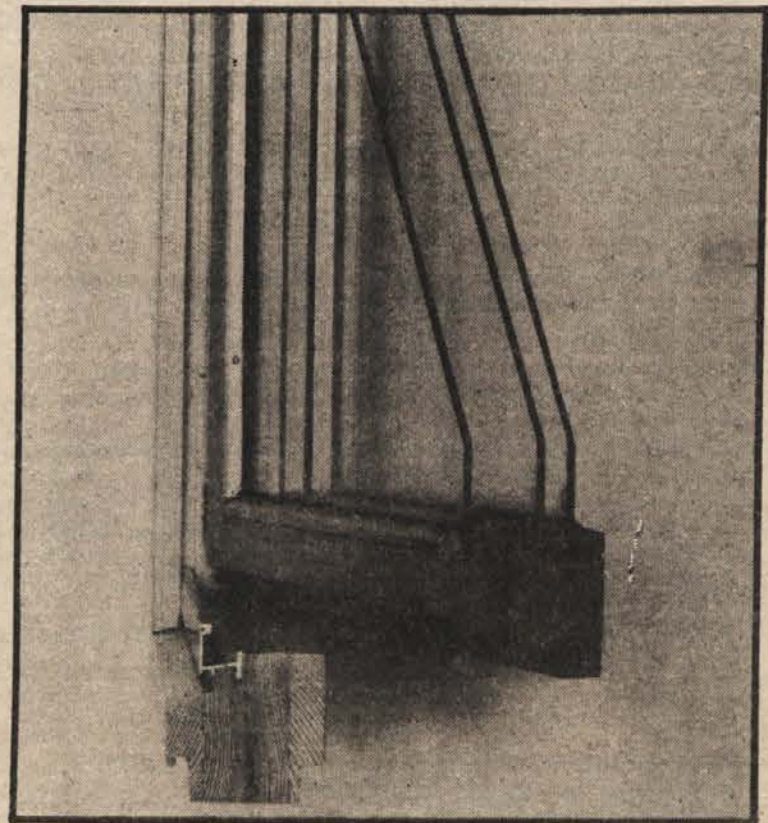
KOMBIVAK OKNA

- Odlična toplotna izolacija: trojna zasteklitev $k = 1,8 \text{ W/m}^2 \text{ K}$, dvojna zasteklitev $k = 2,2 \text{ W/m}^2 \text{ K}$
- odlična neprepustnost za vodo
- odlična neprepustnost za zrak $a = 0,1 \text{ m}^3/\text{hm}$
- globinsko impregniran in lameliran les, dimenzijska stabilnost in trajnost
- preprosta in funkcionalna uporaba
- sodobna zasnova
- možnost vgradnje senčil

INLES YU 61310 RIBNICA, Partizanska 3

Telefon: h. c. (061) 861-411
Direktor: (061) 861-050
Telegram: Inles Ribnica
Telex: 31 262 yu Inles

® zaščitena blagovna znamka

Namensko varčevanje za deset novih vrst posojila

Ljubljanska banka nudi občanom na podlagi namenskega dinarskega varčevanja oziroma na podlagi prodaje deviz in vezave dinarske protivrednosti teh sredstev posojila za naslednje namene:

- nakup starih stanovanj ali stanovanjskih hiš.
- plačilo stroškov vzdrževanja oziroma obnove stanovanja ali stanovanjske hiše.
- nakup izdelkov in naprav za varčevanje z energijo v stanovanjih ali stanovanjskih hišah.
- gradnjo ali nakup garaže od organizacije, ki je pooblaščen za prodajo.
- plačilo stroškov za priključitev stanovanja ali stanovanjske hiše na električno omrežje, toplotno ogrevanje, vodovodno omrežje in kanalizacijo.
- plačilo stroškov za telefonski priključek.
- popravilo avtomobilov in kmetijskih strojev.
- plačilo uvoznih dajatev.
- plačilo vpisnine za izredno šolanje.
- plačilo invalidskih pripomočkov ter drugih pripomočkov in storitev za rehabilitacijo.

Pri namenskem varčevanju dinarskih sredstev se občan lahko odloči bodisi za redne mesečne pogoje bodisi za enkratni pogoje. V obeh primerih varčevalna doba ne more biti krajša od 12 mesecev in daljša od 36 mesecev.

Po poteku dogovorjene dobe varčevanja dobi občan od 150 do 330 odstotkov posojila na privarčevani znesek, odvisno od trajanja in načina varčevanja.

Kadar pa občan proda banki konvertibilna devizna sredstva ter veže za dogovorjeno dobo njihovo protivrednost v dinarjih, dobi kredit takoj in v višini 250 odstotkov od vezanega zneska.

SVET IZOBRAŽEVALNEGA CENTRA ORGANOV ZA NOTRANJE ZADEVE SR SLOVENIJE RAZPISUJE

vpis učencev v kadetsko šolo za miličnike za šolsko leto 1982/83

Na razpis se lahko prijavijo moški kandidati, državljani SFRJ, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:

- da so uspešno končali osnovno šolo,
- da niso starejši od 17 let,
- da so telesno in duševno zdravi,
- da obvladajo slovenski jezik,
- da jim ni bil s pravno močno sodno odločbo izrečen vzgojni ukrep ter da niso v kazenskem postopku,
- da so po programu osnovnih šol pozitivno ocenjeni iz tujega jezika.

V kadetsko šolo za miličnike bo sprejetih 220 učencev.

V šoli se izvaja vzgojno-izobraževalni program v srednje usmerjenem izobraževanju za pridobitev strokovne izobrazbe za opravljanje del in nalog miličnika.

Izobraževanje za poklic traja štiri leta in se prične 1. septembra 1982. V tem času kadet služi vojaški rok, ki mu je priznan potem, ko opravi delo in naloge miličnika najmanj tri leta. Po končanem šolanju mora kadet delati v organih za notranje zadeve najmanj osem let.

V času šolanja živijo učenci v domu za učence. Med šolanjem imajo pravico do brezplačnega stanovanja in hrane, uniforme, delovnih in učnih pripomočkov, do zdravstvenega varstva, invalidskega zavarovanja in do denarnega zneska za osebne potrebe.

Starši oziroma skrbniki in učenci sklenejo z republiškim sekretariatom za notranje zadeve pogodbo o šolanju.

Kandidati naj se prijavijo na razpis najkasneje do 31. marca 1982 na pristojni postaji ali oddelku milice.

— Prijavo za vpis na obrazcu 1,20 kolkovano s 4 din, morajo obvezno podpisati starši ali skrbniki, kar je hkrati dokaz o njihovem privoljenju za vpis.

— Priložiti morajo spričevalo o uspešno končani osnovni šoli; kandidati, ki še obiskujejo osmi razred, naj predložijo spričevalo sedmega razreda, spričevalo o končani osnovni šoli pa takoj, ko ga dobijo.

— Priložiti morajo pisno priporočilo oziroma mnenje šole, v kateri se je zadnje leto šolal.

Kandidati, ki bodo izpolnjevali vse razpisne pogoje, bodo vabljeni na zdravniški pregled, psihološki preizkus, preizkus telesnih zmogljivosti in preizkus iz znanja slovenskega jezika.

Pri sprejemu v kadetsko šolo bodo imeli prednost kandidati z boljšim učnim uspehom in kandidati, ki bodo uspešnejši pri preizkusu znanja.

O rezultatih sprejema bodo kandidati obveščeni sproti, najkasneje pa do 20. junija 1982.

Vsa pojasnila dajejo:

1. Kadetska šola za miličnike, Ljubljana, Tacen 48, tel. 51-737, in
2. vse postaje in oddelki milice.

Izobraževalni center ONZ
Ljubljana, Tacen
898/50-81

10 hitreje do cilja

KOSTAK KOMUNALNO STAVBENO PODJETJE

KRŠKO 68270 Krško — CK2 11 — Telefoni: uprava (068) 71-244, skladišče 71-169, črpališče 71-149 — Tekoči račun št. 51600-601-10633

po opravljeni reorganizaciji DO in sprejetju novih samoupravnih splošnih aktov ter po sklepu DS z dne 5. 11. 1981

razpisuje

naslednja dela in naloge:

1. VODENJE DELOVNE ENOTE KOMUNALA — 1 DELAVEC
2. VODENJE DELOVNE ENOTE CESTE — 1 DELAVEC
3. VODENJE DELOVNE ENOTE GRADBENIŠTVO IN OBRT — 1 DELAVEC
4. VODENJE RAČUNSKO-FINANČNE SLUŽBE — 1 DELAVEC
5. VODENJE SPLOŠNE IN KADROVSKE SLUŽBE — 1 DELAVEC

Ker gre za dela in naloge, pri katerih imajo delavci, ki jih opravljajo, posebna pooblastila in odgovornosti, bodo izbrani kandidati imenovani za 4-letno mandatno dobo.

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje:

- pod 1: višja ali srednja izobrazba gradbene ali gradbeno-komunalne smeri, dve oziroma štiri leta delovnih izkušenj, strokovni izpit, iz varstva pri delu in vozniški izpit B kategorije
- pod 2: višja ali srednja izobrazba gradbene (nizke gradnje), rudarske ali prometne smeri, dve oziroma štiri leta delovnih izkušenj, strokovni izpit, izpit iz varstva pri delu in vozniški izpit B kategorije
- pod 3: višja ali srednja izobrazba gradbene smeri (visoke gradnje), dve oziroma štiri leta delovnih izkušenj, strokovni izpit, izpit iz varstva pri delu in vozniški izpit B kategorije
- pod 4: višja ali srednja izobrazba ekonomske smeri, tri oziroma pet let delovnih izkušenj ter poznavanje organiziranosti in poslovanja OZD
- pod 5: višja ali srednja izobrazba pravne, upravne, organizacijske, politološke, kadrovske ali splošne smeri, tri oziroma pet let delovnih izkušenj ter poznavanje organiziranosti in poslovanja OZD.

Kandidati naj pošljejo pismene prijave s priloženimi dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev v 15 dneh po tej objavi splošni službi Komunalnega stavbnega podjetja „KOSTAK“ Krško, Cesta krških žrtev 11, z oznako „Za razpisno komisijo“.

Kandidate bomo obvestili o izidu izbire najkasneje v 30 dneh po poteku roka za zbiranje prijav.

905/50-81

ODKUPUJEMO SVINJSKE KOŽE PO UGODNEJŠI CENI KOT PREJŠNJA LETA!

KOTO
Koteks tobis
in zbirnice
kmetijskih
zadruge

TOVARNA CELULOZE IN PAPIRJA „DJURO SALAJ“ KRŠKO

PRODA

IMV KOMBI 2200 D
FURGON, LETNIK
1976, V VOZNEM STA-
NJU.

Licitacija bo v petek, 11. 12.
1981, v „DJURO SALAJ“
— TOZD Transport za druž-
beni sektor ob 9. uri in
privatnike ob 10. uri dopol-
dan.

908/50-81

IZOBRAŽEVALNI CENTER BETI LE PODRUŽNICA?

Izvršni odbor posebne izobraževalne skupnosti za tekstilno stroko Slovenije je na eni zadnjih sej razpravjal tudi o tem, da bi center usmerjenega izobraževanja preselili iz Metlika v Novo mesto, seveda če bi bile v Novem mestu boljše kadrovske in prostorske razmere za to delo. Sedanji izobraževalni center Beti bi po tej inačici postal oddelk novomeškega centra, izobraževal pa naj bi za potrebe Beti in Kometa. Kako bo, bodo pokazale razprave.

AVTOPROMET, GOSTINSTVO IN TURIZEM „GORJANCI“ NOVO MESTO — STRAŽA

vabi k sodelovanju

1. avtomehanike za vzdrževanje avtobusov in tovornih vozil
2. strojnega ključavničarja ali varilca
3. več KV natakarjev
4. saldakontista
5. voznike v tovornem prometu za opravljanje špedicijskih prevozov
6. snažilke za TOZD Gostinstvo.

Pogoji:

Pod št. 1. 2. in 3. morajo imeti kandidati končano poklicno šolo odgovarjajoče smeri.

Pod št. 4 morajo imeti kandidati končano sredno ekonomsko šolo z opravljenim strokovnim izpitom ali s prakso.

Pod št. 5 morajo imeti kandidati vozniški izpit C in E kategorije ter po možnosti končano šolo za poklicne voznike motornih vozil. Prednost imajo kandidati s stalnim prebivališčem na območju sedeža delovne organizacije in s prakso v špedicijskih prevozih.

Pod št. 6 imajo lahko kandidatke nedokončano osnovno šolo.

Za vse kandidate velja splošni pogoj odslužen kadrovski rok in trimesečno poskusno delo.

Ponudbe z dokazili dostavite kadrovski službi podjetja v Straži.

Objavaprostih del in nalog velja do zasedbe.

Odbor za delovna razmerja

906/50-81

Odločilen drugi polčas

Pomembna zmaga Novolesa v 9. kolu II. zvezne košarkarske lige Novoles - Tima - MMT 92:85 (45:54)

Polna novomeška športna dvorana je v soboto slavila skupaj s košarkarji Novolesa. Izredno pomembna z maga nad tradicionalno neugodnim nasprotnikom v 9. kolu II. zvezne košarkarske lige, ekipo mariborske Tima - MMT, je za Novomeščane nedvomno velika spodbuda v boju za obstanek v drugoligaškem društvu.

Rezultat sobotnega srečanja 92:85 (45:54) govori, da je bila tekma vseskozi izenačena in negotova. Le malokdo izmed 500 gledalcev, kolikor se jih je zbralo v športni dvorani, je po končanem prvem polčasu, v katerem so vodili gostje z devetimi točkami prednosti, upal na podvig domače vrste, še posebej, ker so imeli gostje v svojih vrstah odličnega Olučiča, ki je samo v prvem delu dosegel 18 košev. Popolnoma pa se je podoba na igrišču spremenila v drugem polčasu. Plantan, Bajc, Cerkovnik in ostali so zaigrali bolj prerajeni ter z atraktivno in

učinkovito igro povsem zmedli nasprotnika. Zatorej pomenita osvojeni točki še nekaj več, da so namreč Novomeščani sposobni zaigrati tudi tako, da so kos celo na papirju močnejšim nasprotnikom. To spoznanje pa je lahko v nadaljnjih bojih za ohranitev drugoligaškega statusa zelo pomembno.

Novoles: Ivančič 12, Bajc 20, Lalič 9, Cerkovnik 20, Skobe 4, Golobič 8, Plantan 19.

S to zmago so Novomeščani po devetih kolu na predzadnjem mestu

z enakim številom točk kot Helios Domžale in Ježica. V prihodnjem kolu jih čaka težko gostovanje v Zaprudju.

V nadaljevanju moške SKL so Kočevci na gostovanju v Ajdovščini izgubili s Fructalom 85:78 (38:40), dekleta Novoga mesta pa so v ženski SKL imele v gostih Rogaško in izgubile z 68:84 (28:51).

PRVENSTVO LJAO: NOVOMEŠKI ŠAHISTI PETI

Na nedavno končanem prvenstvu LJAO v šahu v Kranju je zmagala ekipa ljubljanskega garnizona, medtem ko so Novomeščani, ki so jih pred pričetkom tekmovanja šteli za favorite, zasedli šele peto mesto. Kaj več Novomeščanom, navzlic temu da so imeli v svojih vrstah mednarodnega mojstra Milana Mrdja, zaradi neizenačenega sestava ni uspelo.

Z. MUHA

Pionir spet vodi v zvezni ligi

Zanesljiva zmaga nad Drljačo s 3 : 0 (3, 8, 10) - Mežica izgubila z Ino, s katero igra Pionir doma v nedeljo - Lepa zmaga Mokronoga nad Bledom (ml) - Poraz Kočevk

Že po prvih akcijah na sobotni tekmi v novomeški športni dvorani je bilo vidno, da Pionir ne bo imel pravega motiva za igro, kakih 300 gledalcev pa ne razloga, da se posebej veselijo novega uspeha domačinov. Drljača, ki je bila do tega kola uvrščena na odličnem četrtem mestu na lestvici, je bila najmanj za razred slabši nasprotnik in je prvi niz izgubila v rekordnih osmih minutah na vsa tri točke. Malo več je pokazala v nadaljevanju, ko se je v drugem in tretjem nizu upirala po 17 minut in osvojila 8 oz. 10 točk.

Statistika je pokazala, da je bil Vernig najučinkovitejši in s tem najboljši, drugi ključni igralci pa so bili dokaj izenačeni. Vpadljivo slabo je bilo tokrat serviranje, zlasti v nizu, ko je kar pet zaporednih servisov končalo v mreži, kar si moštvo, ki tako visoko meri v uvrstitvi, nikakor ne bi smelo privoščiti. Sicer pa je vendarle najvažnejša izdatna zmaga in velika razlika v setih, ki utegne biti v končnem obračunu, zlasti z Mežico, še kako odločilna. V nedeljo (izjemoma) ob 17. uri

se bo Pionir spet pomeril pred domačim občinstvom v športni dvorani, tokrat z Ino z Reke, ki je v soboto presenetljivo premagala Pionirjevega konkurenta za prvaka Mežico s 3:1.

V slovenski ligi - zahod je Mokronog doma brez težav premagal mlado ekipo Bleda s 3:1 (10, -11, 4, 9) in se s tem še utrdil na 5. mestu na lestvici. V SOL - ženske je Kočevje izgubilo v Mežici s 3:1 (-16, 9, 12, 4) in je na predzadnjem mestu z eno samo zmago. V pri-

hodnjem kolu igra Mokronog v Brezovici, Kočevje pa v Mariboru s Palomo Branik (ml).

M. L.

ŽUŽEMBERČANI ZMAGOVALCI V ČRNOMLJU

Ob praznovanju dneva republike je bil v Črnomlju odbojkarški turnir, na katerem so med petimi ekipami zmagali mladi odbojkarji Žužemberka pred Partizanom iz Črnomlja, Gimnazijo, Semičem in žensko vrsto Črnomlja.

P. S.

GOLEŠ IN DALMACIJA

Na 4. odprtem prvenstvu Metlike v kegljanju je zmagal domačin Goleš pred Štuparjem in soimenjakom iz Trebnjega, medtem ko je pri ženskah zmagala Dalmacija, 2. Vebrova 3. Zveglječeva.

Se vest iz Ivančne gorice: po tretjem nastopu trebanjskih kegljačev vodi Bartolj pred Golešom in Gričarjem.

N. G.

ČRNAČ V REPREZENTANCI SRS

16-letni Žužemberčan Bojan Črnač, odbojkar novomeškega Pionirja, je pred dnevi nastopil za mlado reprezentanco SRS na turnirju republiških ekip v Subotici. Slovenci so zasedli 4. mesto, veliko pa je k tej solidni uvrstitvi pripomogel prav Črnač, ki je bil stalen član prve šesterke. Med kandidati za ekipo je bil tudi nadarjeni Novomeščan Oskar Savarin, ki pa so ga delavci OZS - neodgovorno in kratkovidno zadnji hip odpoklicali.

P. S.

Dva tisoč novih plavalcev

Plavati so se naučili v novem bazenu v Kočevju

Plavalni bazen v Kočevju dela od 1. januarja 1976 in od takrat do danes se v njem naučilo plavati 2.083 učencev od 1. do 8. razreda osnovne šole.

Plavalni tečaji potekajo v treh skupinah: za otroke od 1. do 4.

ZIMSKI NOGOMET V ČRNOMLJU

Nogometni klub Bela krajina in Črnomalska telesnokulturna skupnost pripravljata v dneh 25., 26. in 27. decembra medobčinski zimski turnir v malem nogometu v športni dvorani Loka. Prijave sprejemajo do 21. decembra na naslov: Stane Movrin, SOB Črnomelj, s prijavo pa je treba poslati tudi potrdilo o vplačani prijavnini 700 dinarjev, ki jo ekipe vplačajo na žiro račun NK Bela krajina, Črnomelj: 52110-679-30575. Ekipa naj ne pozabi priložiti tudi svoj naslov, na katerega jim bo prireditelj poslal nadaljnja navodila.

ANDREJ ARKO

RIBNIŠKIM KADETOM PRVO MESTO

Pred dnevi se je končalo tekmovanje v dolenski kadetski nogometni ligi. Največ uspeha so imeli igralci Ribnice, ki so zbrali 11 točk, sledijo pa Kočevje 10, Elan 9, Šentjernejski 9, Butoraj 8, Partizan S. 5, Partizan M. 2, Bela krajina 1.

STRELJANJE OB DNEVU REPUBLIKE

Novomeška občinska strelska zveza je ob dnevu republike pripravila v novomeški športni dvorani streljanje z zračno puško, ki se ga je udeležilo 60 strelcev in strelk. Po prvih mestih so po pričakovanju posegli strelci Pionirja, ki so dosegli 699 krogov, sledijo pa: UNZ-13, maj 662, Krka 631, Iskra Novo mesto 589. Enako je bilo tudi pri strelkah, le da so drugo mesto zasedle igralke Krke, tretje iz Laboda in četrte iz Iskre. Pri moških - posamezno je zmagal Ribič iz Pionirja, pri ženskah pa klubska tovarišica Bučarjeva.

M. GLAVONJIČ

TURNIR ZA DAN REPUBLIKE

Novomeški šahovski klub je od 20. novembra do 6. decembra pripravil turnir mojstrskih kandidatov in prvokategornikov Novoga mesta. Po zanimivih bojih je zmagal član SK iz Ponikev mojstrski kandidat Damjan Plešec, medtem ko je velik uspeh dosegel tudi novomeški prvokategornik Jože Pucelj, ki si je s tretjim mestom priboril naslov mojstrskega kandidata. Vrstni red: Plešec 7, Praznik 7, Pucelj 6, Sila 5,5, T. Škerj 5, Kariž 4,5 itd.

S praktičnimi nagradami so izvedbo turnirja omogočili Novotek, Labod, Krka, Mercator - tozd Standard, Novotehna in Dolenjka.

T. S.

MRDJI TURNIR V SEVNICI

SK Milan Majcen je pred dnevi pripravil III. memorialni hitropotezni šahovski turnir, na katerem je nastopilo kar 72 šahovist iz vse Slovenije. Na turnirju - pokroviteljica je bila Jutrarnjka - je zmagal mednarodni mojster Milan Mrdja pred Godcem, Stucnom, Podlesnikom, Levičarjem, Kastelcem, Muho itd.

Z. MUHA

V lov za tremi točkami

V odmoru prvenstva v II. ZRL bodo Inlesovci skušali odpraviti slabosti iz jesenskega dela

Po jesenskem delu rokometnega prvenstva v II. ZRL ostaja slej ko prej, da je ribniški Inles za Kolinsko-Slovanom in celjskim Aerom tretja najmočnejša rokometna ekipa v Sloveniji. Drugo mesto po jesenskem delu tekmovanja je bolj ali manj pričakovani uspeh ribniške vrste, ki daje realne možnosti, da se ob koncu prvenstva doseže pred startom doseženi cilj: naslov prvaka in vstop v prvotigaško društvo.

Ko sta ob začetku prvenstva k Inlesovcem pristopila Mikulin in J. Ilc, so mnogi pričakovali, da se bodo Ribničani sprehodili skozi ligo. Srečanja so pokazala nasprotno. Zanimiv je podatek, da so Ribničani jesenski del

prvenstva bolje odigrali v gosteh, v domači dvorani pa kot da jim je manjkalo volje in zavzetosti. In prav temu dejstvu bodo morali rokometarji Inlesa v prihodnje posvetiti največ pozornosti, saj v spomladanskem delu igrajo večino težkih in odločilnih srečanj v boju za naslov prvaka na domačem igrišču. Tri točke zaostanka za vodilnim Zagrebom niso nedosegljive, saj je današnji igralski kader v Ribnici sposoben doseči zastavljeni cilj, škoda le, da bodo v nadaljevanju prvenstva startali brez dosedanjega trenerja Nikole Radiča, ki je pred dnevi dal ostavko na mesto trenerja prve ekipe.

POTA IN STRAN POTAPOTA

dežurni poročajo

TAT NA OBISKU - Pri Mariji Majerle na Šmihelski v Novem mestu je bil 2. decembra na obisku tat. Majerletova je odšla na kratak obisk k sosedom. Stanovanja ni zaklenila, kar je tat izkoristil in iz spalnice izmaknil denarnico, v kateri je bilo 15.000 din ter nekaj mark in dolarjev.

VLOM V HIŠO - V noči na 6. december je bilo vlomljeno v hišo Jožeta Mikliča Na lazu v Novem mestu. Vlomilec je vdrl skozi kletno okno, v stanovanju vse razmetal ter odnesel zlatnino, radiokasetofon in kasete. Vse skupaj je bilo vredno 16.000 din. Falot je obiskal tudi podnajemnico Natašo Modic. Odnesel je nekaj zlatnine, kasetofon in napravilo za daljinsko upravljanje televizorja. Tu je škoda za 16.000 din.

Zasežena kava je bila prodana zakonito

Izkupiček čaka na posebnem računu - Sodna obravnava zoper tiho tapce

V novembru 1981 so delavci prometne milice pri redni kontroli prometa na cesti Ljubljana - Zagreb ugotovili, da so nekatere občani vozili večje količine kave tujega izvosa. Ker je šlo za količine (359 kg, 297 kg, 55 kg, 100 kg), ki niso normalne za lastno uporabo, je bil utemeljen sum, da je kava namenjena za nadaljnjo preprodajo, kar pa je kaznivno dejanje nedovoljene trgovine po čl. 147/1 Kazenskega zakona SRS. Kava je bila zaradi tega proti potrdilu zasežena. O tem je bil takoj obveščen vodja preiskovalnega oddelka Temeljnega sodišča Novo mesto sodnik Anton Trunkelj, ki je, glede na to, da je kava hitro pokvarljivo blago, odredil, da se vsa kava takoj odda trgovski mreži zaradi nadaljnje prodaje, denar pa deponira na poseben račun pri SDK. Po takem nalogu preiskovalnega sodnika so organi UNZ predali zaseženo kavo trgovskim podjetjem v Novem mestu, ki so jo prodali naprej, denar zanj pa nakazali na poseben račun. O denarju bo dokončno odločalo sodišče v kazenskem postopku, kajti zoper vse, ki jim je bila kava zasežena, so bile na tukajšnje TJT podane kazenske ovadbe za nedovoljeno trgovino.

Tako niso točne navedbe v Dolenjskem listu z dne 3. decembra, da so delavci milice postavili „carino“ pri Krškem, ampak gre za ugotovitve delavcev milice ob njihovem rednem delu. Ker pa tudi zadnji stavek v podpisu k sliki vzbuja dvome, kdo je kavo pripeljal, pojasnjujemo, da so kavo dvignila in odpeljala trgovska podjetja sama. UNZ Novo mesto

KRONIKA NESREČ

NI GA OPAZIL - Zdomec Janez Bašel je Šentjerneja je 3. decembra popoldne peljal z osebnim avtom od Novoga mesta proti Šentjerneju. Pri Dobravici je med srečanjem z drugim vozilom prepozno opazil pešca Mirka Videta, ki je hodil ob desnem robu ceste in za seboj vlekel voziček. Čeprav je voznik zaviral, je zadel voziček in ga skupaj z Videtom porinil v jarek. Vide je bil hudo ranjen in je na zdravljenju v novomeški bolnišnici.

PEŠEC NA MAGISTRALI - Ljubljancan Marjan Ferko je 4. decembra popoldne pri Odrgi prečkal

NEVARNE CESTE - Bližajoča se zima zahteva od voznikov več pazljivosti na cestah; občasne poledice, sneg, megla in druge nadloge lahko pripravijo neprijetno presenečenje, kot ga je bil deležen voznik golfa z ljubljansko registracijo, ki je moral svoje vozilo potegniti iz soteske pri Starih žagah. (Foto: Mim)

Streljanje zaradi kart

R. Bajramović v Krškem petkrat ustrelil na H. Hamidovića in ga dvakrat zadel - Pripor zaradi poskusa umora

V soboto okoli 21.30 je prišlo na cesti v bližini gostilne Murko v Krškem do streljanja, v katerem je bil hudo ranjen 29-letni Hamid Hamidović iz Krškega. Hamidovića, ki sta ga zadelo dva od petih strelcov, so odpeljali v novomeško bolnišnico. Njegovo življenje ni v nevarnosti.

Do streljanja je prišlo, ko so Hamidovića, 22-letni Rifet Bajramović, 17-letni Halil Bajramović in 29-letni Meho Dorić (vsi so začasno prijavljeni v

Krškem) v gostilni Murko kvaritali za denar. Pri tem sta se sprla Hamidovića, ki je izgubil, in Bajramović. Prepir se je, ko so zapustili gostišče, preselil na cesto, kjer je hotel Hamidovića verjetno fizično obračunati z Bajramovičem. Stekel je za njim, takrat pa se je Bajramović obrnil in začel s pištolo ČZ streljati. Od petih oddanih strelcov sta dva zadelo Hamidovića - eden v prsi, drugi v desno nogo.

Bajramović, ki je za pištolo imel orožni list, je po streljanju pobegnil. Prijeli so ga že čez pol ure, preiskovalni sodnik je zanj zaradi poskusa umora odredil pripor.

ZUPANČIČEVA MAJOLIKA NEOPOREČNA

V uredništvu se je oglašil lončar Leopold Zupančič iz Dol. Maharovca in v zvezi z našim pisanjem o strupeni svinčevi glajenki, ki so jo vsebovali izdelki nekaterih dolenskih lončarjev, povedal, da je novomeška inšpekcija novembra letos res dala v analizo dva njegova izdelka in sicer latvico ter majoliko. Glede majolike novomeški Zavod za socialno medicino in higieno ni imel pripomb, količina svinca v latvici pa je bila na mejni med dopustnim in nedopustnim, za malenkost je odstopala od predpisa. Zupančičeve trditve so potrdili tudi na omenjenem zavodu in na novomeški upravi inšpekcijskih služb.

ŽAGO SO NAŠLI

Pri Mrakovih na Ratežu je 28. novembra izginila motorna žaga, vredna 25.000 din. Bila je last Janeza Povšeta s Sela pri Otočcu. Novomeški miličniki, ki so zadevo raziskovali, so po zbranih obvestilih žago odkrili v Gotni vasi pri A. K., ki je utemeljeno osumljen tatvine.

POVARNA PARKIRISČU

Na parkirišču ob magistrali pri Ribnici je 3. decembra začel goriti priklopnik. Čedo Kovljan iz okolice Dol. Vakufa je vozil tovornjak s prikolico od Zagreba proti Ljubljani. Med vožnjo sta se na prikolicu izpraznila zadnji gumi. Voznik je zapeljal na parkirišče, in ker je bila polnoč, je zaspal. Medtem so se gume vžgale, ogenj je zajel priklopnik. Voznik je sam začel gasiti, na pomoč so mu prišli tudi brežiški gasilci. Škode je za 30.000 din.

DRVA SO SE VŽGALA

V kurilnici stanovanjske hiše Jožice Medle v Adamičevi v Novem mestu je 5. decembra začelo goriti. Medletova je zvečer naložila peč centralnega ogrevanja in odšla v gostje prostore. Kmalu nato je sosed opazil, da se iz hiše močno kadi. Prišli so gasilci in ogenj pogasili. Kaže, da so se vžgala drva, ki so bila zložena ob peči. Škode je za 15.000 din in je nastala predvsem zaradi dima in pare, ki sta se razširila po hiši.

AVTOBUS V VSEK

Jože Virant iz Moravč je 1. decembra peljal Viatorev avtoBUS od Ljubljane preko Žužemberka proti Novemu mestu. Ko se je pri Podtumu pripeljal po klancu navzdol, je začelo vozilo na ledu zanašati. Treščilo je v skalni vsek. Ranjen ni bil nihče, škoda pa je za 100.000 din.

V DESETIH DNEH POVZROČIL DVE NESREČI

Neznani voznik tovornjaka je 5. decembra okoli 22.30 med zavijanjem na most prek Save v Krškem zapeljal v drog semafora in ograjo. Drog je podrl, ograjo pa poškodoval. Voznik, ki je po nesreči pobegnil, je povzročil za 40.000 dinarjev škodo. Deset minut prej je neznan voznik na parkirišču v Soferski ulici v Krškem med obračanjem zadel v osebni avto socialnega skrbstva iz Krškega. Škode je za 30.000 dinarjev. Ugotovili so, da je obe nesreči povzročil 45-letni Ivan Salamon, avtoprevoznik iz Ceste. Dejanji je tudi priznal.

TATINSKO ZANIMANJE ZA ORODJE

V noči na 25. november je bilo vlomljeno v priročno skladišče podjetja KONRAD iz Slovenskih Konic, ki v Gradcu gradi silos. Nepridiprav je vdrl v leseno skladišče ter odnesel vrtnali stroj in rezilko. Škode je za 40.000 din.

Noč kasneje pa je nekdo vlomil v skladiščno barako podjetja Progres na Bajnoču pri Novem mestu. Odnesel je električni brusilki ter škarje za rezanje pločevine. Škode je za 35.000 din.

TAT TRČIL ŽE V GARAZI

V Metliki je bilo 27. dopoldne vlomljeno v hišo Jožice Pender. Vlomilec je prišel v hišo skozi nezaklenjena garažna vrata. V kuhinji je vse razmetal in našel avtomobilske ključke. Z njimi je odklenil avto, ki je bil v garaži, in se hotel odpeljati. Sofersko nepridiprav očitno ni nadarjen, z avtom je trčil že v garaži, nato pa peš odšel neznanu kam.

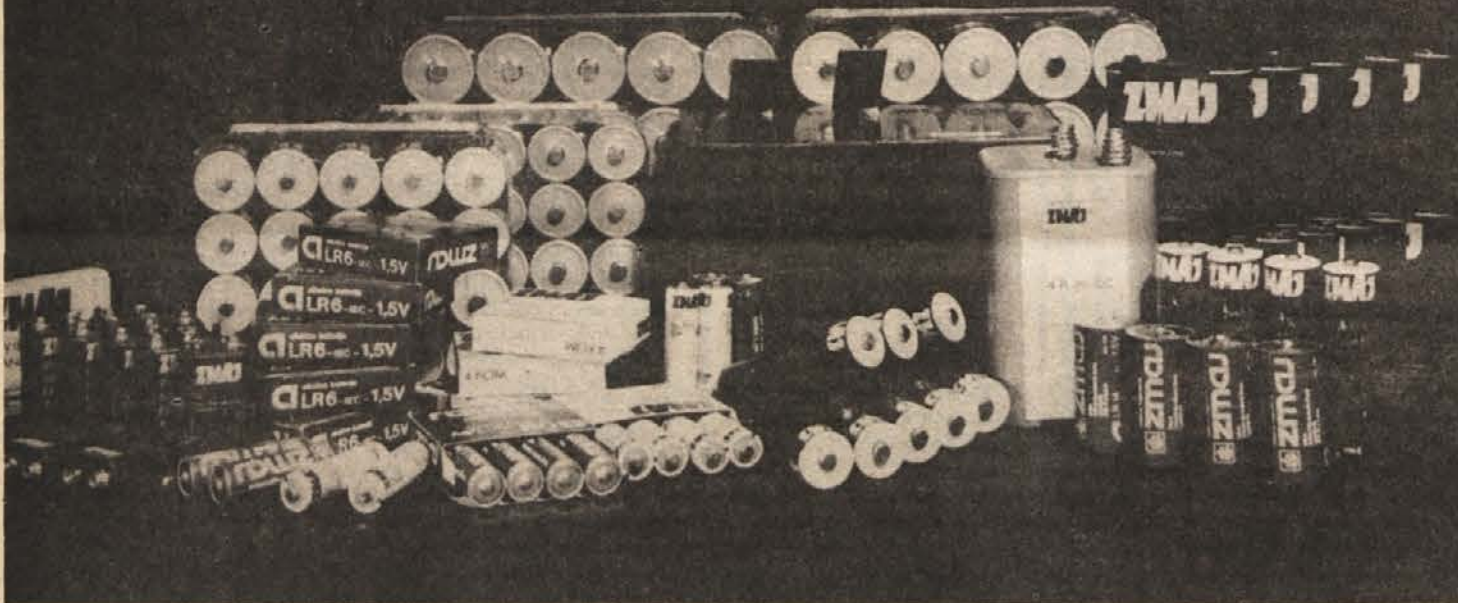
pod zahtevnimi pogoji
se izraža kvaliteta

baterije **ZMAJ** z ekspedicijo na Lhotse

ZMAJ

Iskra, baterije Zmaj
Ljubljana, Stegne 23

ISKRA, INDUSTRIJA ZA AVTOMATIČNO TOVARNA NAPAJALNIH NAPRAV
NOVO MESTO
BRŠLJIN 63

OBJAVLJA
PROSTA DELA OZ. NALOGE

— SERVISER II

Pogoji: elektroinženir ter dve leti delovnih izkušenj v stroki

— KONSTRUKTOR II

Pogoji: elektroinženir ter dve leti delovnih izkušenj v stroki

ROK za vložitev prijav je 15 dni.

Kandidati bodo obveščeni o izidu izbire v 15 dneh po sprejemu sklepa.

Poseben pogoj je poskusno delo.

„KNJIŽNI DAR“ — Izšla je redna letna knjižna zbirka Prešernove družbe s koledarjem za leto 1982. Zbirka petih knjig v broširani izdaji stane 350 din, vezanih (broširan je le koledar) pa 450 din.

PREŠERNOVA
DRUŽBA

Naročite jo lahko v najbližji knjigarni, pri poverjeniku družbe ali naravnost na naslov: PREŠERNOVA DRUŽBA, Borsetova 27, Ljubljana.

TELEFON BREŽICE 068 61-90
POŠTA BREŽICE 61-54

PROIZVODNJA KMETIJSKE MEHANIZACIJE BREŽICE, p.o.

Po sklepu KOMISIJE ZA MEDSEBOJNA RAZMERA z dne 25. 11. 1981

OBJAVLJAMO
PROSTA DELA IN NALOGE:

1.1 IZVAJALEC ZA STRUGARSKA DELA II

Pogoj:
poklicna šola kovinske stroke (KV strugar); 1 leto delovnih izkušenj

2. 4 IZVAJALCI ZA MONTAŽNA DELA

Pogoj:
poklicna šola kovinske stroke — KV ključavničar; 1 leto delovnih izkušenj

3. 2 IZVAJALCA ZA KOMBINIRANA DELA II

Pogoj:
končana osemletka in dodatni tečaj (PK klepar); 6 mesecev delovnih izkušenj

Splošni pogoji:
od 1—3 odslužen vojaški rok, poskusna doba 2 meseca

Dela in naloge so za nedoločen čas, s polnim delovnim časom.
Kandidati bodo o izbiri obveščeni v roku 15 dni.
Rok objave: 15 dni.

Posebne ugodnosti:

1. Perspektivna možnost opravljanja del v tujini v okviru DO SCT Ljubljana

2. Preselitev v nove proizvodne prostore v Krški vasi
900/50—81

SOVJETSKI DRŽAVNI
CIRKUS
PRVIČ V LJUBLJANI
HALA TIVOLI OD 11. XII. DO 20. XII.
INFORMACIJE INEX TITOVA 25

Kobla

**BELI VLAK SAMO ZA SKUPINE
IZ NOVEGA MESTA IZ DRUGIH KRAJEV**

BELI VLAK bo vozil ob ugodnih snežnih razmerah po naročilu šolskih, sindikalnih in drugih skupin iz NOVEGA MESTA, če se za 1 posebni vlak prijavi najmanj 120 oseb.

Prijave najmanj 3 dni pred odhodom.
ODHODI:

5,15 iz Novega mesta s prihodom ob 9,08 v Bohinjsko Bistrico.

POVRATEK:

15,40 iz Bohinjske Bistrice s prihodom v Novo mesto ob 19,22.

CENE:

Cena smučarskega paketa za šolske skupine med tednom je 380 din na osebo, za skupine odraslih in šolske skupine ob sobotah in nedeljah pa 410 din na osebo.

Paket vsebuje: prevoz v obe smeri, dnevno smučarsko karto za neomejeno število smučarskih voženj na vlečnici, topli obrok v brunarici „Snežinka“ ter spremstvo in organizacijo izleta.

BELI VLAK bo vozil tudi iz drugih krajev po naročilu ob upoštevanju pogojev. Cena bo prilagojena odhodni postaji.

INFORMACIJE IN PRIJAVE:

TTG Ljubljana, Titova 40, vsak dan od 7. do 20. ure, ob sobotah od 7. do 14. ure. osebno ali po telefonu: (061)

317—366 in 311—851.

913/50—81

INDUSTRIJA OTROŠKE KONFEKCIJE
„JUTRANJKA“, SEVNICA, n. sol. o.

INDUSTRIJA OTROŠKE KONFEKCIJE

DELAVSKI SVET
TOZD „ORLICA“ n. sol. o. BREŽICE, KI JE V SESTAVI INDUSTRIJE OTROŠKE KONFEKCIJE „JUTRANJKA“ SEVNICA

JUTRANJKA

razpisuje
prosta dela in naloge

n. sol. o.
68290 SEVNICA
SLOVENIJA

DIREKTORJA TOZD „ORLICA“ BREŽICE

Kandidat za opravljanje navedenih del in nalog mora izpolnjevati naslednje pogoje:

- da je državljan SFRJ in izpolnjuje splošne pogoje, določene z zakonom, samoupravnimi sporazumi in družbenimi dogovori
- da ima visoko ali višjo šolo ekonomske ali druge ustrezne smeri, 4 leta delovnih izkušenj, od tega 2 leti ustrezne prakse na ustreznih vodilnih delih in nalogah
- da pasivno obvlada en svetovni jezik
- da ima take osebne in moralno-politične kvalitete, ki zagotavljajo uspešno razvijanje samoupravnih in medsebojnih odnosov
- da obvlada blagovno-finačno poslovanje ter upravno-samoupravne in organizacijske naloge.

Osební dohodek po določilih pravilnika o osnovah in merilih razporejanja čistega dohodka, sredstev za osebne dohodke in skupno porabo.

Kandidati naj pošljejo svoje prijave s kratkim življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju pogojev iz razpisa ter opisom dosedanjega dela v 15 dneh po objavi na naslov:

Industrija otroške konfekcije „Jutranjka“ Sevnica, TOZD „Orlica“ Brežice, Brežice, Prešernova 19, z oznako „Za razpis“.

Prijavljeni kandidati lahko dobijo podrobne informacije o nalogah in smotnih razpisanih delih in nalog v kadrovsko-splošnem sektorju Industrije otroške konfekcije „Jutranjka“ Sevnica, Sevnica, Radna 3.

Prednost pri izbiri bodo imeli kandidati z delovnimi izkušnjami v otroški konfekciji.

O izbiri bomo kandidate obvestili najkasneje v 30 dneh po preteku razpisnega roka.

Za mnoge prekratek dan

Mladi v Domu za učence Majde Silc so poleg učenja aktivni na mnogih področjih

Mlade in mladinsko organizacijo je v različnih okoljih različno čutili. V nekaterih krajevnih skupnostih, delovnih organizacijah ali šolah so zelo aktivni, čeprav se morda ubadajo s prostorskimi in drugimi problemi, druge pa, kot da jih ni. Domovi za učence, kjer so mladi „na kupu“, naj bi bili lep primer aktivnosti mladih. Če je temu res tako, to smo hoteli izvedeti v novomeškem Domu za učence Majde Silc, kjer smo se pogovar-

premalo aktivnosti. To nam je sedaj uspelo v precejšnji meri odpraviti, čeprav je še vedno res, da bolj dela peščica vedno istih.

Dobro sodelujemo z osnovno organizacijo ZSMS Mercator, Domom JLA in vojaki. Na nedavnem občinskem tekmovanju Mladost v pesmi, besedi in spretnosti je naša ekipa, v kateri so bili tudi vojaki, zmagala in se uvrstila na regijsko tekmovanje. Prav tako dobro sodelujemo z borci 10. SNOUB in seveda z občinsko konferenco ZSMS prek konference mladih v vzgoji in izobraževanju. Izpolnimo vse naloge, ki jih dobimo. V letošnjo mladinsko politično šolo pa se je vključilo kar 30 učencev.

Prvo sta šola in učenje, a nekaj časa le ostane za druge dejavnosti. Kako je z interesnimi dejavnostmi v domu?

„V začetku šolskega leta naredimo anketo interesnih dejavnosti. Če je prijavi veliko, dejavnosti organiziramo. Nekateri učenci sodelujejo celo v več kroških, drugi pa nikjer. Za to sta delno kriva slab učni uspeh in prekrivanje krožkov. Učenci smo v domu praktično le 4 dni in v teh dneh je težko vse razvrstiti. Vsak krožek, komisija imajo svoje programe. Mentorji so naši vzgojitelji, zunanje pa je zelo težko dobiti. Pripravljamo tudi predavanja o dogodkih v svetu, problemih mladih, povabimo zunanje sodelavce. Imamo ples, kulturne in brigadirke večere, športna srečanja, za kaj več pa že ni časa. Tudi pravih prostorov za take prireditve nimamo, tudi telovadnice ne. Dobro je pri nas zaživelo informiranje. Vsak torek imamo sestanke in obravnavamo vse naše probleme (problematiko v srednjih šolah, študentski politiko itd.), pred sestanki imamo radijsko uro. Imamo dobro urejene oglasne deske po vzgojnih skupinah in skupno, izdajamo bilten in dvakrat na leto glasilo. V naše delo težko vključujemo prve letnike usmerjenega izobraževanja, ker imajo pouk popoldan, ko so vsi kroški.“

Z. L.—D.

Janja Močan

jali s predsednico konference osnovnih organizacij ZSMS Janjo Močan, sodelovala je tudi podpredsednica Breda Habjan.

„V domu nas je 450 učencev. Organizirani smo v 12 vzgojnih skupinah in vsaka ima svojo osnovno organizacijo ZSMS in domsko skupnost, ki pomeni naše samopravno povezovanje. Prek plenuma domskih skupnosti na ravni vsega Doma oz. delegatov govorimo in odločamo tako rekoč o vsem, kar se v Domu dogaja (razen delovnih razmerij in osebnih dohodkov). Osnovne organizacije ZSMS pa se povezujejo v konferenco. Povsod so seveda izvoljena vodstva in številne komisije, pri konferenci osnovnih organizacij npr. informativna, kadrovska, športna, pa komisija za IPD, SLO, MDA itd., pri domski skupnosti pa komisije za delovne navade (v okviru te spremljamo učni uspeh), higieno, družabna komisija itd. Tako smo se organizirali leta 1979. Prej je bila le ena organizacija in je bilo čutili

KOROŠCI NA OBISKU — Tričlanska delegacija Zveze slovenske mladine iz Koroške, ki jo je vodil njen predsednik Marjan Pečnik, je bila 3. in 4. decembra v gosteh pri novomeški mladini. Med obiskom so si ogledali proizvodnjo v Tovarni zdravil Krka in se z mladimi iz OO ZSMS Krke dogovorili o bodočem sodelovanju. Srečanje so obogatili z ogledom znamenitosti mesta ob Krki in svoj obisk zaključili s pogovorom na OK SZDL ter ogledom zbirke NOB v Dolenjskem muzeju (na sliki). (Foto: Janez Pavlin)

Odgovornost se že bolj ostri

Zbor združenega dela pozval izvoznike, naj decembra pospešeno uresničujejo izvozne plane — K osnutku občinske resolucije za leto 1982 vrsta tehtnih pripomb

4. decembra je zasedal zbor združenega dela novomeške občinske skupščine, ki je tako kot zbor krajevnih skupnosti in družbenopolitični zbor pretresal gospodarjenje po tričetrletnih obračunih ter osnutke občinske in republiške resolucije za leto 1982 in vrsto drugih zadev.

Postala je že navada, da delegati v zboru združenega dela ne sprostijo razprav, kakršne bi bilo pričakovati ob tako pomembni točki dnevnega reda, kot je pretresanje gospodarskih dosežkov. Pričakovati bi bilo, da bi vsaj delegacije iz združenega dela, kjer je bila ugotovljena izguba,

to pojasnjevali, pa niso. Novih sklepov glede boljšega gospodarjenja niso sprejeli, ker so o tem že sklepali pred dvema mesecema, in vse, kar je bilo zapisano takrat, še vedno drži. Skupščina pa je pozvala delovne organizacije, ki se bavijo z izvozom, naj zadnje tedne v decembru naredijo vse, kar je v njihovi moči, da bi bili izvozni rezultati čim boljši. Včasih so tudi v proizvodnji nemočni, če imajo še tako dobro voljo in četudi so pripravljani za izvoz delati ob sobotah in nedeljah. V več delovnih organizacijah zmanjkuje surovin, kar je zadnje čase očitno zlasti v delu Novoteksove proizvodnje, medtem ko to blago že plačano leži na carini.

KOLIKO BO KDO DOBIL?

Valorizacija programov interesnih skupnosti na ravni novomeške občine je možna. Tako so ugotovili delegati vseh treh zborov, ki so prejšnji teden zasedali na ločenih sejah. Zdej bo potekalo med interesnimi skupnostmi dogovarjanje, koliko bo valorizacija komu dala. Vsi so namreč v hudih težavah, zlasti zdravstvo in otroško varstvo, tako da usklajevanje ne bo lahko. O valoriziranih programih in prispevnih stopenjah za leto 1972 bodo sklepale skupščine posameznih interesnih skupnosti.

Predavanja o steklini

11., 12. in 13. decembra po krajih v bližini Posavja predavanja o steklini, ki nas že vse bolj ogroža

Občinski odbor Rdečega križa Novo mesto pripravlja skupaj z veterinarsko službo predavanja o steklini, ki so še posebno pomembna v tistih krajevnih skupnostih, ki mejijo na Posavje, kjer se je steklina že pojavila. Da bi jih približali ljudem, bodo predavanja po vaseh.

V petek, 11. decembra, bodo predavanja v naslednjih krajih: ob 16. uri v gasilskem domu v Dol. Mokrem polju, v domu družbenih organizacij v Orehovicah, v Turkovi gostilni v Dol. Maharovcu, v Luzarjevi gostilni na Gomili in ob 18. uri v učilnici v Pleteljah, v gasilskem domu v Gor. Vrhpolju in v Zagorčevi gostilni v Dol. Brezovici.

12. decembra bodo predavanja ob 16. uri v bifeju v Grobljah, v šoli v Sentejnerju, v šoli v Zameškem, v gostilni v Dobravi, ob 18. uri pa v Ostrogu, v šoli v Sentejnerju, v Strešnikovi menzi v Dobruški vasi in v gasilskem domu v Grmovljah.

V nedeljo, 13. decembra, bodo strokovnjaki o nevarnosti stekline spregovorili po naslednjih krajih: ob 9. uri v gasilskem domu v Dol. Dolah, v dvorani pri KU v Škocjanu, v goslini Perše v Zburah in v šoli v Smarjeti. Ob 11. uri bodo predavanja v gasilskem domu v Zagradu, še eno v dvorani v Škocjanu, v dvorani v Smarjetških Toplicah in v gasilskem domu v Beli cervki.

NEKATERI NE BEV NE MEV

V novomeški občini je še 6 delovnih organizacij, ki niso dale od sebe ne takega ne drugečnega odgovora glede sporazuma o temeljnih planov interesnih skupnosti materialne proizvodnje na republiški ravni. Mimo tega pa je v občini med 92 delovnimi organizacijami, ki morajo o tem odločiti, še 51 takih, ki se niso odločile za sprejem aneksov k sporazumu o temeljnih republiških planov v silih materialne proizvodnje. O tem so razpravljali delegati na zadnjem zasedanju zbora združenega dela novomeške občinske skupščine in menili, da je treba zamudnike resno opozoriti. V prenekatrem primeru — vsaj tako domnevajo — ne gre za nasprotovanje, pač pa za golo malomarnost.

POSPEŠEK KLUBSKI DEJAVNOSTI

Pred kratkim je bil pri občinski konferenci ZSMS Novo mesto ustanovljen odbor za klubsko dejavnost. Pripravili so že program dela in ga tudi denarno opredelili v povezavi z Zvezo kulturnih organizacij. Zaenkrat so vključili predvsem klube, ki že delujejo v osnovnih organizacijah, npr. v Dolenjskih Toplicah, na Dvoru, in upoštevati dejavnost, ki jo že imajo. V prihodnje pa naj bi klubsko dejavnost razvijali tudi v drugih osnovnih organizacijah.

GOSPODARNOST SE SLABŠA

Za 40 odstotkov večji celotni prihodek novomeškega gospodarstva, kot ga je izkazalo leto lani konec septembra, je navidezno lep uspeh, če ne bi bilo zraven še drugih slabosti.

Skoro za polovico več je bilo letos porabljeno za stroške poslovanja, zato se je gospodarnost poslabšala. Najbolj zaskrbljujoče je, da znašajo neplačani prihodki 896 milijonov dinarjev. Ugotovitev, da so obresti letos porasle za 64 odst. v primerjavi z devetmesečno bilanco lani, tudi dokazuje veliko zadolženost gospodarstva. Poprečen osebni dohodek zaposlenega pa je konec septembra letos znašal 9.975 dinarjev, kar je za 31 odst. več kot pred letom dni.

Podrobnejša analiza poslovanja, ki bo v kratkem gotova, bo dala sicer temeljitejši vpogled v poslovne uspehe, vendar je že po prvih podatkih očitno, da ob začetku leta napovedanih uspehov ne bo.

Preveč pravic?

Se več dogovarjanja med komunisti v zdravstvu

Na območju Zdravstvenega centra Dolenjske je v štirih občinskih zaposlenih 1336 zdravstvenih delavcev, od tega 180 zdravnikov. Vsi večji centri so v zadnjih letih dobili sodobne zdravstvene domove in tudi nekateri manjši kraji nove zdravstvene postaje, kar pričča, da je služba osnovnega zdravstva zadnja leta prostorsko in kadrovsko izredno napredovala. Medtem pa novomeška bolnišnica, ki je pred 20 leti doživljala izreden vzpon, že več let nazaduje.

Ima prostore, tudi sposobne kadre, manjka pa sodobne opreme, ker ni bilo denarja zanjo. Celotna zdravstvena služba, ki je postala sodobnejša, pa zato veliko več stane. Zdravstvo je zadnja dva leti v izgubi in kaže, da se bo ta še večala, kajti materialni stroški brezglavno naraščajo, sredstva, ki jih ustanove dobivajo od zdravstvene skupnosti, pa so prepičala.

Z nenehnimi težavami v zdravstvu so se precej ubadale tudi osnovne organizacije ZK v zdravstvenih kolektivih, kjer je 130 članov ali 10 odstotkov vseh zaposlenih. Kar 41 odstotkov vseh komunistov ima visoko izobrazbo. O tem so komunisti — zdravstveni delavci prejšnji teden poročali članom delovne skupine CK ZKS, ki se je mudila pri njih na triurnem pogovoru.

Opozarjali so, da gre varčevanje, ki so ga prevzeli izvajalci zdravstvenih storitev, včasih že tako daleč, da lahko povzroči škodo bolnikom. Prav zato so menili, da bi bilo bolje pretrstati in proučiti vprašanje, če ni krog pravic zavarovancem preširok, ker ga očitno družba ni zmožna financirati.

R. B.

BRUCOVANJE NA OTOČCU

Klub novomeških študentov prireja v petek, 11. decembra, tradicionalno brucovanje na Otočcu. Organizator je za letos pripravil nekoliko spremenjen program, za ples pa bo poskrbel ansambel Orion.

POPRAVEK IZGUBE

V predzadnji številki Dolenjskega lista smo poročali o stanju v tovarni IMV in navedli nekaj podatkov iz devetmesečnega poslovanja. Zapisali smo, da je ta čas dejanska izguba znašala 620 milijonov dinarjev, kar drži, pač pa je knjigovodsko ugotovljena izguba manjša. Ne gre za 923 milijonov dinarjev knjigovodskega primanjkljaja, marveč točno za 847.212.677 dinarjev.

V megli se ne da planirati

Letos bo izvoz v Novolesu znatno presegel uvoz, vendar z zastarelimi stroji ne bodo mogli dosegati takih rezultatov — Medtem novi stroji ležijo na carini

Letos so v Novolesu zapisali v letni plan, da bodo izvozili za 20 milijonov dolarjev izdelkov in da bo produktivnost za 14 odstotkov porasla. Računajo, da ob koncu leta izvozni plan ne bo v celoti dosežen, pač pa so ostali kazalci poslovanja ugodni.

Po devetmesečnem poslovanju so v Novolesu ugotovili 92-odstotno doseganje celotnega prihodka, 11-odstotno rast produktivnosti ter za 66 odst. večji poslovni sklad, kot so ga ustvarili ta čas lani. Kljub temu izvozni plan ne bo v celoti uresničen, ampak bo za 1 milijon dolarjev manjši od planiranega. Še vedno pa izvoz predstavlja v Novolesu 23-odstotni delež celotnega prihodka, to pa je skoro enkrat boljši rezultat, kot ga dosegajo v poprečju slovenski lesarji.

Ker pa izvoz ne bo povsem v skladu s planom, so zmanjšali tudi uvoz od planiranih 8,5 na 6,5 milijona dolarjev. Očitno bo pozitivna devizna bilanca v Novolesu ena najboljših na širšem dolenjskem območju.

Med vzroke za nedoseganje izvoznih pričakovanj štejejo zlasti dolgo in hudo lansko zimo, ki je onemogočala spravilo lesa iz gozdov, zato je bil v proizvodnji znaten izpad. Drugi razlog pa je v tem, da so ob sestavi letnega plana računali na nove stroje. Ti zdaj ležijo več mesecev na carini, proizvodnja pa ponekod poteka v štirih izmenah in na starih strojih je vse več izmačka.

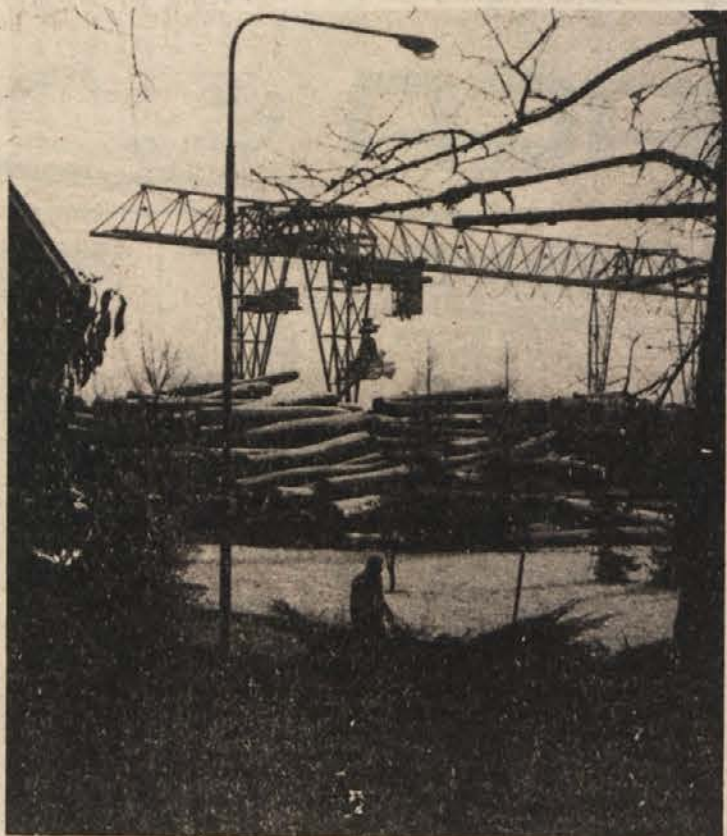
Vse bolj pa v Novolesu postajajo nejevoljni zato, ker v začetku decembra še ne morejo sestaviti realnih planov za prihodnje leto in ne morejo sklepati trdnih poslovnih pogodb, ker so dokumenti siseot nedorečeni.

Ne vedo s čim bodo leta 1982 razpolagali, koliko ustvarjenih deviz jim bo zares ostalo, to pa je eden ključnih kazalcev za sestavo plana. Za lesno industrijo je značilno, da zadnjih deset let zanjo ni bilo pra-

vega posluha v družbi, zato čutijo zaostanek dveh tehnoloških genera-

cij, danes pa bi radi od njih rekorder izvoz. Čez noč se napake ne dajo popraviti, ampak dobra vest je, da se prav v zadnjem času tudi družbena gledanja na lesno industrijo močno spreminjajo.

R. B.

LES — DRAGOCENA SUROVINA — V Novolesu so imeli lansko zimo zastoje, ker zaradi snega ni bilo mogoče spravljati lesa iz gozdov do tovarne. Letos se bolj skrbijo za zaloge, da jim ne bi sneg znova zagodel. Ogromni kupi lesa pa morajo biti še primerno obdelani, preden jih lahko uporabijo v proizvodnji. (Foto: R. Bačer)

Novomeška kronika

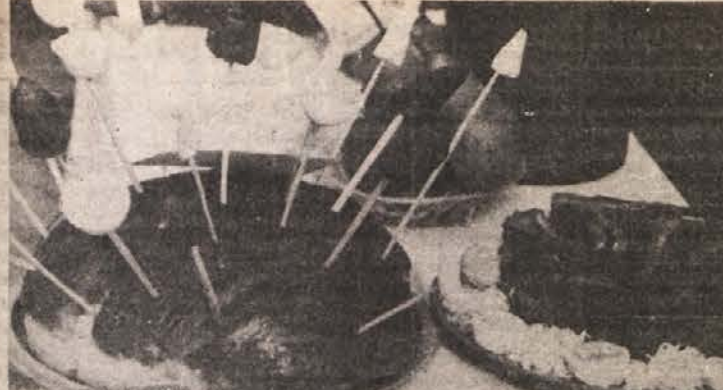
MRAZ PREGNAL PRODAJALKE? — Novomeška tržnica se v zadnjih dneh ne more pohvaliti s pretirano dobro ponudbo. Okoliških kmetič skorajda ni, nekaj jih je bilo le v ponedeljek. Ponujale so predvsem več vrst solate in jajčka, ki pa po 8 dinarjev in več niso šla najbolj v promet. Še kar založene so stalne stojnice, predvsem z različnimi vrstami sadja in zelenjave. Imajo kar lepo solato, na voljo pa so tudi vabljive hruške, jabolka in grozdje. Mandarine, limone in nekaj banan, za katere prodajalci že nekaj časa zatrjujejo, da so zadnje, pa so tako drage, da se jim marsikdo odreče.

NA MOSTIČKU ISTA PESEM — Konzolni most za pešce je ena najbolj prometnih peš poti v vsem mestu, pa občani ravno tu doživljajo vsako leto iste nevšečnosti. Ob zimi drsi, nimaš pa se kam umakniti, če za teboj pripelje še motorist ali mopedist, da kolesarjev sploh ne omenjamo.

NAGLICA PA TAKA! — Preurejanje lokala pod arkado na vogalu Glavnega trga (Goleševa hiša) traja že celo večnost, pa je trgovina še zaprta. Tudi pri prenavljanju Standard-konfekteje na Cesti komandanta Staneta dela ne potekajo z naglico. Ker pa doma skoroda ni kje kupovati, si lahko trgovci ob

Ena gospa pravi, da tri četrtine delegatov v zboru združenega dela na zadnji seji ni vedelo, v čigavem imenu je nastopil delegat sicer dobro razpravo, ko je rekel: „Delegacija DSSS, TLP, BLP je menila...“

DOBER TEK PO PIŠEČKO! – V krajevni skupnosti Pišece gospodinjice že nekaj let zapored prirejajo razstave izvirnih domačih jedi. Letos so razstavo združile s slovesnostjo ob otvoritvi večnamenskega doma. To je bil doslej najobsežnejši prikaz dobrot na kmečki mizi. Okoli 75 gospodinjic je sodelovalo na razstavi s 150 izdelki. JEDI so bile naprodaj po zmernih cenah, zato so hitro pošle. (Foto: J. Teppey)

ZA STO NOVIH ULIC POVEČANE BREŽICE

Za občane to ni nič novega, saj so že pred letom dni razpravljali o osnutku odloka o priključitvi nekaterih naselij k Brežicam in o poimenovanju ulic. Z njim se v „prizadetih“ krajevnih skupnostih niso vsi strinjali. Bali so se, da bo s tem ogrožen njihov obstoj, da na primer kmetje ne bodo smeli več rediti živine, da bodo morali plačevati prispevek za mestno zemljišče in da bodo morali svoja zemljišča odstopati za pozidavo. Komisija je pojasnila, da je strah odveč, ker to urejajo odloki, zato se v Šentlenu, v Brežini, na Črncu, v Zakutu in Trnju tudi po priključitvi k Brežicam življenje ne bo spremenilo.

SREČANJE BORCEV NA BIZELJSKEM

V osnovni šoli na Bizeljskem so bodo v soboto, 12. decembra, sešli na tovariškem srečanju preživeli Kozjanci in borci iz Hrvaškega Zagorja. Borci iz Kozjanskega odreda je samo še devet, njihovih tovarišev iz Zagorskega odreda pa trideset. Srečujejo se vsaki dve leti. Svidenja imajo v Kumrovcu, v Bistrici ob Sotli in na Bizeljskem.

Brigada na poziv

V Brežicah snujejo posebno intervencijsko brigado

Občinska konferenca ZSMS v Brežicah snuje intervencijsko brigado, ki bo v dveh urah nared, če bo to potrebno. Na pomoč naj bi prišlo pri poplavih, pri razkladanju vagonov, pri obiranju koruze, trganju grozdja in drugih nujnih delih. To bo stalna brigada, v kateri bodo mladi in mladinke, ki so najmanj enkrat sodelovali na delovni akciji.

V prihodnjih letih predvidevajo mladi tudi sodelovanje pri večjih delih v občini, na primer pri obnovi vinogradov na Bizeljskem, pri postavljanju telefonskih kablov na Pišečkem ter pri modernizaciji cest v občini. Za mlade bo to šola za republiške delovne akcije.

Več znanja - za enak denar

Po dolgih razpravah je le zmagalo prepričanje o novi organiziranosti šolanja

„Z enako količino denarja, kolikor smo ga doslej potrebovali za izobraževanje v trebanjski občini, hočemo v novi Vzgojno-izobraževalni organizaciji še izboljšati kvaliteto vzgojnega in izobraževalnega dela, hkrati pa ne zmanjšati življenjske in delovne ravni učencev in učiteljev,“ pravi direktor VIO Vladimir Silvester.

Kot kaže, so v trebanjski občini na pravi poti k temu cilju, saj je 270 članov nove delovne organizacije po dolgem prepričevanju le dojelo potrebnost in smotrnost nove organiziranosti. Tako kot ob vsaki novi stvari so se namreč tudi okoli VIO lomila kopja, zato ni bil dovolj samo elaborat o ekonomski upravičenosti takšne organiziranosti, ampak je bilo treba tudi ustno prepričevati delavce in delegatske telesa. In prvi rezultati so že vidni, zlasti na materialnem področju. Zdjaj je enotno urejena skupna poraba, poenotili so kriterije za dodeljevanje stanovanjskih kreditov, stanovanj, glede prehrane in osebnih dohodkov. Precejšnje uspehe pa so dosegli tudi že pri učno-vzgojnem delu, ki ga nameravajo s razvijanjem aktivov še izboljšati.

„Z delovanjem predmetnih in razrednih aktivov želimo, da bi se delo izboljšalo, da bi dobilo svoj konkretni odraz pri pouku. Z aktivni naj bi razbremenili učitelje mučnega administrativnega dela, kot je razmnoževanje testov, priprava programov in podobnega. Vendar večje strokovnosti ne bomo dosegli samo z aktivni, ampak tudi s kadrovsko izpopolnitvijo strokovnih služb. Zdjaj že imamo polovično zaposleno pedagoginjo pa psihologa, socialnega delavca in logopedja, vendar je to še premalo. V sistemizaciji imamo predvideni delovni mesti psihologa in socialnega delavca, vendar se lahko marsikaj še zatakne pri denarju.“

To je za zdaj vse, kar so v VIO naredili v teku slabega leta. Vendar se zdi, da so ponekod več pričakovali, zato je bilo več ostrih vprašanj, kaj je bilo narejenega. V osrčju tega spraševanja pa je bilo vprašanje, zakaj še ni bila izpeljana registracija nove delovne organizacije. Direktor Silvester je odgovornost za neizpolnitev te naloge sprejel na svoja pleča, ne da bi sam izvajal ta opravila, hkrati pa je na nedavnem zasedanju skupščine sprejel obveznost, da bo registracija izpeljana do konca

januarja 1982. In tedaj bo tudi konec nekaterih težav okoli financiranja, zaradi katerih je prihajalo do razgata zlasti v vzgojnovarstveni organizaciji.

ELEKTRIČARJI „POZABILI“ NA DOBRNIČ

Resda je Dobrič, kot radi rečemo, bogu za hrbtom, vendar pa le ni tako daleč, da bi moral tamkajšnji prebivalci na popravilo javne razsvetljave čakati cela dva meseca. Sele na pritisk in osebne intervencije odgovornih s trebanjske občine so se električarji le oglasili. Zdjaj je razsvetljava popravljena, Dobričani pa še niso pozabili na počasnost električarjev.

PODPISUJTE SE, PLAČATI PA NOČEJO

Podpisovanje samoupravnega sporazuma o pospeševanju kmetijstva v trebanjski občini kar dobro poteka. Dosljedni ga je podpisalo kar precej podpisnikov, težava pa je v tem, da potem nočejo plačevati prispevkov. Podobno uspešno poteka tudi podpisovanje drugih sporazumov, plačevanje pa je tam malo boljše. Končni podatki o poteku uresničevanja samoupravnih sporazumov bodo kmalu znani, tedaj bomo o tem več poročali.

O VZPONU NA GRŠKI OLIMP

Mirenska planinska skupina, ki deluje še malo časa, razvija vrsto dejavnosti. Tako za petek, 11. decembra ob 17. uri zvečer, pripravljajo v Domu TVD Partizan predavanje o vzponu na vrh Musala v Bolgariji in Olimp v Grčiji. Predaval bo Alojz Anželj iz Planinskega društva Sevnica. Predavanja se lahko udeležijo vsi, ki jih hribolezništvo zanima. Vstopnine pa ne bo.

TREBANJSKE NOVICE

Spodbuda ustvarjalnosti

Za dan republike nagradili dva inovatorja

Letošnji nagradi za inovacijske dosežke vzbujata upanje, da bo ustvarjalnost tudi v brežiški občini dobila večjo veljavo in da avtorji izboljšav in raziskav ne bodo ostali anonimni.

Antunu Franoviču, zdravniku specialista za fizikalno medicino in rehabilitacijo iz zdravilišča v Čačških Toplicah.

Marjan Grojzdek je vodja vzdrževalne službe v Tovarni pohištva v Brežicah in se že več let posveča inovacijam v proizvodnji. Leta 1975 je z izpopolnitvijo robne furnirke prihranil delovni organizaciji skoraj 400 tisoč dinarjev, od katerih naprej pa se letni prihranek še povečuje. Tri leta pozneje je inovator Grojzdek še z dvema sodelavcema izpopolnil sistem za odsesovanje žagovine. S svojimi zamislimi je tov. Grojzdek nešteto krat preprečil zastoje v proizvodnji, zato zasluži priznanje tudi zunaj svoje delovne organizacije.

Dr. Antun Franovič iz tozda „Terme“, kjer dela že poldrugo desetletje, se je uveljavil s študijo „Nasveti bolnikom z ankilozantnim spondilitisom“. Studenti medicine in zdravniki jo s pridom uporabljajo kot priročnik za področje revmatologije. V knjigi so zbrani napotki za zdravljenje in usposabljanje tovrstnih bolnikov za delo. Izvirne postopke dr. Franoviča je osvojila zdravstvena služba SR Slovenije, kar ni le priznanje avtorju, ampak tudi kolektivno Term na Čatežu.

Občinska raziskovalna skupnost je tokrat prvič zbrala tolikšno denarno vsoto, da je lahko razpisala nagrade in z njihovo podelitvijo dala javno priznanje dvema inovatorjema, strojnemu tehniku Marjanu Grojzdku iz Tovarne pohištva in dr.

NOVO V BREŽICAH

OBJEKTI STOJE, NE DOBJO PA ZADNJEGA PEČATA – V mestu je na papirju precej več nedokončanih investicij kot na pogled. Zatika se namreč pri izdaji uporabnih dovoljenj. Brez teh so na primer stanovanjske stolpnice v Trnju, Dijaški dom, postaja milice in Dom splošne ljudske obrambe v Brežicah, Čeprav življenje v njih normalno poteka. Vse te stavbe so namreč vezane na čistilno napravo, ki bi morala delovati že lani, pa se rok vedno znova odmika.

BREŽIŠKE VESTI

Kmečke žene na porodniški?

Odmevne pripombe iz razprave sindikatov o dokumentu za 3. konferenco ZS Slovenije

Osnutke listine za 3. konferenco Zveze sindikatov Slovenije, ki bo februarja prihodnje leto, so v krški občini v javni razpravi temeljito dopolnili, zato ne presečena odmevnost razprav med delovnimi ljudmi in občani, ki upravičeno pričakujejo, da bodo njihove pripombe upošteevane ne le v končnem besedilu dokumenta, marveč tudi v praksi.

Osnovnim organizacijam ZSS so se v razpravi pridružili še izvršni odbori sisov pa organi občinske konference SZDL in telesa občinske sindikalne organizacije, da bi občinski svet ZS nazadnje stnil raznotere poglede v enotna dopolnila. Zastavimo se tokrat pri poglavju o življenjskih razmerah delavcev, ki je poleg tistega, ki govori o pokojninskem zavarovanju in socialni varnosti starejših občanov ter kmetov, doživelo najtehtnejše in tudi najštevilnejše pripombe. Ze pri stanovanjski gradnji bi morali upoštevati potrebe starostnikov, da bi dobili manjša in zato tudi cenena, a lahko dostopna stanovanja.

Močan poudarek so dajali v razpravi otroškemu varstvu. Poglobljeno se je treba lotiti zlasti reševanja porodnega varstva kmetic. Kmečki ženi je ob prizadevanjih za čim večjo pridelavo hrane treba zagotoviti vsaj osnovne socialnovarstvene pravice, hkrati pa zmanjševati razlike pri zagotavljanju vzgoje in varstva ter izobraževanja med kmečkimi

otroki in otroki drugih delavcev. V Krškem predlagajo, naj bi v Združni zvezi Slovenije izvedli

referendum k samoupravnemu sporazumu o izvajanju pravic do porodniškega dopusta. Ker je gotovo, da kmetje sami ne bi zmogli takega finančnega bremena za porodniški dopust svojih žena, menijo Krčani, da brez solidarnosti delavcev v združenem delu za dodaten vir dohodka ne bo šlo.

Na dobri zemlji ujet čas

Vzorna kmetija Janeza Žarna iz Nemske vasi 1

Po vojni so trije otroci Zarnovih iz Nemske vasi I ostali brez očeta, zato je, razumljivo, največje breme ob materi prešlo na pleča najstarejšega otroka – Janeza. Res škoda bi bilo lepe kmetije, ki se bohoti na dvajsetih hektarjih; od tega je polovico zemlje obdelovalne.

Janez Žarn: izpopolnjevanje je nujna.

odgovorne funkcije, o katerih pa Žarn skromno molči. Vzorno urejena kmetija, z vsjo potrebno mehanizacijo in zglednim gospodarskim poslopjem se lahko upravičeno ponaša s prostorno, preurejeno domačijo, ki je bila po ustnem izročilu narejena s tlako. „Pred tremi leti smo dobili še telefon. Skupaj z vaščani Nemske Gore iz sosednje leskove KS smo predračun PTT Novo mesto – 305 starih milijonov s prostovoljnimi delom dvakratno oklestili, vseeno pa je sleherni izmed 110 telefonskih priključkov veljal tedaj gospodinjstvo 13 tisočakov – seveda novih dinarjev.“

Kljub temu da skušamo zgolj v skopih besedah omeniti Zarnovo privrženost boljšemu, naprednejšemu, skorajda zmanjkuje prostora za najpomembnejše podatke o konkretnih dosežkih kmetovanja na zelo rodovitni ilovnati prsti. „Na poltretjem hektarju je zasajenih 8.000 trti, ki so lani dale 22 ton grozdja, več kot 100 hektolitrov vina, letos pa je kakovostnejši pridelje,“ pripoveduje Janez Žarn. Dobrih 2.300 sadik jaboln je letos obrodilo 5 ton jabolk jona-gold, idared in gloster. „Čudovitih jabolk krškemu Agrokombinatu res ni težko izvoziti, prodati na tujce.“

BOJ PROTI ALKOHOLIZMU

Koordinacijski odbor za boj proti alkoholizmu in narkomaniji pri predsedstvu občinske konference SZDL Krško je večeraj ocenil aktivnosti boja proti alkoholizmu, člani odbora pa so se dogovorili o dejavnosti v prihodnjem letu. Vse bolj prevladuje spoznanje, da je alkoholizem bolezen, zoper katero se je moč boriti le organizirano, predvsem pa je pomembno preventivno delovanje v delovnih kolektivih in krajevnih skupnostih.

KRŠKI TEDNIK

Povprečno štirikrat pri zdravniku

Dr. Željko Halapija: „Zdravstveni delavci storili vse za zmanjšanje stroškov.“

Razkorak med rastjo stroškov in prihodki muči tudi zdravstvo. Občinska zdravstvena skupnost v Sevnici je ob tričetrtletju izkazovala nad 9 milijonov dinarjev primanjkljaja.

Kako je s tem, je bilo tudi za delegate zborov občinske skupščine obrazloženo v strnjemem poročilu občinske zdravstvene skupnosti. O problemih smo se pogovarjali z direktorjem sevniskega zdravstvenega doma, tozdom celjskega Zdravstvenega centra, dr. Željkom Halapijo.

Uvodoma je razgrnil poročilo o tričetrtletnem poslovanju centra. V tričetrtletju so po tozdihi dobili le 19,8 odstotka več denarja kot lani, cene pa so se v istem času dvignile za preko 50 odstotkov. Posamezne občine so resda težo primerljive, vendar je npr. v tričetrtletju laški zdravstveni dom imel za 230 tisočakov izgube, šentjurski, ki je na splošno znan kot dober, 130 tisočakov izgube, sevniski le 60 tisočakov, celjska kirurgija pa 3,22 milijona dinarjev.

PREPOLNA DVORANA – Občinski „Pokaži, kaj znaš“ pred dnevom republike v Sevnici je privabil mnogo nastopajočih, največ mladih. Dvorana gasilskega doma in hodnik pa so bili tudi prepolni gledalcev. Na sliki: Boštanjčanke med nastopom. (Foto: A. Zeleznik)

SEVNIŠKI PABERKI

SE OPREZNOST PRED STEKLI-NO – Od 14 listic, pokončanih v začetku novembra, je laboratorijska preiskava potrdila steklino-le na eni živali. Kljub temu je še naprej nujna opreznost. V analizi je nekaj na novo pokončanih živali. Kmetje so jih pobili z vilami na Podvrhu in Zabukovju, ko so skušale vdreti v hleve. Psi morajo biti še nadalje priklenjeni, mačke pa zaprte na območju vse občine.

ZA LEPŠE OKOLJE – Hortikulturna sekcija zasavskega društva v Sevnici je v ponedeljek pripravila zanimivo predavanje s filmi. Tone Krušnik iz Brežice je s filmi ponazoril, kakšen naj bi bil cvetlični vrt skozi vse leto. Prizadvena sekcija namerava do pomladi pripraviti več podobnih predavanj.

GASILCI POSREDOVALI – V sredo, 2. decembra, se je jel s sevniske gmajne valiti spet gost črn dim. Čmarila se je odpadna guma in usnje. Vse te navlake, ko so jo tja še vozili, niso povsem zagrnili z zemljo. Gasilci so smodnjec pogasili s štirimi cisternami vode.

Prodrli s cesto

Vzorni Žigarčani

Kogar vodi pot v hribe nad Lončarjevim dolom, je prijetno presenečen, kako so domačini z Žigarskega vrha v razmeroma kratkem času razširili nekdanjo slabo pot.

Niso torej Žigarčani prvi le pri volitvah in glasovanjih za samoprispevke. Sedaj, ko je prišla na vrsto njihova cesta, so se še bolj zagrizli v delo. „Odriti je bilo treba kubične in kubične, so jih ublažili, odstranjeni material so prepeljali v globeli. „Vozišče bo široko 5 metrov, čonam bo vreme le še malo slo na roko, bomo s prepusti in kanalizacijo ter navažanjem gramoza opravili v slabem tednu dni.“ je dejal Jože 2. decembra.

Tudi v te hribe se je torej že sedaj mogoče lažje pripeljati. Žigarčani, kakšnih 44 njihovih domačij je raztresenih po tem delu Kozjanskega, so delali po skupinah, največ ob sobotah in nedeljah, ko so tudi delavci doma.

Težavam ni še videti konca

Semiška Iskra je v desetih mesecih ustvarila le 60 odst. načrtovane proizvodnje

Težave, ki pestijo semiško Iskro vse letošnje leto, krepko vplivajo na poslovanje te največje delovne organizacije v črnomaljski občini. Začarani krog manjšega izvoza na konvertibilno tržišče in s tem omejen uvoz potrebnih reprodukcijskih materialov, brez katerih ne morejo proizvajati izdelkov za izvoz, se vedno bolj zapira in sprepleta.

Tako so v oktobru uresničili le dobro polovico v letnem gospodarskem planu za ta mesec načrtovane proizvodnje. Le avgusta, v času dopustov, je bila proizvodnja še manjša. Najhuje je v tozdu Energetski

kondenzatorji, kjer so oktobra izpolnili komaj dobro četrtino planirane proizvodnje.

Celotna delovna organizacija je v desetih mesecih letošnjega leta uresničila le 60 odstotkov načrtovane proizvodnje. Celotni prihodek je

v tem obdobju znašal 983,3 milijona dinarjev, kar je tričetrt planiranega celotnega prihodka za letošnje leto. V tem obdobju je Iskra ustvarila za 368,1 milijona dinarjev dohodka, kar je 89 odstotkov načrtovanega za celo leto; čisti dohodek znaša 240 milijonov dinarjev oz. 84 odst. načrtovanega celoletnega. Za osebne dohodke so dali iz čistega dohodka le 18 odstotkov več kot v enakem lanskem obdobju oz. 83 odst. z letošnjim planom načrtovanih. Za stanovanjsko gradnjo pa so v desetih mesecih namenili 6,4 milijona dinarjev, kar je celih 22 odstotkov manj kot v enakem lanskem obdobju in le dobra polovica za letošnje leto načrtovanega denarja za stanovanjsko gradnjo.

V Iskri se zavedajo, da se do konca leta ne bodo izklopili iz težav, ki jih tarejo že toliko časa. Tako so v prejšnjem mesecu lahko uvozili za 147.000 dolarjev reprodukcijskega materiala, kar pa je komaj četrtina njihovih potreb za normalno proizvodnjo. Seveda so uvoženi material v glavnem porabili za proizvodnjo, namenjeno za izvoz na konvertibilno tržišče, saj vsak izpad pri izvozu že naslednji mesec zmanjša že tako pičle uvozne pravice.

A. B.

ČRNOMALJSKI DROBIR

VIKEND V ZNAMENJU HAZARDA - Ne, ne, ne gre za prepovedane igre na srečo, kaj šele da bi v temnih zakotjih vadljali za devize! Res pa je, da sreča že dalj časa kaže zelo prijazen obraz ansamblu Hazard, ki je konec tedna prepeval pred nabito polnima dvoranama v črnomaljski občini. Najprej v Vinici v okviru oddaje „Spoznavajmo svet in domovino“, v nedeljo pa v Semiču. Očividci pravijo, da doslej še nobena prireditev v teh krajih ni zvalila take množice v dvorano. Pesem „Kopalnico ima“ avtorjev Silva Mihelčiča in Tonija Gašperiča je tudi tokrat izzvala največ navdušenja.

Črnomaljski poročevalec

Vinica zdravih zob

K zobozdravniku hodita že dve tretjini prebivalcev - Na voljo tudi zobni tehnik - Pregledi za šolarje

Viniška zdravstvena postaja se je pred dobrimi dvema mesecema preselila v nov, udoben zdravstveni dom, ki je za to nerazvito krajevno skupnost z 2.400 prebivalci ena najpomembnejših pridobitev v zadnjem času in bo ustrezala potrebam tega območja po zdravstvenem varstvu še več desetletij.

Marica Grmšek: „V naši ordinaciji imamo povprečno 25 do 30 pacientov na dan.“

Od kar je pred petimi leti v Vinico prišla zobozdravnica Marica Grmšek, dela v tem kraju zobozdravstvena ordinacija vsak dan. „Vinica je moje prvo delovno mesto in upam, da bom tukaj ostala,“ pravi Grmškova, ki se na

delo vsak dan vozi iz 25 km oddaljene Duge Rese. V teh letih se je močno navezala na kolektiv zdravstvene postaje in na ljudi iz teh krajev, oni pa nanjo. Prej je zobozdravstvena ordinacija delala le dvakrat na teden, zadnjih pet let, kot rečeno, vsak dan, ob ponedeljkih pa popoldne. V Vinici je poskrbljeno tako rekoč za vse zobozdravstvene storitve, saj poleg zobozdravnice in asistentke dela tudi zobni tehnik.

Takoj ko je Grmškova začela delati v Vinici, je ob podpori vodstva šole uvedla sistematske zobozdravstvene preglede za tamkajšnje šolarje. „Stanje na tem področju je sedaj v glavnem sanirano,“ pravi zobozdravnica. Zadeva je urejena tako, da otroci ne zamujajo pouka, saj prihajajo k zobozdravniku pred poukom oziroma po njem. Čakalna doba pri viniški zobozdravnici ni dolga. „Od okoli 2.400 prebivalcev krajevne skupnosti jih redno hodi k zobozdravniku 60 do 70 odstotkov, kar je ravno prav za enega terapevta. Pri nas imamo vsak dan 25 do 30 pacientov, naročamo pa jih na pol ure in nikomur ni treba dolgo čakati.“ Le za protetične usluge je treba dalj čakati, kajti to področje je bilo dalj časa precej zapostavljeno. „Naredimo, kolikor zmoremo tehnik,“ pravi Grmškova.

A. BARTEJ

Kako smo porabili samoprispevek?

Objekti usmerjenega izobraževanja dograjeni in uspešno delajo - Končni obračun

V občini Kočevje je bil 30. maja uspešno izveden referendum za uvedbo samoprispevka za izgradnjo objektov, potrebnih za usmerjeno izobraževanje. Takrat je bilo predvideno, da se bo zbralo za ta namen skupno 20 milijonov, zaradi inflacije pa se je nabralo več.

Delegati občinske skupščine so na zadnji seji razpravljali o zaključnem poročilu o tem samoprispevku. Od 1. julija 1976 do 30. junija letos se je za ta namen zbralo od samoprispevka 34.031.298 din, od obresti še 12.882 din, izobraževalna skupnost Slovenije pa je prispevala 7.380.000 din, da se je skupno zbralo v ta namen 41.424.181 din.

Večina zbranega denarja je bila porabljena za gradnjo novega šol-

skega objekta (29,6 milijona), opremo šole (2,7 milijona), opremo kuhinje pri osnovni šoli, ki kuha tudi za potrebe usmerjene šole (gimnazije, centra poklicnih šol), in za plačilo obroka posojila za telovadnico z bazenom, ki jo ta šola tudi uporablja (1,34 milijona).

Ostali denar je bil porabljen za načrte, prispevke, selitev, soglasja, odkup zemljišča, nadzor, stroške SDK, dnevnice, potne stroške in gostinske storitve. Doslej je bilo za vse te namene porabljenih skupno 37.628.743 din, neparabljenih pa je ostalo 3.975.437 din.

V novem šolskem posloju je skupno nekaj preko 3.000 kv. m prostorov, kar bi zadoščalo za 700 učencev v eni izmeni. Letos obiskuje pouk v eni izmeni 311 učencev (11 oddelkov) gimnazije in 304 učenci Centra poklicnih šol (14

oddelkov). Popoldne in zvečer pa uporablja učilnice Delavska univerza za pouk oddelka trgovske šole in drugih oddelkov oz. šol za odrasle.

Za dokončno usposobitev srednješolskega centra bi bilo potrebnih še 4,05 milijona dinarjev, in sicer za posodobitev opreme in naprav v nekaterih učilnicah in tehnični delavnici, za nakup učil, za opremo strojepisnice, ureditev okolice šole in osposobitev razdeljevalne kuhinje. Za vse to bi porabili tistih 3.795.437 din, ki so ostali od samoprispevka, preostali manjkajoči denar pa bi dodali iz sredstev amortizacije šole.

J. P.

- Zakaj si mulcu navil ušesa, ker je vrgel na tla ovitek čokolade, starejšemu možaku, ki je takoj za njim odvrnil cigaretno škatlo, pa ne?

- Ker mladega lahko še kaj naučiš, pri starem pa je ves trud zaman.

DROBNE IZ KOČEVJA

KRMIMO PTICE - Sneg nas je spet iznenadil in povsod povzročil težave, saj ga je največ zapadlo prav na soboto, ko je bil dela prost dan, in to še pred prazniki. Zaradi snega in mraza najbolj trpijo ptice. Zanje so doslej skrbeli predvsem šolski otroci. Letos vidimo bolj malo krmilnic. Postaviti jih je treba čimprej, in to pravilno.

SPET STARE STEZICE - Ob novem snegu so občani spet naredili bližnjice preko parkov in zelenic. Najbolj je to vsako leto opazno v središču mesta v parku pri Nami. Tudi letos se je slika iz prejšnjih let ponovila.

KOČEVJSKE NOVICE

So Romi le občinski?

Z vključevanjem Romov v družbo bo še veliko težav

V občini Kočevje živi 321 Romov, in sicer v 8 naseljih in 62 družinah. Največ (137 v 24 družinah) jih živi v Željnah. Med Romi je 169 moških in 152 žensk. Predšolskih otrok je 86, šoloobveznih pa 60. Zaposlenih je 46 Romov.

Romi se težko in počasi trgajo iz spon zaostalosti. Veliko je še nepismenih, malo zaposlenih, žive v slabih stanovanjskih razmerah, higienske razmere pa so seveda tudi slabe. Prirodni prirastek Romov je nadpovprečen, pa tudi umrljivost je večja.

Komisija za vprašanje Romov pri občinski skupščini Kočevje je pred kratkim pripravila poročilo o Romih, o katerem so nato razpravljali delegati vseh zborov na zadnjih ločenih sejah. Podanih je bilo tudi več predlogov, kako splošne razmere Romov izboljšati.

Malo šolo obiskujejo vsi Romi. Od šoloobveznih Romov jih prihaja redno k pouku le slaba polovica. Delovnih navad

Romi nimajo in niso za organizirano delo, saj hitro zapuščajo delo, posebno mlajši. Radi se tudi selijo iz kraja stalnega prebivališča, dogaja se celo, da pridejo na Kočevsko iz drugih občin.

Delegati so se s predlogi za trajno rešitev romskega vprašanja in vključitvijo Romov v družbo ostalih občanov v glavnem strinjali. Nekateri razpravljalci pa so tudi menili, „da imamo sami s sabo veliko problemov in ne bi smeli biti z Romi preveč širokogrudni. Veliko jim nudimo, zahtevamo pa malo. Obravnavati jih je treba enakopravno z ostalimi občani.“ Vendar se je treba zavedati, da bo z vključevanjem Romov v normalno življenje več dela in stroškov, ker so pač doslej drugače živeli, mislili in delali. Verjetno pa romsko vprašanje ne bi sme lo biti prepuščeno v reševanje le občinam, v katerih Romi žive, saj je romsko vprašanje tudi narodnostno vprašanje.

J. PRIMC

„Gospodarila“ tudi inflacija

Po devetih letošnjih mesecih v metliškem gospodarstvu ni izgubašev - Slabša gospodarnost poslovanja - Povprečni osebni dohodek tik pod 9.000 dinarji

V devetih mesecih letošnjega leta nobena temeljna organizacija združenega dela v metliški občini ni poslovala z izgubo. Čeprav je celotni prihodek v primerjavi z enakim lanskim obdobjem za 48 odst. večji, se je gospodarnost poslovanja zmanjšala, saj so porabljena sredstva kar za polovico večja kot v devetih mesecih lanskega leta.

Gospodarstvo je ustvarilo nekaj manj kot 2,6 milijarde dinarjev celotnega prihodka, dohodek, ki se je v primerjavi z enakim lanskim obdobjem povečal za 44 odst., pa znaša 656 milijonov dinarjev in je za 4 odstotke nad načrtovanim. Planiranega dohodka niso dosegli: Beti, tozd Konfekcija; Novolesova Tovarna kopalniške opreme, metliški Pionirjev tozd ter TGP, tozd Transport in skupne službe. Čisti dohodek metliškega gospodarstva v devetih mesecih znaša dobrih 438,5 milijona dinarjev, kar je za 37 odst. več kot v lanskem obdobju.

Čeprav se je akumulacijska in reprodukcijska sposobnost gospodarstva močno izboljšala (sredstva akumulacije so večja za 98 odst., reprodukcije pa za 61 odst.), pa za načrtovanimi sredstvi za akumulacijo zaostajajo za tri odstotke.

Za osebne dohodke je gospodarstvo v letošnjem obdobju namenilo okoli 290 milijonov dinarjev ali 28 odst. več kot v lanskem; čisti osebni dohodki so se povečali za 36 odstot-

DRUŽBENI PLAN V PRIHODNJEM LETU

Metliški izvršni svet je na prvi decembrski seji v petek, 4. decembra, razpravljal o osnutku resolucije o politiki izvajanja družbenega plana metliške občine za to srednjeročno obdobje v prihodnjem letu; beseda je tekla tudi o pospeševanju razvoja malega gospodarstva ter o razvoju mladinskega turizma v dolenski regiji. Govor je bil še o rebalansu proračuna občine za letošnje leto in osnutku občinskega proračuna za prihodnje leto.

kov, tako da znaša povprečni osebni dohodek v gospodarstvu 8.994 dinarjev. V gospodarstvu je zaposlenih 2.661 ljudi, kar je za 2,4 odst. več kot v lanskih devetih mesecih.

Pri dokaj ugodnih kazalcih gospodarjenja pa je treba vedeti, da imajo za take rezultate v veliki meri „zasluge“ višje cene in visoka inflacija. Organizacija združenega dela pa se že vseskozi otepaajo z velikimi težavami pri zagotavljanju reprodukcijskih materialov, surovin in rezervnih delov, kar precej otežuje uresničevanje načrtovane proizvodnje, še posebej za izvoz. Zavedajo se tudi, da bo stopnja rasti dohodka v prvih devetih mesecih težko obdržati do konca leta.

A. B.

SPREHOD PO METLIKI

DVA STROJA STA Približno PET MINUT rila zemljo nasproti samopostrežnice, da bi tako označila začetek del poslovno-stanovanjskega dela Metlike. Igrala je tudi godba na pihala in govornik ni manjkal. Po slovesnosti sta krenila stroja proti Črnomlju in eden od njiju je obstal le nekaj metrov od bodočega novega naselja. Crknil je pri živinskem trgu. Krajanstvo upa, da v tem ni nikakršne simbolike.

DA IMAJO NEKATERI SOMESČANI časa na pretek, priča anonimno pismo, ki ga je prejela pred dnevi tovarišica, ki je dobila kot prvi kupec nove Alpinine trgovine čevlje zastoj. Nepodpisani ji očita to, da bi morali pripasti čevlji pač nekemu drugemu, ki nima toliko denarja. Kdor koli je že odtipkal pismo, bi bilo zanj veliko pametneje, če bi se lotil koristnega dela, namesto da vznemirja ljudi s pisanjem traparij, neslanosti in neokusa. V Metliki oddano pismo je šolski primer malo meščanske nevoščljivosti.

metliški tednik

Zakaj zavajamo sebe in druge?

Načrtujmo pametno, po možnostih in ne po željah - Popraviti načrte, ki so preveliki

Triodstotno rast realnega družbenega proizvoda, 6- do 7-odstotno rast izvoza in 1,5- do 2-odstotno rast zaposlenosti predvideva osnutek resolucije o družbeno-ekonomski politiki in izvajanju družbenega plana občine Ribnica za leto 1982. Še ta mesec bo po obširni javni razpravi resolucija predvidoma tudi sprejeta.

V resoluciji bo poudarek dan produktivnejšemu delu (tu so še velike rezerve), dohodkovnemu povezoivanju (na tem področju je doslej malo narejenega), varčevanju na vseh področjih in ravneh, povečanju proizvodnje hrane, zaostajanju porabe za rastjo dohodka; pomemben cilj pa bo tudi izboljšanje plačilne bilance s tujino.

Ena glavnih nalog bo sprejemanje stvarnih načrtov, kar pomeni, da bo treba sedanje - ki so bolj odsev želja kot dejanskih možnosti - spremeniti oz. dopolniti. V mnogih OZD načrtujejo še preveč optimistično in ne upoštevajo dejanskega stanja in možnosti gospodarstva. Tako so ponekod za leto načrtovali 10 in celo večodstotno rast, dejansko pa bodo dosegli mnogo manjšo.

Povsod svečano za praznik

Proslave, likovne razstave, pevška revija in drugo

Letošnji dan republike so svečano proslavili v vseh krajih ribniške občine, najbolj pa v Ribnici, kjer so odprli tudi nov zdravstveni dom.

V Ribnici je bila osrednja svečanost v domu JLA. V bogatem kulturnem programu so sodelovali člani KUD Gallus, godba na pihala, glasbena šola in nonet Vitra. Na svečanosti je govoril France Skrabec, podelili pa so tudi značke aktivistom OF.

V Sodražici je govoril Janez Novak, podelili pa so 150 značk aktivistom OF. V kulturnem programu so nastopili šolarji in mladinci ter tamburaški zbor.

V Loškem potoku je KUD Ivan Vrtačnik organiziral pevsko revijo. Nastop je poslušalo veliko prebivalcev tega dela ribniške občine.

Podobne prireditve so bile še v Dolnji vasi, Velikih Poljanah, pri Sv. Gregorju in drugod. Povsod so šolarji, mladina in občani svečano proslavili praznik.

Tako, nestvarno načrtovanje povzroča težave že doma, se pravi v posamezni delovni organizaciji, hkrati pa vzbuja neresnične upe v drugih okoljih, predvsem v samoupravnih interesnih skupnostih. Nestvarni podatki torej zavajajo in so zato neuporabni.

Število zaposlenih bodo le malenkost povečali. Prednost pri zaposlovanju bodo imele OZD, ki se bodo na novo usmerile v izvoz na zahod, oz. bodo izvoz bistveno povečale. Dodatne potrebe po delavcih bodo OZD krile z boljšo organizacijo dela ter s popolnejšim izkoriščanjem znanja in delovnega časa že zaposlenih delavcev. Pri novih in dodatnih zaposlitvah bo imelo popolno prednost zaposlovanje pripravnikov. Seveda bodo morali v pokoj tudi vsi,

ki imajo pogoje za pokojnino, pa tudi honorarno delo bo moralo biti občutno zmanjšano, ker bo le tako možno zaposliti več mladih, ki prihajajo iz šol.

J. PRIMC

- Ob otvoritvi novega zdravstvenega doma ste lepo peli?

- Bojim se, da bomo jokali, ko bo treba zagotoviti denar za njegovo delovanje in vzdrževanje.

RIBNIŠKI ZOBOTREBCE

VODA POPLAVLJA - Na območju od Podsten do Brega poplavlja voda precej zemlje, najmanj 50 ha. Pristojni so že poslali območni vodni skupnosti vprašanje, kaj bo ukrenila, da poplav in škode ne bo več.

O SMETIŠČU SE NIČ NOVEGA - V Loškem potoku še vedno ni urejena zadeva glede odstopa zemljišča za smetišče. Po sedanjih ugotovitvah je tisto zemljišče last kmetijske zemljiške skupnosti, ta pa je že pred petimi (!) leti zaprosila kataster za razmejitev, vendar ni še nič narejenega. Pričakujemo, da bo imel tudi kataster (kot vsi doslej) prečljivi izgovor, zakaj ni zadeve že zdavnaj opravil.

ZAČETEK UREJANJA ZADRŽEVANIKA - V prihodnjem letu na področju negospodarstva in komunalnih zadev v ribniški občini ni predvidenih večjih investicij. Izjema je le začetek gradnje suhoga zadrževalnika v Prigorici. Dela bo izvajala Območna vodna skupnost Ljubljana-Sava.

REŠETVO

NAJVIŠJE PRIZNANJE - Za nedavni občinski praznik so podelili tri plakete občine Metlike. To najvišje občinsko priznanje so letos dobili: folkloma skupina Ivan Navratil, Jože Jankovič in Franc Kobe. Na sliki: predsednik občine Franc Vrvišar izročja plaketo Francu Kobetu. (Foto: A. Bartelj)

Korenito spremeniti odnos

Občinska konferenca ZK je kritično obravnavala razmere v kmetijstvu — Proti kampajskim akcijam — V razpravi sodeloval Franc Šali, izvršni sekretar P CK ZKS

Kdo je odgovoren, da doslej v kmetijstvu nismo dovolj naredili? Kako se lotiti dela, da bodo rezultati boljši? Kdo je odgovoren za neobdelano zemljo, zakaj se ne spoštujejo družbeni dogovori in samoupravni sporazumi? To so bila vprašanja, ki so v skladu s sedanjim družbenim trenutkom pritegnila največjo pozornost na seji občinske konference ZK v Trebnjem.

Resda so ta in podobna vprašanja ostala brez določenega odgovora, vendar pa se je iz sorazmerno bogate razprave izluščilo, da večini ni več vseeno, kako bomo reševali vprašanja kmetijstva. Kot so dejali razpravljalci, ki seveda niso pozabili omeniti, da je trebanjska občina veliko naredila na področju kmetijstva, bodo v prihodnosti morali v kmetijstvu delati bolj načrtno. Načrtnost dela bi morali vpeljati v dolgoročno povezovanje med kmeti in kmetijskimi delovnimi organizacijami, v povečevanju produktivnosti dela, v zemljiško politiko in tudi v izobraževanje. Ne bi se smelo dogajati, da bi bila zemlja neobdelana, da se velike površine plodne zemlje zadržavajo. Skratka, kmetom je treba pokazati, da je skrb za kmetijstvo dolgoročno, ne pa, kot si zdaj nekateri razlagajo, da družba zdaj skrbi za kmete, ker ji gre za večje pridelke hrane.

• Še posebej pa bi se morali v kmetijstvu angažirati komunisti, pri katerih se tu in tam dogaja, da nekateri še ne poznajo politike Zveze komunistov do vprašanj kmetijstva, da si nekateri med njimi še po svoje razlagajo naloge. Prav to pa je povsem nepotrebno, saj so temeljna načela že dolgo znana, nazadnje pa so nanje opomnili slovenski komunisti na novembrski 11. seji CK ZKS.

Med drugim so se člani konference na seji spraševali, ali se je smotno lotevati kampajskih akcij, ki pogosto nimajo takega učinka, kot dolgoročno in načrtno zasnovano delo. Kot je rekel eden izmed članov konference, ni prav, da pri nas forsiramo sejanje pšenice, saj znaša pridelok le nekaj deset stotov na hektar, so pa tudi kmetijske površine, kjer je mogoče ob manjšem trudu pridelati vsaj še enkrat več. Podobno je tudi v drugih vejah kmetijstva; dolga leta ni nihče hotel kupovati jabolk in so jih vsako leto velike količine zgnile. Zdaj, ko ni več mogoče uvažati toliko južnega sadja, pa je nenadoma premalo jabolk. Veliko bi se dalo narediti tudi v oskrbi z vrtninami, bolje bi se lahko med sabo povezali vinogradniki in drugi.

Klub spet dela

Ob pomoči štaba za TO in delovnih organizacij v Trebnjem spet deluje Radioklub — Pomemben sestavni del SLO

Obveščanje in alarmiranje je ena izmed pomembnih postavk v sistemu splošnega ljudskega odpora, pa tudi v primeru naravnih in drugih nesreč. Usposobljenost za takšno delo so že večkrat dokazali tudi člani Radiokluba iz Trebnjega.

Da je delo trebanjskega Radiokluba spet zaživel po dveh letih premoru, imajo zasluge občinski štab TO in delovne organizacije, kot so Trimo, Treles in Novotehna. Z njihovo pomočjo so si člani kluba pridobili nove prostore, ki resda še niso urejeni tako, kot bi morali biti, vendar so osnovni pogoji za delo vendarle dani. Hkrati so dobili precejšnjo finančno pomoč sekretariata za ljudsko obrambo, s katero so nabavili najnujnejšo opremo za pouk radiotelegrafije.

V letošnjem letu so začeli v trebanjskem klubu usposabljati šolsko mladino. Delajo s pionirji, kjer se učijo sestavljanja manjših aparatov, kot so usmerniki, enostopenjskih tranzistorjev in podobnega. Novembra pa so začeli usposabljati tudi mladince za naziv radiofonist na UKV postajah. Da bi bilo delo v klubu še bolj pestro, vzpostavljajo zveze z drugimi radiomatarji po Jugoslaviji.

Tako bodo v trebanjski občini z majhnimi naložbami pridobili nekaj novih radiotelegrafistov. Klub pa je pripravljen za vključevanje v vse akcije, kjer je spretnost članov še kako zaželena. Njihovo delo je namreč sestavni del občinske službe obveščanja in alarmiranja, ki z njimi še pridobiva na učinkovitosti.

Ko je rekel Franc Šali, izvršni sekretar CK ZKS, ki je tudi sodeloval v razpravi — seje se je poleg njega

udeležil tudi sekretar medobčinskega sveta ZK za Dolenjsko Boris Gabrič — je potrebno spremeniti naš odnos do kmetijstva v celoti. Brez širših spoznanj, kaj je zemlja in kaj nam lahko nudi, k čemur bi morali svoje dodatni programi usmerjenega izobraževanja, pa do te spremembe ne bo prišlo.

J. SIMČIČ

Novoles brez surovine

Trebanjski tozdr Novolesa je bil 20 dni brez surovine — V prihodnje naj bi izdelovali plošče iz akrila tudi za IMV — S sodelovanjem so manjše porabe deviz

Izpad dohodka ni tako katastrofalen, pravijo v trebanjskem tozdr Novolesa, kjer se že tri mesece otepa s pomanjkanjem metilmetakrilata, ki je osnovna surovina za izdelavo akrilnih plošč. V tem času stali 20 dni brez dela, proizvodnja je bila za 128 ton manjša, dohodek pa je bil skoraj enak kot v normalnih razmerah.

Kot je rekel direktor tozdra Ciril Pungartnik, zaradi izpada v proizvodnji niso imeli težav z delavci. Večina jih je vzela letne dopuste, ostali pa so imeli v času prisilnega brezdelja nekaj manjše osebne dohodka. Posledice so občutili kupci, ki so si jih z muko pridobivali šest let. Delali so namreč v glavnem za svoje neposredne odjemalce v Novolesu.

Ker se pleksi steklu ni mogoče odpovedati, saj smo pri nas zelo majhni porabniki tega materiala, tudi ni mogoče pričakovati, da bi se poraba manjšala. Ker Trebanjci ne bodo mogli sami uvažati surovine za izdelavo plošč — devize so sicer imeli, zato pa so že izkoristili svojo kvoto — bodo morali najti drugo rešitev. Kot kaže, se bodo dogovorili z novomeško IMV, ki je tudi velika porabnica pleksi stekla, vendar ga uvažava v ploščah. Če

pa bi IMV uvažala za „Akril“ iz Trebnjega le surovino, bi s tem prihranili polovico deviz za te namene, trebanjska tovarna pa bi se z izdelavo oken in kupol za novomeškega proizvajalca prikolic prebila med posredne izvoznike. O tem, kako bi bilo mogoče izpeljati sodelovanje med IMV in trabanjskim tozdr Novolesa, že tečejo razgovori. Rezultati teh razgovorov bodo znani do konca leta.

Vendar z dogovorom se ne bo konec priprav za sodelovanje. Tudi v „Akrilu“ se bodo morali pripraviti na novo proizvodnjo. Če bi namreč delali še za IMV, ki bi potrebovala zase okoli 700 ton akrilnih proizvodov, odpadejo vsi ostali kupci. To pa ne bi bilo dobro zaradi oskrbe domačega trga. Zato nameravajo v Trebnjem izpeljati rekonstrukcijo in montažo nove opreme, katere imajo nekaj že nabavljene, kar bi omogočilo povečanje proizvodnje od sedanjih 1.300 ton na 1800 do 1900 ton. Rekonstrukcija bi bila lahko končana že jeseni prihodnje leto. Jasno pa je, da bi se morali z IMV dogovoriti vsaj za eno- ali triletno sodelovanje, saj se sicer ne izplača menjati kalupov in opraviti drugih sprememb.

J. S.

Z ZDRUŽEVANJEM DO MANJŠE PORABE DEVIZ — V trebanjskem tozdr Novolesa resno razmišljajo, da bi že prihodnje leto nabavljali surovino za akrilne plošče skupaj z novomeško IMV. Kot kaže je precej verjetnosti, da bo do dogovora prišlo, rezultat pa bo prihranek deviz, saj je IMV doslej kupovala že izdelane plošče, ki pa so za polovico dražje od surovine. Vendar bo treba v Tovarni akrilnih proizvodov v Trebnjem opraviti rekonstrukcijo, ki bo omogočila povečanje proizvodnje.

IZ KRAJA V KRAJ

LE ŠE MALO DNI JE DO KONCA LETA — Kot kaže, se bodo delavci novomeškega Cestnega podjetja še eno leto zadrževali pri gradnji odtočnega jarka pri morkonoškem pokopališču. Tako bo gradnja tega „kapitalnega“ objekta trajala še eno leto. Torej bodo, sodeč po sedanjem tempu gradnje, trajala dela čeli dve leti. Prav tako ni moč pričakovati, da bi se kaj kmalu izboljšalo stanje na naših cestah, če se cestarji tudi pri gradnji cest obnašajo tako, kot se v Mokronogu.

NASELJE JE TAKO KOT PO VOJNI — Novo mokronoško stanovanjsko naselje je vse prepređeno z jaski in jarki. Mokronožani pravijo, da je tako, kot bi še večer tam bila katera izmed bitk druge svetovne vojne. In s humornega vidika je pri tem vse lepo in prav, vprašanje pa je, kako bodo gledali Mokronožani na to takrat, ko bo v nezavarovane jarke padel kateri izmed otrok ali

odraslih in si pri tem poškodoval okončine ali celo glavo.

MALČKI SE VOZIJO NA TREBELNO — Medtem ko so nekaj govorili, da imajo obrobni kraji slabe zveze z Mokronogom, je zdaj povsem drugače, saj vodi na Trebelno odlična asfaltna cesta. Tako zelo dobro se celo, da iz Mokronoga na Trebelno vozijo mokronoške malčke v malo šolo. In če so malčki že še zadovoljni, je malo drugače s starši; zdi se jim namreč nepotrebno, da vozijo malčke tako daleč po učeno.

PRI DEVU JE TOPLO — Vsaj tako pravijo domačini, ki to znano gostilno zelo dobro poznajo. Res pa je, da je omenjeni gostilničar po objavi bodice v Dolenjskem listu začel nekolič bolj kuriti. In zdaj niso zadovoljni stalni obiskovalci gostilne. Pravijo namreč, da je zdaj gostilna prepolna in v njej ni več takega miru, kot je bil nekoč.

TREBANJSKE NOVICE

ZAHVALA

V 83. letu nas je zapustila naša draga žena, mama in stara mama

IVANKA BAJEC

roj. Janež
iz Trebnjega, Rimska 5

Ob boleči izgubi se iskreno zahvalujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki ste nas v težkih trenutkih tolažili, nam izrekli sožalje, pokojni darovali vence in cvetje ter jo spemili na zadnji poti. Prisrčna hvala zdravniškemu osebju zdravstvenega doma Trebnje in bolnišnice v Novem mestu za zdravljenje in lajšanje boleznih, društvu upokojencev, pevcem in župniku za opravljeni obred. Posebej se zahvalujemo Pepci Zavrl za izkazano nesebično pomoč v času boleznih.

Žalujoči: mož Peter in sin Peter z družino

ZAHVALA

Tiho nas je v 87. letu za vedno zapustil naš ljubi ata, stari ata, prastari ata, brat, stric in tast

FRANČ DOLENŠEK

po domače Žagarjev ata iz Lakenca

Iskreno se zahvalujemo vsem sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem za podarjene vence, izrečeno sožalje in vso pomoč, ki ste nam jo nudili v teh težkih dneh. Lepa hvala zdravniku ZP Mokronog za obiske in lajšanje težav ob iztekanju življenjskih moči pokojnega, mokronoškim pevcem za ganljive žalostinke, duhovnikom za opravljeni obred in poslovilne misli. Najlepša hvala vsem, ki ste pokojnika v tako velikem številu spemili na zadnji poti.

Žalujoči: žena Angela, otroci Stanko, Mici, Eli, Marjan in Marta ter zet Zvone z družinami, sestre Pepca, — č. sr. Veronika, Anica, Julka ter ostalo sorodstvo

Sp. Lakenc, Ljubljana, Šmarjeta, Novo mesto, Ilirska Bistrica, Celje, Telče

ZAHVALA

Kruta, prekruta je resnica, da nimamo več v naši sredini nad vse ljubljenega moža, očka, sina, brata ter vnuka 23-letnega

MILANA FORNECIJA

iz Dol. Kamenja 10

Ob nenadni tragični smrti našega Milana se najlepše zahvalujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nam v najtežjih trenutkih priskočili na pomoč. Najlepše se zahvalujemo DO PIONIR-TOZD SPO, Splošni bolnici Novo mesto — kuhinji, Regionalni zdravstveni skupnosti ter IMV TOZD Tehnoserv. Posebna zahvala proštu Lapu za opravljeni obred ter vsem, ki ste ga spemili do njegovega mnogob preranega groba.

Neutolažljivi: žena Silva s sinčkom Borutom, mama ter obe stari mami, sestri Ljubica in Mirica ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA.

Po dolgotrajni bolezni nas je v 56. letu za vedno zapustil dragi mož, oče, brat, stari oče in stric

EGON KOCIJAN

Stara vas 43 pri Bizeljskem

Iskrena zahvala vsem za podarjene vence in cvetje, izrečeno sožalje in pomoč v težkih trenutkih, osebju internege oddelka Splošne bolnišnice Brežice in vsem, ki ste ga v tako velikem številu spemili na zadnji poti.

Žalujoči: vsi njegovi

V SPOMIN

Minili sta dve leti, ko je kruta usoda izrgala iz naše družine našega dragega

TONIJA DIDOVIČA

starega dve leti
iz Nestoplje vasi 1, Semič

Čeprav te ni med nami, še vedno živiš v naših srcih, mi pa se sprašujemo, zakaj te je usoda izrgala iz naše sredine, in ne moremo verjeti resnici. Vsem, ki prihajate na njegov prerani grob in mu prinašate cvetje in sveče, najlepša hvala!

Žalujoči: mama, ata, bratec in sestra

V Nestoplji vasi, dne 2. decembra 1981

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

V času od 26. novembra do 2. decembra so v novomeški porodnišnici rodile: Amalija Grivec iz Srednjega Globodola — Toneta, Justina Kovač iz Črnoljca — Jožeta, Marija Zorko iz Dul — Janjo, Irena Rozman iz Sentjerneja — Uroša, Amalija Jeraj iz Stehanje vasi — Klementino, Vlasta Petraš iz Rosalnic — Densi, Vera Ivanič iz Regeče vasi — Suzano, Viktorija Plut iz Črnoljca — Toma, Milena Špiler iz Krškega — Natalijo, Martina Kolovrat iz Krmelja — Simona, Marija Rožič iz Nakla — Najka, Jožica Begovič iz Metlike — Emila, Marija Goleš iz Metlike — Nina, Jožica Makovec iz Dolenjih Dol — Matejo, Marija-Pekolj iz Kneže vasi — Tomaža, Anica Žičkar iz Grže vasi — Anito, Ana Bevc iz Glinka — Mojco in Barica Struna iz Dolnjega Podšumberka — dečka. Cestitamo!

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

V času od 28. do 4. decembra 1981 so v brežiški porodnišnici rodile: Nadi Marija iz Marije Gorice — Miroslava, Angelika Kosič iz Krškega — Dordja, Julijana Novoselc iz Brezine — Janjo, Nevenka Dekanič iz Kerestince — deklico, Ajša Sadulaj iz Krškega — Vemeso, Marija Zganjer iz Samobora — Gordano, Anica Regovič iz Male Jazbine — Mladena, Ljerka Fodor iz Bregane — Nenada, Snježana Petričko iz Orešja — Saša, Marija Volčanšek iz Kapel — Natašo, Stefica Fiket iz Razvorja — Tanjo, Sonja Kozole iz Krškega — deklico, Bernarda Kovač iz Črešnjic — Barbaro, Marjeta Zalašček iz Boštana — Barbaro, Fanika Senica iz Dol. Leskovca — Marto, Stefka Bajs iz Brezja — Boždana, Cvetka Šetinc iz Krškega — Uroša, Milena Kozole iz Prasadola — Silvo, Danica Toškovič iz Samobora — Milana, Marica Celizič iz Klokočevca — Maria, Antonija Deržič iz Črnca — Andrejo, Zlata Žmavc iz Bukoška — dečka, Irena Babič iz Orešja — Boštjana, Katarina Kresnik iz Ključa — deklico. CESTITAMO!

TEDENSKI KOLEDAR

Četrtek, 10. decembra - Smiljan Petek, 11. decembra - Danijel Sobota, 12. decembra - Aljoša Nedelja, 13. decembra - Lucija Ponedeljek, 14. decembra - Dušan Torek, 15. decembra - Kristina Sreda, 16. decembra - Albina Četrtek, 17. decembra - Lazar

LUNINE MENE
11. decembra ob 9.41 - ščip

KINIO

BREŽICE: 11. in 12. 12. italijanski barvni film Šerif v dolini Nila.

13. in 14. 12. francoski barvni film Javna hiša 122. 15. in 16. 12. ameriški barvni film Eden proti vsem.

KOSTANJEVICA: 12. 12. ameriški film Zvezda je rojena. 13. 12. italijanski film Saharska prevara. 16. 12. francoski film Rop v Nici.

KRSKO: 12. in 13. 12. hongkonški film Bruce Lee proti supermanu. 16. 12. ameriški film Svobodna žena. 17. 12. ameriški film Zbogom, lepotica.

NOVO MESTO - KINO KRKA: Od 11. do 13. 12. ameriški barvni film Ko se bliža konec. 14. 12. koncert. 15. 12. angleški barvni film Slava. 16. in 17. 12. ameriški barvni film Noč generalov.

maloglasni

SLUŽBO DOBI

SOFER C in E kategorije dobi službo za opravljanje vožnje na relaciji Novo mesto - Ljubljana. Kličite na telefon (068) 44-297. RUFAC KOČEVJE, izdelava lahkih transportnih sredstev, Bračičeva 24, zasebna obrt Franc Rudl. Takoj zaposlamo ključavničarje in elektrovarilce. Osebnih dohodkov po dogovoru. Ostali pogoji so zelo ugodni. Interesenti naj se oglasio osebno ali pisмено.

KVALIFICIRANEGA ALI PRUCENEGA MIZARJA za montažo stavbnega pohištva iščem. Naslov v upravi lista (5068/81).

STANOVANJA

OPREMLJENO SOBO oddam dvema dekletoma. Rugovo 2, Novo mesto.

OGREVANO SOBO oddam dekletu. Pantovič, Majde Silc 19, Novo mesto, telefon 23-053.

DIJAKOM oddam opremljeno sobo v centru mesta. Naslov v upravi lista (5073/81).

ENO ALI DVOSOBNO STANOVANJE v Brezicah išče tričlanska družina. Plačilo za eno leto vnaprej. Ponudbe pod šifro: „SMO IZ OKOLICE BREZIC“.

Motorna vozila

AVTO R 18 TL, letnik 1980, kovinske barve, prodam. Naslov v upravi lista (5074/81).

MOTOR in še precej ostalih delov za Z 101, letnik 1974, poceni in ugodno prodam. Vovko, Potov vrh 26, Novo mesto.

ZASTAVO 101 L, letnik 1977, ugodno prodam. Franci Molan, Stari grad 47, 68270 Krško.

126 P, star tri leta, prodam. Kavčič, Družinska vas 56, Šmarješke Toplice.

AMI 8, letnik 1975, prodam. Telefon 24-308.

ZASTAVO 750 S, letnik november 1978, prodam. Martin Blažič, Zdinja vas 9, Otočec.

Z 101, registrirano do 27. novembra 1982 prodam ali menjam za za-

stavo 750 ali za 126 P. Rifelj, Zdinja vas 30, Otočec.

RENAULT 4, prevoženih 38.000 km, letnik 1975, prodam. Anton Retelj, Vel. Bučna vas 4, Novo mesto.

R 4 TLS, letnik 1978, ugodno prodam. Trelec, Šegova 3, Novo mesto.

FIAT 850, karamboliran, v voznom stanju, prodam. Stane Kolenc, Trstenik 6, Mirna.

ZASTAVO 750, registrirano do septembra 1982, prodam po ugodni ceni. Ana Zeleznik, Vina gorica 6, Trebnje.

Z 750, letnik 1972, neregistrirano, poceni prodam ali zamenjam za motorno žago. Ogled vsak dan pri Vinku Hrovatu, Zabja vas 2, Novo mesto.

PRIKLJUČEK za prikolico za R 18 prodam. Niko Mavretič, Cesta herojev 32, Novo mesto.

Z 750, letnik 1976, obnovljeno registrirano do julija, prodam. Nemanjič, Stopiče 75, n. h., pod šolo.

NSU 1000, letnik 1971, dobro ohranjen, in tovorno prikolico 500 kg nosilnosti prodam. Rozman, Kristanova 1, Novo mesto.

LADO 1200, letnik 1972, dobro ohranjeno, registrirano do julija 1982, prodam. Smolenja vas 65, Novo mesto.

Z 750 prodam za 2,3 M. Alojz Ceh, Gor. Nemška vas 2, Trebnje.

DIANO 6, dobro ohranjeno, letnik 1978, prodam. Murn, Podgora 7, Straža.

MZ 250, letnik 1981, ugodno prodam. Jože Per, Šmarješke Toplice 13.

Z 101 COMFORT, letnik 1980, prevoženih 17.000 km, po ugodni ceni prodam. Lahko tudi delno na kredit. Naslov v upravi lista (5069/81).

NSU 110 SC, neregistriran, vozen in ohranjen, nujno prodam. Zvone Uhernik, Pod Trško goro 8, Novo mesto.

STOENKO, letnik 1973, dobro ohranjeno, prodam. Jerman, Ločna 38, Novo mesto.

AVTO AMI 8 prodam po nizki ceni. Alojz Škrbina, Vinica 6, 68220 Šmarješke Toplice, telefon Krka, interna 322.

TOVORNI AVTO TAM 4500 in ZASTAVO 750, letnik 1972, prodam. Naslov v upravi lista (5070/81).

AVTO FORD CAPRI, letnik 1974, v odličnem stanju, prodam. Infor-

macije na telefon (068) 22-889. MOTOR za zastavo 101 prodam. Telefon (068) 24-055. Z 101, letnik 1974, 68500 km, trenutno nevozno, prodam. Radkovič, Danila Bučarja 11, Novo mesto, telefon 25-034. ZASTAVO 640 kiper in motorno kosilnico prodam. Telefon 21-575.

Kmetijski stroji

PRODAM manjšo traktorsko prikolico. Zlogar, Bušinja vas 11, Suhor pri Metliki.

PRODAM traktor 38 KM, kosa, plugi, hidravlika, v odličnem stanju, in dvoosno prikolico. Grabrovec 20, Metlika.

PRODAM traktor Ursus (3 KM), opravljenih 1400 ur, in kosilnico Figaro (petrolej, bencin). Andolšek, Vel. Mraševo 30, Podbočje.

TRAKTOR Zetor (25 KM) prodam. Dobruška vas 4, 68275 Škojcan.

ITALIJANSKI TRAKTOR Pasquali prodam. Dobravica 10, Sentjernej.

MOTORNO KOSILNICO AGRIFA 8 KS, širina kosilnika 120 cm, in več kristalnih lestenecv prodam. Brulc, Vinja vas 13, Stopiče.

PRODAM

TERMOAKUMULACIJSKO PEČ AEG (2 KW) prodam. Hrovatič, Stranska vas 1, Novo mesto.

PRODAM novo peč za centralno ogrevanje, NSU 1200 v dobrem stanju in kravo, brejo pet mesecev. Anton Brinc, Griblje 48, Gradac.

PLINSKO PEČ prodam. Jože Pucelj, Partizanska 1, Novo mesto.

MOTORNO ŽAGO Homelite 923 po delih prodam. Jože Gregorič, Pristava 16, 68000 Novo mesto.

AVTORADIO Blaupunkt s kasetofonom prodam. Slavko Hočevar, Ločna 22, Novo mesto.

GUMI VOZ, 14-colski, dobro ohranjen, prodam ali zamenjam za 16-colskega. Jože Pene, Štefan 2, Trebnje.

TELEVIZOR Iskra panorama alkor prodam. Telefon 85-204.

LISICO, kompletno s kučmo, in peč na drva za kopalnico prodam. Pšeničnik, Ragovska 16, Novo mesto.

OBTOČNO CRPALKO „Sever“, novo, za centralno ogrevanje, prodam. Telefon (068) 22-441, interna 293, Jankovič.

KRAVO frizjiko po prvem teletu prodam. Marija Globevnik, Škojcan 2.

PROSTORNO OMARO, primerno za dnevno sobo ali spalnico, in skoraj nov črno-beli televizor ter kopalno kad prodam. Kastelic, Trdinova 5 a, Novo mesto.

CRNO-BELI TELEVIZOR prodam za 3.000 din. Telefon 25-161 (popoldne).

ADC ZLM gramofonsko odjemalno dozo ugodno prodam. Telefon (068) 24-368.

PRODAM še nerabljeno zložljivo otroško ležišče. Naslov v upravi lista (5071/81).

UGODNO PRODAM 15 m3 bukovih drv. Naslov v upravi lista (5072/81).

PRAŠICA, težkega 100 kg, prodam. Kastelic, Jama 2, Novo mesto.

TERMOAKUMULACIJSKO PEČ ELIND 3, rabljeno tri mesece, ugodno prodam. Vprašajte na telefon (068) 21-896.

DOBRO KRAVO po telitvi prodam. Janez Sašek, Pangrc grm 11, Brusnice.

DVA PRAŠICA, težka do 150 kg, prodam. Franc Hiti, Brezovica 25, Šmarješke Toplice.

VEČ BREJH OVAC prodam. Ciril Krivec, Šentjurje 4, Mirna peč.

KRZNENO JAKNO ugodno prodam. Poceni prodam tudi posteljo in kavč. Jožefa Medle, Adamičeva 40, Novo mesto, telefon 24-835.

KAKTUS, star 18 let, visok 2,50 m, prodam. Angela Živec, Pangrc grm 10, 68321 Brusnice.

ZARADI SPREMENBE STANOVANJA ugodno prodam še novo kuhinjsko mizo s štirimi stoli, trosed (ugoden tudi za spanje), sedežno garnituro (trosed s fotelji). Dragica Badovinac, Ilke Vaštevove 17, Novo mesto, telefon 22-349.

PRODAM malo rabljen črno-bel televizor Gorenje elektronik. Črnič, Semiška 2, Crnomelj.

KUPIM

KUPIM seno ali zamenjam za hlevski gnoj. Mimi Junc, Gor. vas 44, Šmarješke Toplice.

POSEST

NOVO HIŠO - zidarsko vso dograjeno prodam. Franc Žužek, Stari trg, Trebnje.

UGODNO PRODAM tri parcele vinograde in zidanico. Te parcele se

nahajajo na Sodjem vrhu v Beli krajini. Informacije lahko dobite po telefonu (068) 58-120, 58-266, 58-620 do 11. ure vsak dan, Matija Plut, Mestni log 14, 68330 Metlika.

VINOGRAD z nekaj gozda (skupno 25 a) ob asfaltni cesti (elektrika na parceli, primerno za vikend) prodam. Maline 18, Semič.

PRODAM 12 arov vinograde z zidanico v Ljubnu pri Uršnih selih. Informacije: Janez Mahne, Vojinska 3, Crnomelj.

PRODAM 90 arov vinograde, starega 10 let, na terasah, opremljenega z betonskimi stebri in žico. Telefon 71-774 od 18. do 20. ure.

PARCELO (7 arov) z gradbenim dovoljenjem in načrtom, primerno za tiho obrt v Krškem, ugodno prodam. Telefon 71-774 od 18. do 20. ure.

RAZNO

UPOKOJENEC brez obveznosti, z vikendom, želi spoznati preprosto upokojenko, staro do 55 let, brez obveznosti. Ponudbe pošljite na upravo Dolenjskega lista pod šifro: „RESNO“.

IZGUBIL se je lovski pes, kratkodlaki istrijanec. Kdor bi kaj vedel, kam se je zatekel, naj priti nagradi sporoči na naslov: Marjan Borštnar, Hrastovica 26, Mokronog.

V VARSTVO sprejem otroka. Ragono 2, Novo mesto.

NA CESTI HEROJEV sem izgubil zlat moški prstan na katerem je bilo vgravirano F. A. 19. 11. 1981. Poštenega najditelja prosim, da mi ga proti nagradi vrne, ker mi je zelo drag spomin. Fabijan, Cesta herojev 33 a, Novo mesto.

ČESTITKE

DRAGI teti Faniki Delač iz Podgorške 3, Kočevje, iskrene čestitke za rojstni dan z željo, da bi še dolgo bila zdrava in srečna v krogu svojih domačih. Enako želimo tudi njenemu možu. Slavka in Bine ter sestra Marica z družino.

OBVESTILA

KEMIČNA ČISTILNICA OBERC naproša cenjene stranke, naj dvignejo svoja očiščena oblačila do 15. decembra 1981, ker bo potem čistilnica začasno zaprta.

12-, 13-, 14-, 15- in 16-colske gumi vozove, nove, prodam za konjsko, volovsko ali traktorsko vprego. Delamo tudi vse vrste traktorskih prikolice in osovine za traktorske prikolice. Dostava na dom po dogovoru. Priporočila se STANE BULC, Jurčkova pot 73, Ljubljana-Rakovnik.

VALILNICA PETELINKAR obvešča, da bodo prvi piščanci že sredi meseca januarja. Prednaročila že sprejemamo in se priporočamo. Naročate lahko osebno, po telefonu 23-384 in 23-385 ali pa s poštno nakaznico na naslov GIZELA PETELINKAR, Cegelnica 20, 68000 Novo mesto.

GOSTILNICARJI! Za igranje na silvestrovanju se priporoča ansambel ZVITE FELTNE. Naslov v upravi lista (5067/81).

ZAHVALA

ISKRENA ZAHVALA osebju Splošne bolnišnice v Novem mestu za požrtvovalnost, skrb in

nego, še posebno kirurgoma dr. Cepudru in dr. Novakovi ter sestri Joži Koračinovi. Še enkrat se najlepše zahvaljuje hvaležni pacient FRANCI VOVKO. V SILI SPOZNAS PRIJATELJE! Pristrčna zahvala sosedom Adamičeve ulice, ki so pomagali pri zadnji nesreči, ki nas je doletela, ko je izbruhnil požar v naši hiši. Zahvaljujemo se tudi novomeškim gasilcem, ki so prišli takoj na kraj nesreče in pogasili požar. Družina Medle, Adamičeva 40, Novo mesto.

PREKLIC

URŠKA JURŠIČ, Dolž 31, Stopiče, preklicujem neresnične govore, katere sem izrekla o družini KRALJ iz Dolže in se jim opravičujem.

JANEZ MAKSE, Jordan Kal 5, Mirna peč, opozarjam osebo, katera mi je odnesla več predmetov, da je bila opazovana. Če mi jih ne bo vrnila, bom zadevo predal sodniku.

MILKA MRVAR, Drska 12, Novo mesto, opozarjam MARIJO IRT z Drske 46, naj preneha širiti lažne govore. V nasprotnem primeru jo bom sodno preganjala.

POPRAVEK

V številki 49/81 je bila pri zahvali za pokojnega ALOJZA LOKARJA pri žalujočih pomotoma napisana hčerka Stanka. Pravilno je hčerka Slavka. Za neljubo napako se opravičujemo.

»Dolenjski list«

ZAHVALA

Umrla je naša mama, stara mama in prababica

MARIJA RAK

iz Novega mesta, Trdinova 5

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so našo mamo spremili na zadnji poti, zasuli njen grob s cvetjem in venci ter nam izrazili sožalje. Posebno zahvalo smo dolžni zdravstvenemu in strežnemu osebju internega oddelka Splošne bolnišnice Novo mesto za lajšanje trpljenja v zadnjih dneh njene življenja. Hvala za darovane vence SDK podružnici Novo mesto, IMV-zunanjetrgovinskemu sektorju Novo mesto, Novomontaži Novo mesto ter stanovalcem bloka na Trdinovi 5. Posebna zahvala velja sosedama Anici Retelj in Idi Celič, ki sta nam nudili pomoč v najtežjih trenutkih. Iskreno se zahvaljujemo tudi patru Cirilu za opravljeni pogrebni obred.

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

Ob boleči izgubi ljubljenega moža, očeta, brata, strica, svaka in dedka

JOŽETA ŠAJNIČA

iz Meniške vasi 15 a

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za podarjene vence in cvetje ter za izrečeno sožalje. Zahvaljujemo se vsem, ki so pokojnega spremili na zadnji poti, godbi iz Novolesa Straža, pevskemu zboru Maks Henigman iz Dol. Toplice ter govornikom za poslovilne besede. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njegovi

Meniška vas, Tržič, Duplje, Ljubljana, Kočevje, Amerika

ZAHVALA

V 44. letu nas je mnogo prežgodaj zapustil naš ljubi mož, oče, sin, brat in stric

VINKO KASTELIC

z Vrha nad Mokronogom

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, znancem in prijateljem za pomoč v najtežjih trenutkih, tov. Francu Kosu iz Gor. Lakenca, Žibertovim in Oštirjevim z Vrha nad Mokronogom, vsem, ki so poklonili cvetje, izrekli sožalne besede in pokojnega spremili na zadnji poti. Hvaležni smo dr. Janežu in osebju kirurškega oddelka bolnišnice Novo mesto, dr. Slavku Springerju, učiteljem in učencem 5. razreda osnovne šole Mokronog, pionirskemu odredu gasilskega društva Mokronog, kolektivu TRIMO Trebnje, posebno pa kolektivu ZK Trebnje in tov. ing. Alojzu Metelku za sočuten poslovilni govor, župniku za opravljeni obred in pevecem.

Vsi njegovi

Vrh nad Mokronogom, Sred Lakenc, Ljubljana, Besnica in Žirovnica

DOLENJSKI LIST

IZDAJA: DITC, tozđ Časopis Dolenjski list, Novo mesto - USTANOVITELJ LISTA: občinske konference SZDL Brežice, Crnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje.

IZDAJATELJSKI SVET je družbeni organ upravljanja. Predsednik: Niko Rihar.

UREDNIŠKI ODBOR: Marjan Legan (glavni in odgovorni urednik), Ria Bačar, Andrej Bartelj, Marjan Bauer (urednik Priloge), Bojan Budja, Zdenka Lindič-Dragaš, Milan Markelj, Pavel Perc, Jože Primc, Drago Rustja, Jože Simčič, Jožica Teppey, Ivan Zoran in Alfred Zeleznik. Tehnični urednik Priloge: Dušan Lazar. Ekonomska propaganda: Janko Saje in Marko Klinc.

IZHAJA vsak četrtek - Posamezna številka 10 din. Letna naročnina 380 din, plačljiva vnaprej - Za delovne in družbene organizacije 760 din - Za inozemstvo 760 din ali 26 ameriških dolarjev oz. 50 DM (oz. ustrezná druga valuta v tej vrednosti) - Devizni račun 52100, -620-170-32000-009-8-9 (Ljubljanska banka, Temeljna dolenjska banka Novo mesto).

UGLASI: 1 cm višine v enem stolpcu za komercialne oglase 220 din, za razpise, licitacije ipd. 300 din, 1 cm na določeni, srednji ali zadnji strani 330 din, 1 cm na prvi strani 440 din. Vsak mali oglas do 10 besed 100 din, vsaka nadaljnja beseda 10 din. Za vse druge oglase velja do preklica cenik št. 13 od 1. 11. 1981 dalje. Na podlagi mnenja sekretariata za informacije IS skupščine SRS (št. 421-1/72 od 28. 3. 1974) se za Dolenjski list ne plačuje davek od prometa proizvodov.

TEKOČI RAČUN pri podružnici SDK v Novem mestu: 52100-603-30624 - Naslov uredništva 68001 Novo mesto, Glavni trg 7, p. p. 33, telefon (068) 23-606 - Naslov uprave: Jenkova 1, p. p. 33, tel. (068) 22-365 - Naslov ekonomske propagande in malih oglasov: Glavni trg 3, p. p. 33, telefon (068) 23-611 - Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo - Casopisni stavek, filmi in prelom DITC, tozđ Časopis Dolenjski list, Novo mesto - Barvni film in tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

ZAHVALA

V 71. letu nas je za vedno zapustila naša draga mama, stara mama, tašča, sestra in teta

ALBINA KMET

roj. Krese
iz Vavte vasi 58

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za darovano cvetje in izrečeno sožalje ter za spremstvo pokojne na zadnji poti. Posebno zahvalo smo dolžni Splošni bolnišnici Novo mesto - oddelku za intenzivno nego. Hvala tudi kolektivu Iskre Novo mesto, osnovni šoli Vavta vas in Društvu upokojencev Straža za podarjene vence, tov. Tereziji Kulovec in tov. Cirilu Novinec pa za poslovilne besede. Hvala župniku za opravljeni obred.

Žalujemo: vsi njeni

ZAHVALA

Po težki bolezni nas je v 76. letu zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, brat in stric

ANTON MIKLAVČIČ

Bušinec 7, Dol. Toplice

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki so nam kakorkoli pomagali, pokojnemu darovali vence in cvetje in ga spremili na zadnji poti. Zahvala velja tudi internemu in dermatološkemu oddelku bolnišnice v Novem mestu za vso skrb in lajšanje bolečin v času bolezni, župniku pa za opravljeni obred.

Žalujemo: žena Marija, otroci Ignac, Pepca, Rezka, Marija, Fanika, Tone in Ivan z družinami, sestra Francka ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob tragični izgubi našega dragega sina, očeta, brata in svaka

KARLA PIRŠA

iz Mrčnih sel 43

se iskreno zahvaljujemo prijateljem in znancem, rudarjem, ki so mu ob nesreči nudili pomoč, zdravniku, DO rudniku Senovo, Geološkemu zavodu - delovišče Senovo, rudarski godbi, pevcem, govornikom in župniku za opravljeni obred, sosedom in vsem, ki so pokojniku darovali vence in cvetje ter ga spremili na zadnji poti. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujemo: vsi njegovi

ZAHVALA

V 72. letu starosti nas je za vedno zapustila naša draga mama, stara mama, sestra in teta

ANA PREŠEREN

roj. Penca
s Potovega vrha

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki ste ji darovali vence in cvetje, nam izrekli sožalje in pokojnico v tako velikem številu spremili na zadnji poti. Posebna hvala dr. Formazariču za dolgoletno zdravljenje in lajšanje bolečin. Zahvaljujemo se tudi sodelavcem Novoteksa in Krke ter SSTU za podarjene vence. Hvala govorniku in pevcem ter patru za lepo opravljeni obred.

Žalujemo: sinovi Tone, Drago, Ivan in hčerki Anica in Rozi z družinami, sestre, bratje ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Po težki bolezni nas je v 87. letu zapustila naša draga žena, mama, stara mama, prababica, sestra in teta

MARIJA HOČEVAR

Slepšek 18 pri Mokronogu

Iskreno se zahvaljujemo vsem sosedom za vsestransko pomoč, sorodnikom, znancem, kolektivu KOTEKS-TOBUS Ljubljana, ZZB Mokronog in vsem, ki ste naši mami darovali vence in cvetje ter jo v tako velikem številu spremili na zadnji poti. Hvala pevcem iz Mokronoga in župniku za opravljeni obred.

Žalujemo: mož Karl, sinova Jaka in Franci z družinami, hčerki Mimi in Ivi z družino ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob težki izgubi našega dragega

JANEZA TESSARIJA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem, prijateljem, sosedom za izraze sožalja, podarjeno cvetje in za spremstvo pokojnega na zadnji poti. Zahvaljujemo se vsem družbeno-političnim organizacijam, govornikom, zdravstvenemu osebju ZD Črnomelj, župniku in godbi na pihala. Posebna zahvala sosedom za vso nesebično pomoč.

Vsi njegovi

Kot pri Semiču, 19. 11. 1981

ZAHVALA

V 74. letu nas je po dolgi in težki bolezni zapustila naša draga mama, babica, prababica in sestra

KATARINA NAMPELJ

rojena Ivanetič
iz Kota pri Semiču

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za podarjeno cvetje in vence, za izrečeno sožalje ter spremstvo k zadnjemu počitku. Posebno zahvalo smo dolžni Rozini Jakša in Mariji Fricelj za pomoč med njeno boleznijo, osebju zdravstvenega doma v Črnomlju za pogoste obiske, govornikom Tinki Juntez in Jožetu Regini za poslovilne besede, Iskri iz Semiča in kaplanu za opravljeni obred. Vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali, še enkrat iskrena hvala!

Žalujemo: vsi njeni

ZAHVALA

Po dolgotrajni bolezni nas je v 63. letu za vedno zapustila naša draga mama

MARIJA POHOLE

Soteska 39 pri Straži

Ob težki, boleči izgubi naše ljube mame se najtopleje zahvaljujemo vsem, ki so sočustvovali z nami, pokojni darovali veliko lepega cvetja in vencev, jo spremili na zadnji poti. Iskreno se zahvaljujemo sosedom, zdravstvenemu osebju Splošne bolnice za vso skrb in lajšanje bolečin v času bolezni in Domu starejših občanov Šmihel pri Novem mestu, kjer je prebila svoje zadnje najlepše dni.

Žalujemo: sin Jože, Edvard in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob nenadni in boleči izgubi naše drage sestre, tete in sestrične

JANJE ŠTULJAN

rojene Turk

stanujoče v Lovranu, pokopane na Gradišču

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam izrazili globoko sožalje, pokojnico spremili na njeni zadnji poti in zasuli njen prerani grob s tako lepim cvetjem. Najlepše se zahvaljujemo tudi kaplanu za tako lepo opravljeni pogrebni obred. Vsem in vsakomur posebej še enkrat iskrena hvala!

Globoko žalujemo: vsi njeni

ZAHVALA

V 59. letu je bolezen iztrgala iz naše sredine dragega moža, ata, starega ata, brata in strica

JAKOBA GAZVODA

iz Vel. Brusnic 38

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste z nami sočustvovali, nam izrazili sožalje, darovali pokojnemu cvetje in vence in ga v tako velikem številu spremili na zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo delovnim kolektivom Dolenjka Novo mesto, Krka Novo mesto, Avto Kočevje, internemu oddelku bolnišnice Novo mesto, sosedom, ZZB iz Brusnic, pevcem ter župniku za opravljeni obred. Iskrena hvala vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali.

Žalujemo: vsi njegovi

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi drage žene in mame, stare mame, babice

PEPCE TEROPIŠIČ

iz Črešnjice 5 pri Otočcu

se iskreno zahvaljujemo nevrološkemu oddelku Splošne bolnišnice v Novem mestu, dežurni ekipi in zdravniku dr. Lučevu. Iskrena hvala sosedom, vaščanom, sorodnikom in znancem, ki so nam pomagali v najtežjih trenutkih, nam izrekli sožalje, pokojni poklonili vence in cvetje ter jo spremili na zadnji poti. Hvala delovnim kolektivom Novoteksa, IMV, osnovni šoli Janeza Trdine iz Stopič, Novolesu, godbi na pihala iz Straže, Jožetu Košaku za poslovilne besede in župniku za opravljeni obred.

Žalujemo: mož Viktor, hčerka Tinca in ostale hčerke ter sinovi z družinami

ZAHVALA

V 80. letu starosti nas je zapustil naš dragi mož, oče, ded in praded

FRANC ŽUGELJ

iz Jelševnika pri Črnomlju

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, posebej sodelavcem MPZ in kolektivu BELT, kolektivu OS Črnomelj, sodelavcem SoB Šmarje pri Jelšah in ZB Dobljče, ki so sočustvovali z nami, nam izrekli sožalje, podarili pokojnemu vence in ga v tako velikem številu spremili na zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi socialnemu skrbstvu Črnomelj, kliničnemu centru Ljubljana-Polje, osebju doma Tisje-Litija in župniku za opravljeni obred.

Žalujemo: žena Terezija, hčerke Ivanka, Kristina in Pavlina, sinova Lojze in Jože z družinami, bratje in sestre

Otroci žrtev letalske nesreče na Korziki zdaj pri sorodnikih — Pomagajo tudi delovni kolektivi

V letalski nesreči na Korziki sta med drugimi izgubila življenje tudi dva zakonska para iz ribniške občine, ki sta pustila za seboj štiri mladoletne otroke.

Zakonca Slavica (38 let) in Metod (44 let) Flajs z Gorenjske ceste 33 v Ribnici sta zapustila 16-letno hčer Barbaro in 9-letnega sina Saša. Barbara obiskuje v Ljubljani pedagoško gimnazijo in srednjo glasbeno šolo, Saša pa 3. razred osnovne šole v Ribnici. Nesreča je močno duševno prizadela njuno staro mamo, da so jo odpeljali v bolnišnico. Zvedeli pa smo, da se ji je stanje že izboljšalo in je že prišla domov. Sašu so več dni prikivali, da staršev ne bo videl več, potem pa je le sam po ovinkih zvedel za nesrečo.

Za ponesrečenima zakoncema Silvo (24 let) in Matevžem Podobnikom iz Žlebiča sta ostala sinova Jernej (13 mesecev) in Sebastjan (3 leta).

Kot smo zvedeli pri predstavnici občinske skupnosti socialnega skrbstva Ribnica Majdi Vrh, je za vse otroke v glavnem poskrbljeno, Flajsovim je med drugimi ponudila pomoč 56-letna očetova sestrična Stefka Domitrovič iz Postojne, na katero sta bila otroka že dozdaj zelo navezana. Ena izmed možnih rešitev je, da bi se spet preselila (z možem) iz Postojne v Ribnico, od koder je doma, in bi žvela z otrokoma.

Za Podobnikova otroka pa skrbita stara mama Marija Klub (48 let) in njen mož Marjan s Slatnika 4 (starša Silve Podobnik) ter prababica Marija (65 let).

Vsi, ki skrbijo za otroke, doslej niso prosili nobene pomoči pristojne občinske organe ali druge.

Kljub temu pa se bo gotovo kmalu pokazalo, da bo pomoč potrebna. Za Flajsova otroka sta že namenila pomoč kolektiva Ljubljanske banke iz Ljubljane in Emona inženiringa iz Ljubljane, kjer sta bila starša zaposlena; pri socialnem skrbstvu so vedeli povedati, da se o pomoči dogovarjajo tudi v delovnih kolektivih Metalka Ljubljana in Kovinarju Kočevje, kjer sta bila zaposlena Podobnikova. V Ljubljanski banki in Emoni so se tudi že dogovarjali o štipendiranju Flajsovih otrok. V vseh štirih kolektivih se že po-

govarjajo ali pa se še bodo tudi o odplačevanju posojil za popravilo hiše (Flajsove) oz. za novo gradnjo (Podobnikove). Podobnikova družina se je vselila v novo hišo v Žlebiču šele pred 13 meseci, medtem ko so prej živeli pri ženinih starših v Slatniku, kjer živita otroka tudi zdaj, po nesreči.

Občinska skupnost socialnega skrbstva po svojih močeh usklajuje delo in pomaga, kjer je potrebno.

JOŽE PRIMC

Bela vrana med direktorji

Med inovatorji, ki so doslej v štirih letih z območja novomeške občine prejeli nagrado raziskovalne skupnosti, je že nad sto občanov, a med temi je Ivan Peperko, letošnji nagradenec, če že ne edini, pa vsaj med zelo zelo redkimi s poklicem direktorja. Po poklicu lesni inženir, sicer pa na dolžnosti direktorja Novolesovega tozda tovarne drobnega pohištva v Straži, se pravzaprav že osem let ubada z direktorskimi posli. Čeravno ti zahtevajo celega človeka, je Ivan Peperko še našel čas, da se je s sodelavcem Slavkom Knafljem skoro tri leta ubadal s pomembno tehnološko izboljšavo, ki je v praksi dala odlične rezultate.

Direktorovanje smatram začasno delovno dolžnost.

Tovariš Peperko je eden tistih, ki je usmerjeno izobraževanje že izkusil. Začel je kot mizarški vajenec. Dve leti je delal kot fizični delavec, potem je šel v redno tehnično srednjo šolo in nato končal prvo stopnjo fakultete. „Prepojen sem s praktičnim delom in moram povedati na način, ki daje vedeti, da ga začetništva v mizarstvu nikakor ni sram. Doma je iz okolice Rogaske Slatine. Sprva je bil zaposlen v bližnji tovarni Bohor, kjer pa se ni dobro počutil, zato se je javil na Novolesov razpis. Zdaj teže že trinajsto leto, odkar je prišel na Dolenjsko, in se je popolnoma vživel v razmere. Vsa leta se iz Novega mesta vozi v službo v Stražo, vsak dan deset kilometrov v eno smer. To se mu ne zdi prav nič posebnega. Pač pa je omenil, da se je vse do lani vozil na delo z osebnim avtom, odkar pa je stabilizacija resneje segla do vsakega posameznika, pušča avto doma in se vozi v službo z delavskim avtobusom.

Tako malo časa sva imela za pogovor, da mi je na vprašanje, kakšne proizvode v njihovem tozdu sploh delajo, le pokazal: „Na njih sedi-va. Gugalnike delamo, in to za izvoz.“ Naredil je vtis mirnega in razmišljajočega človeka, ni pa mogel skriti, da je čas zanj zlato. Ko je vdrgnil pogledal na uro, sva se brž poslovila.

RIA BAČER

„Kot vodja tozda sem se nenehno srečeval s problemom premajhnih zmogljivosti v sušilnici (to še na prejšnji dolžnosti v tozdu žaga), zato mi je rjilo po glavi, kako bi se dalo tej nevedčnosti od pomoči. Res je, trajalo razmeroma dolgo, ampak s sodelavcem nama je uspelo. Gre za tehnično izboljšavo in rekonstrukcijo vakuumskih sušilnic, pri kateri smo dosegli boljši izkoristek toplotne energije in nov sistem ogrevanja, ki ima daljšo življenjsko dobo, ga je enostavneje in ceneje vzdrževati. V praksi pomeni ta izboljšava prihranek energije in povečanje zmogljivosti za polovico. Moram pa reči, da sem po srcu bolj tehnolog kot direktor in da bi po mojem lahko bolj koristil delovni organizaciji, če bi se bavil samo s tehnologijo.

Peričnik zamenja stotine rok

V SOP Krško bodo izdelovali stroje za pranje steklenic, sadja in embalaže

V krškem SOP, v tozdu Oprema, so že nekaj let tuhtali, kako bi lakirniškemu programu, ki še vedno predstavlja večino proizvodnje, pridjali še novega — živilskega. Nalogo je po dveh letih od pričetka priprave uspešno opravil inženirski biro iz Ljubljane.

Ob vodji sektorja za živilski program inž. Reichmanu imajo veliko zaslug, da so se prototipi strojev že pojavili na letošnjem mednarodnem vinskem sejmu v Ljubljani, tehnika „lalovrh in „svete in vodja konstrukcije inž. Bavčar. Zanimanje živilske industrije za nove izdelke SOP je preseglo pričakovanja. Pri stroju za pranje steklenic prednjači Fructalov tozđ Alko v Ljubljani, stroj za pranje sadja je pritegnil Fructal v Ajdovščini, prvi stroj za pranje

embalaže pa bo služil Mercatorju Sadje-Zelenjava.

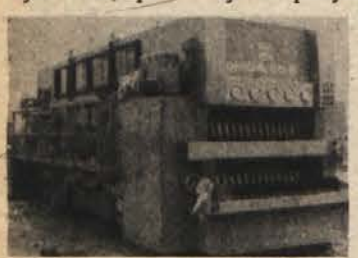
V Krškem že pripravljajo tehnologijo za redno proizvodnjo teh strojev, nosilec naloge pa je mladi inženir Borut Mlakar, vodja sektorja priprave industrijske opreme. „Nosilec naloge pomeni, da moramo ustvariti proizvod, da je funkcionalen, uporaben. Gre za prenos s papirja v prakso. Delovodja Dane Kozole ima tudi zasluge, da je izdelek ugledal luč sveta v pičlih dveh mesecih, pripoveduje inž. Mlakar. Načrtujejo, da bodo zaenkrat izdelovali stroje na sedanjem prostoru, žal na račun drugih prostorov, do leta 1985 pa naj bi izpeljali naložbo in pridobili nove površine pod streho. Pri novem živilskem programu je pomembno zlasti dejstvo, da je razvoj strojev

zasnovan na domačem znanju in da so potrebni samo domači materiali. Pri razvoju določenih elementov, kot denimo pogonskega reduktorja, je sodelovala tudi ljubljanska fakulteta za strojništvo. „Na Zahod je težko prodreti, naša tehnologija in cena pa so take, da smo konkurenčni na Vzhodu. S Čehi se dogovarjamo o dobavi kompletnih polnilnih linij,“ razgme še del drugih načrtov.

P. PERC

DO SMRTI ZBIL ŽENIČKO

Marija Ulepič (68 let) iz vasi Trščina pri Trzinu je šla 6. decembra dopoldne peš od Maljkovca proti Trzinu. 500 metrov pred vasjo je za njo po klanecu navzdol z nepričakovano hitrostjo pripeljal avtomobilist Alfonz Kopar (21 let) iz Polja. V avtu je bil še 38-letni Franc Lindič iz Gabrijel pri Krmelju. V ovinku je Koparja začelo zanašati, izgubil je oblast nad vozilom ter zadel Ulepičovo, ki je obležala mrtva. Avto je zanašalo še naprej. Ko je Kopar ustavil, se ni vrnil na kraj nesreče. Čez nekaj časa so ga prijeli miličniki.

NAJZAHTEVNEJŠI STROJ — Pranje steklenic bo s strojem lažje in hitreje. Največji stroj stane okoli 8 milijonov, terja pa tudi največ znanja strokovnjakov. Stroja Peričnik in Rinca opereta v eni uri 3.000 do 15.000 različnih steklenic.

Prihodnje leto novomeška „devetka“

V IMV bodo proizvajali najnovejši Renaultov model — Cene še niso znane, kvaliteta pa je očitna

Kot nam je povedal Marjan Simič, v. d. generalnega direktorja IMV, bodo že prihodnje leto s tekočih trakov novomeške tovarne prišli prvi avtomobili R9. Seveda bi marsikoga med bralci zanimalo, kolikšna bo cena za to vozilo, ki je predstavitev doživelo letos, prihodnje leto pa ga bodo že izdelovali v Novem mestu. In prav o ceni ni moč reči nič določene, le ugibanja se vrtijo v smeri cene za R 18.

Ker je do naslednjega leta, ko naj bi v Novem mestu začeli izdelovati najnovejši Renaultov model, še daleč, kvalitete avtomobila pa so že znane, naj pomeno nekaj besed o njih. Za R 9 je značilna izredna aerodinamična oblika, ki pripomore poleg zmanjšane teže k relativno majhni porabi goriva. Veliko pozornosti so v Renaultu posvetili udobju. Prvi sedeži so namreč oblikovani tako, da se d spreminjati njihov naklon, zaradi nove postavitve pa imajo več prostora za noge tudi potniki na zadnjih sedežih. K splošno zadovoljivim vtisom prispevajo tudi odlične zavore in velika preglednost. Naj povemo še, da bodo kupci lahko kupovali novi renault v štirih izvedbah. Najšibkejša izvedba s 47 KM bo potegnila do 138 km/h, sto kilometrov pa bo dosegla v 21,4 sekunde. Poraba tega modela bo 7,1 na 100 kilometrov.

V ČAST DNEVA REPUBLIKE

V počastitev dneva republike je šahovski klub Trebnje organiziral občinsko prvenstvo osnovnih organizacij ZSMS. Med petimi moškimi je zmagala ekipa ZDO z 10,5 točke, drugo in tretje mesto pa sta si delili OO ZSMS Mirna in Trebnje z 9 točkami.

Ob dnevu republike je OO ZSMS Ribnice pripravila druge športne igre, na katerih je nastopilo 7 mladinskih organizacij, ki so se pomerile v šahu, kegljanju, malem nogometu, odbojki in rokometu. Skupni zmagovalac je moštvo Ribnice.

Nekdo tako in tako mora zakleniti

V Repičevini je bilo vse nared za otvoritev razstavnega prostora, ki ga je ljudstvo težko pričakovalo.

„Na otvoritev moramo povabiti vse direktorje delovnih organizacij in temeljnih organizacij,“ je izboksal svoj predlog pred vsemi drugimi predsednik kulturne skupnosti.

„Da ne bi slučajno pozabili na občinsko strukturo: na tovariša Župana, na tovariša Izvršnika, na tovariša Socialističnega, na tovariša Rdečnika, na tovariša Sindikaličnega,“ se je

zavzel član gradbenega odbora in je bil pri tem pozoren, če so vsi opazili, kdo je predlagal občinske glave na seznam vabljenih.

„Mimo tovariša Zdravnikoviča in tovariša Zdobovnikoviča tudi ne moremo,“ se je zasmejal drugi član gradbenega odbora in z obraza se mu je bralo, da z njegovim-jetri ni vse v najboljšem redu.

„Tovariš Inženir in njegova žena sta ljubitelja slikarstva, pravi greh bi bil, če ne bi prejela vabila,“ je predlagal tretji član gradbenega

odbora in je pri tem stisnil roko v pest, da se ne bi videli žulji, nastalih ob gradnji novobajte.

„Če že pisete vabljenje, dajte na seznam tovariša Obrtiča. Res ga bolj zanima denar kot umetnost, vendar je v Repičevini ugleden, zato njegova prisotnost ne bo odveč,“ je malce nerodno oblikoval predlog četrti član gradbenega odbora.

„Pa ravnatelj Krednika tudi zapišite,“ je še dodal, ko se je spomnil, da ima v tretjem razredu šoloobveznega mulca. „Ako boste vabili koga iz sosednje občine, menim, da

mora biti spisek ustrezen našemu repiškem. Enako velja, mislim, za medobčinska vabila,“ je razširil repiške planke peti član gradbenega odbora.

„Lepo,“ je povzel predsednik kulturne skupnosti, visok, črnojas fant, „vendar smo pri vsem tem pozabili na nekaj zelo važnega: na neposredne proizvajalce.“

„Res je! Predlagam, da povabimo na slavnostno otvoritev razstavnega prostora našo snažilko Metlovo. Po slovesnosti bo tako ali tako moral nekdo zakleniti galerijo,“ je zaključil občutljivo teo galerijski kustos.

TONI GAŠPERIČ

SODELOVANJE Z LETALCI

Občinska organizacija Zveze rezervnih vojaških starešin v Sevnici povsem delovno sodeluje z garnizonom v Cerkljah. V nedeljo so starešine iz tega garnizona predavali rezervnim starešinam iz krajevnih skupnosti in delovnih organizacij. Predavanje so popostrili s filmi. V Boštanju in Krmelju so v naravi s pirotehničnimi sredstvi pónazorili zloglasno atomsko gobo.

BOŠTANJČANOM TRIM LIGA

Pred dnevi se je končalo tekmovanje v sevniki nogometni trim ligi, v kateri je sodelovalo 16 ekip. Ob zaključku, na katerem so proglasili najboljši — zmagal je Boštanj, pred Drožanjko in Partizanom, so mladinci OO ZSMS iz Boštanja pripravili nogometni ples.

A. F.

GOLEŠ PODRL 936 KEGLJEV

Na Vrhnikih je na tekmovanju ob dnevu republike, na katerem je nastopilo 91 tekmovalcev, dolenjski predstavnik Niko Goleš, član trebanjskega Mercatorja, podrl 936 kegljev in tako dosegel osebni rekord ter se uvrstil na odlično drugo mesto.

REVIJA ROKOMETA V RIBNICI

Ob 25-letnici obstoja ribniškega rokometnega kluba pripravljajo tamkajšnji rokometni delavci 18. in 19. decembra zanimiv rokometni turnir, na katerem bodo nastopile ekipe mladinske in članske reprezentance Slovenije, moštvo ljubljanskega armadnega območja in domači Inles.

M. G.—6.

MELODIJA TOPOVSKIH TULCEV — V kočevski osnovni šoli je te dni nastopil muzikant Khenmayer, kjer je zaigral na kaj nenavaden način. Znane melodije je izvabil s topovskih tulcev, podkev, žage in še z nekaterih „instrumentov“, in z njimi zelo navdušil mlado publiko. (Foto: F. Brus)